

ORVOSKARI, HIRMONDÓ

Pécs, 2016. december

Fotó: Tám László

TARTALOM

Karácsony (Kiss Tamás összeállítása)

A Kari Tanács ülésének határozatai (2015. 11. 17.)

A Doktori és Habilitációs Tanács ülése
(Szekeres Júlia)

Kitüntetések, elismerések

„Nem ülünk a babérjainkon”

(Interjú dr. Miseta Attila dékánnal – Stemler Miklós)

Elnyerték az Új Nemzeti Kiválósági Program támogatását (Gebhardt Hella)

Oszvách professzort köszöntötték munkatársai

Interjú dr. Vincze Jánossal, a pécsi Orvosi Kar története c. könyv szerzőjével és beszélgetés Hardi Mihály orvos-szerzetessel afrikai missziójáról (Schweier Rita)

25 éves az Immunológiai és Biotechnológiai Intézet (Stemler Miklós, Szabó Gábor)

Bajnóczy-díjak:

dr. Simán Benedek és a norvég Tinnitus vegyeskórus

A Gyógyszerésztudományi Kar szervezésében:

I. Pécsi Alumni Találkozó és

VII. Pécsi Egyetemi Gyógyszerész Bál
(Fittler András)

Szerzők Ünnepe – 2016
(Nyitrai Miklós)

Új onkológiai diagnosztikai lehetőség a PTE-n...
(Zámbó Katalin)

A Pekár Mihály Orvosi és Élettudományi Szakkönyvtár magyar nyelvű folyóirataiból válogatunk. Szülészet és Nőgyógyászat (1903-1914)
(Gracza Tiinde)

Dr. Zsemberi Miklós (1933-1980)
(Debreczeni László)

Utolsó találkozásom Jobst Kázmér akadémikussal
(Makovitzky József)

Emlékeim Méhes Károly professzorról
(Kovács Antal)

Dékány Miklós emlékére (Szabó Gábor)

Intézeti, klinikai hírek, információk

Tudományos közlemények

A címlapon és középen Tám László, a hátsó borítón Barthó Loránd fényképei. A belívben Sebők Béla és Barthó Loránd fotói.

Tisztelt Olvasók!

Ha az alábbi összeállítást ezúttal egy kicsit keserűbbnek találják, mint sok korábbi – kérem, nézzék el nekem – azért az igazsága, a szépsége nem vitatható. Javaslom, hallgassák meg a Csörög a fagyos föld megzenésített változatát is, a Szelkiáltó együttes előadásában.

Kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog új évet kívánok!

Kiss Tamás könyvtáros

Csorba Győző Csörög a fagyos föld

Csörög a fagyos föld, hideg van,
hópihe fészkel a hajdabban,
gyűlnek a varjak az egekben,
gyűlnek a gondok a szivedben.

Hópihe fészkel a hajdabban,
járód a világot magadban,
ó, mitől annyira remegtél,
itt a csirátalan, örök tél.

Járód a világot magadban,
melegednél régi zugokban,
angyalokat várnál, karácsonyt,
karácsonyi Jézuska-jászolt.

Melegednél régi zugokban -
talpad alá jég nő s beroppan,
szemedén gyöngye jég virágzik,
sehogyan sem érsz el hazáig.

Reményik Sándor A karácsonyfa énekel

Ha szűk szoba: hadd legyen szűk szoba.
A szűk szobában is terem öröm,
Gyúl apró gyertya ínség idején,
Óh csak ne legyen sorsom bús közöny,
Óh csak legyenek a fény forrása én,
Apró gyermekek bálványozott fája,
Én az idegen, én a jövevény,
Égő fenyőfa, égő áldozat,
Akit az Isten ősi otthonából
Emberek öröme elhozat.
Csak rajzolódjék mélabús árnyékom
Imbolyogjon a szűk szobák falán,
Mindegy, hogy mi lesz velem azután.

Wass Albert: Karácsonyi versek II.

II.
Elindul újra a mese!
Fényt porzik gyémánt szekere!
Minden csillag egy kereke!
Ezeregy angyal száll vele!
Jön, emberek, jön, jön az égből
Isten szekere a mese!
Karácsony készül, emberek!
Szépek és tiszták legyetek!
Súroljátok föl lelketek,
csillogtassátok kedvetek,
legyetek újra gyermekek
hogy emberek lehessetek!
Vigyázzatok! Ez a mese
már nem is egészen mese.
Belőle az Isten szeme
tekint a földre lefele.
Vigyázzatok hát emberek,
Titeket keres a szeme!
Olyan jó néha angyalt lesni
s angyalt lesve a csillagok közt
Isten szekere megkeresni.
Ünneplőben elébe menni,
mesék tavában megferedni
s mesék tavában mélyen, mélyen
ezt a világot elfeledni.
Mert rút a világ, fekete.
Vak gyűlölettől fekete.
Vak, mint az emberek szeme:
az égig sem látnak vele.
Pedig az égből lefele
porzik már Isten szekere!
Minden csillag egy kereke,
ezeregy angyal száll vele,
az Isten maga száll vele
és csillagtükröt nyújt felénk,
mesetükröt, a keze.
Szent tükrébe végre egyszer
Pillantsatok tiszta szemmel,
tiszta szemmel, Istenszemmel
milyen szép is minden ember!
Minden ember szépségtenger
s mint a tenger csillagszemmel

Felelős szerkesztő: Barthó Loránd, Bogár Lajos

Olvasószerkesztő: Hollósy Tibor, Ludány Andrea. Szerkesztőségi munkatárs: Kiss Tamás.

Tördelőszerkesztő: Babarciné Stettner Lenke.

A szerkesztőség címe: PTE Általános Orvostudományi Kar Sajtóirodája, 7624 Pécs, Szigeti út 12.

Tel.: 72/536-116. E-mail: hirmondo@aok.pte.hu ■ HU ISSN 1586-1031

Elektronikus publikáció: www.aok.pte.hu/hirmondo ■ HU ISSN 1586-1295. Nyomtatta a PTE ÁOK Nyomdája

telve vagytok szeretettel...!
 Tagadjátok...? Restellitek...?
 Elfordulnak fejeitek...?
 Megvakultak szemeitek...?
 Szépségeket, jóságotokat
 nem érzitek, nem hiszitek...?
 Csillaggyertyák fénye mellett
 Isten elé nem viszitek...?
 Akkor bizony rútak vagytok,
 szegények és vakok vagytok,
 ha szépek lenni nem akartok.
 De még így is, szegényen is,
 rútan, vakon, mégis, mégis
 Isten gyermekei vagytok!
 Rátok süti fényes szemét,
 elindítja fényszekerét,
 jó emberek játékszerét.
 Milyen kár, hogy áldó kezét
 nem érzitek, nem nézitek
 s nem hiszitek már a mesét.
 A rút világnak gondja van,
 minden embernek gondja van,
 a sok angyalnak mind gondja van
 s az Istennek is gondja van,
 mert mindenekre gondja van.
 S így múlik el a szép s a jó
 az ember mellől, nyomtalan.

1946

Vörösmarty, Római katolikus templom főoltára.

Vörösmarty község Somogy megyében, a Marcali kistérségben.

A település legjelentősebb építménye az 1720 körül felszentelt római katolikus templom, száz évvel később jelentősen bővítették, késő barokk stílusban átépítették. A Kis-Balaton „fővárosának” katolikus templomában a Jézus Szíve oltár helyén építik meg évről-évre Európát legnagyobb beltéri betlehemét. (Forrás: utazitthon.hu)

Kosztolányi Dezső: A GIPSZANGYAL

Varjú Péter, a tanyai tanító már ős óta töprengett azon, hogy karácsonykor milyen ajándékkal lepje meg a hűgát.

Ezek Budapesten laktak. Egyszer több szívességet tettek neki, s ő az ajándékkal ki akarta fejezni, mennyire szereti őket, milyen nagyra tartja rokoni kedvességüket.

Két évvel ezelőtt vitt nekik egy söröskészletet – kancsót és poharakat –, tavaly meg egy kínaiezüst cigarettatárcát, melynek födelén egy ló ágaskodott.

Mit vásároljon az idén? Nehéz volt ezt eldönteni. Voltaképp kevés dologgal lehet meglepni az embereket. Arra gondolt, hogy majd vesz még egy söröskészletet vagy még egy cigarettatárcát, végre kettő is elfér a háznál, de erről a tervről letett.

Az ünnepek előtt pár nappal fölutazott Budapestre. Sorra járta az üzleteket, keresett valami megfelelő ajándékot, de nem talált. A kereskedők telebeszéltek a fejét, ide-oda ráncigálták, körülhízelegtek és lemosolyogták, ő azonban csak állt a sok holmi között, soványan, mint a piszkafa, grádicsosan nyírt, fölfelé fésült hajával, tünődött, nem tudott választani, bocsánatot kért, és egy másik üzletbe nyitott. Így csetlett-botlott, határozatlanul.

A karácsony előtti napon délután, amint a Rákóczi úton kóválygott, a kirakatokat bámulva, egy izmos, tagbaszakadt, „behúzó”, aki télikabátban leste ki a vevőket, észrevette ezt a cingár, tétova, vidéki emberkét, s szelíd erőszakkal betuszkolta a boltba.

Ott egy gipszangyalt mutattak neki.

– Gyönyörű! – kiáltotta a tanító, az önkéntelen elragadtatás hangján.

Aztán föltette csíptetőjét, és úgy nézegette a gipszangyalt.

A gipszangyal nagy volt, akkora, mint egy tízéves leányka, kezeit imára kulcsolta, szemét az égre fordította, és mosolygott, oly édesen mosolygott, mintha nem is gipszből, hanem süvegucorból faragták volna ki.

A tanító a szűk homlokát ráncolgatva visszamosolygott rá. A kereskedő és a segédek is mosolyogtak, hogy a gipszangyal, mely már régóta a nyakukon porosodott, s a tanító ily szerencsésen egymásra talált.

Huszonöt pengőre tartották.

– Nem lesz drága? – kérdezte.

A kereskedő és a segédek viharosan tiltakoztak.

Máris csomagolták, hogy hazaküldjék. A tanító sietve fizetett – szeretett hamarosan túlesni a kellemetlen dolgokon –, de minthogy nem bízott a pesti emberekben, inkább maga vitte haza. Kebléhez ölelte a gipszangyalt, és úgy botladozott vele a népes utcákon, közben pedig állandóan reszketett, hátha összetörik a szobor. De nem történt semmi baja. Szállójában kicsomagolta, letette a padlóra, és hosszan bámulta a homályos villanyfényben.

A gipszangyal most is mosolygott, szirupédesen és émelyítően, de a mosolyával együtt valami nagy-nagy szomorúságot is árasztott, mint az izléstelen gyári holmik, melyek a művészekét akarják utánozni.

A tanító elszomorodott. Félt, hogy túlfizette, és becsapták. Félt, hogy sógorának meg a húgának nem fog tetszeni. Félt, hogy nem tudják majd hova tenni, hiszen lakásuk telis-tele van csecsebecsékkel, tavaly egy szobrot is vettek, igaz, hogy az csak egy öreg szakácsnét ábrázol, és sokkal kisebb, mint ez.

Egyelőre a gipszangyalt letakarta az ágyterítővel, hogy ne is lássa.

Ez volt az ő rendszere. Nem szeretett arra gondolni, ami kellemetlen. Magára se igen gondolt, csak fölkelt és lefeküdt, dolgozott és pihent, élt. Nyáron valami mérges bibircsók nőtt az állán. Akkor hetekig nem nézett a tükörbe, mindaddig, míg a bibircsók le nem száradt, s szentül meg volt győződve, hogy a bibircsók azért múlt el, mert figyelemre se méltatta.

A gipszangyal azonban nyugtalanította. Hol levette róla az ágyterítőt, hogy megint ráborította. Egyszer tetszett neki, másszor nem tetszett. Még éjszaka álmából is fölkelt, hogy megtekintse. Akkor megint nem tetszett neki. Reggel azonban kisütött a nap. Akkor megint tetszett neki.

„Ha nem mosolyogna – mondogatta magában –, akkor nem érne ennyit. De mosolyog. Olyan édesen mosolyog.” Ebbe aztán meg is nyugodott.

Karácsony estéjén maga vitte rokonaihoz, titokban, anélkül, hogy látták volna előzőleg, a karácsonyfa alá állította. Amint sógora meg a húga megpillantotta az ajándékot, kissé elmosolyodott, de kissé meg is döbrent.

– Milyen kedves vagy – mondogatták. – Köszönjük, nagyon köszönjük. De miért vered magad ilyen költségre.

– Tetszik? – kérdezte a tanító.

– Nagyon szép – biztatgatták, de nem néztek a gipszangyagra, mely a maga gyári ízléstelenségével, mintha elsötétítette volna a karácsonyi gyertyák vidám lobogását.

– Az a szép rajta – szólt a tanító zavartan –, hogy olyan édesen mosolyog.

Gyászos hangulatban vacsorázott. A villanyok szikráztak körülötte, a fánk párja összelelkezett a fenyőfa s a csepegő viaszgyertyák szagával, a poharakban topázszínű és rubinvörös borok csöpögtek, de ő csak hallgatott, gondolkozott és ivott, egyre többet ivott. Nézegette a sógora nyak-kendőjét, s az jutott eszébe, hogy ő sohase tudna ilyet kiválasztani. Amit magára vesz, az nem áll jól neki. Bútoraik is milyen furcsák, és mégis finomak, fogalma sincsen, hogy miért.

Éjfél felé, mikor asztalt bontottak, és átmentek a másik szobába, oda, ahol a karácsonyfa alatt a gipszangyal állt, a bortól egyszerre megoldódott a nyelve.

– Nézd, sógor – mondogta kötekedve. – Én szeretem az egyenes embereket. Miért nem vagy hozzám őszinte. Érzem, hogy te lenézel engem. Igenis megvetsz engem, te is, a húgom is.

Sógora tiltakozni próbált, de ő nem engedte:

– Hallgass! – folytatta emeltebb hangon. – Vacsoráztunk. Jól van. A vacsora pompás volt. Megöleltél, amikor idejöttem, szívesek vagytok mind a ketten, tenyereteken hordoztok. A vacsoránál sört ittunk. Hol a söröskészletem? Lásd, már nem is emlékszel rá. Két évvel ezelőtt hoztam nektek egy söröskészletet, poharakat meg egy kancsót, arany betűkkel volt ráírva: Emlék. Hova tettétek? Az üvegszekrényben se látom. Kidobátok a szemétre. Megkínáltál cigarettával is. A cigarettaárcám, azt a szép cigarettaárcát se hordod. Szégyelled. Valld be, hogy szégyelled.

– Részeg vagy – mondta a sógor.

– Nem vagyok részeg – kiabált a tanító. – Én már napok óta nem tudok aludni, mert érzem, hogy ti gyűlöltök engem, igenis, gyűlöltök engem, csak azt nem tudom, hogy miért. Mit vétettem én nektek? Miért nem jók az én ajándékaim? Ezen is mosolyogtatok. Ne tagadd, mosolyogtatok rajta. Legjobban szeretném összetörni az öklömmel ezt az angyalt, ezt a szegény, szép, fehér angyalkát, mely azt mondja nektek, hogy szeretlek benneteket...

Föl is kelt, és karjait fölemelte, a karácsonyfa felé tántorgott, hogy összezúzsa a gipszangyalt. Csak a húga tartóztatta föl.

– Részeg vagy – ismételte a sógora. – Részeg.

– Nem vagyok részeg – rikácsolt a tanító, és sírva fakadt. – Csak fáj, nagyon fáj, itt - és a szívére mutatott. – Rátapostatok.

Vizet, feketét itattak vele, lassan ki is józanodott és elcsitul. Akkor egy kocsiba rakták, hazavitték szállójába, ott lefektették. Megígérte nekik, hogy másnap meglátogatja majd őket, de a hajnali vonattal hazautazott, a tanyára.

Pár nap múlva levelet kaptak tőle, abban bocsánatot kért, mentegette magát a „karácsonyi botrány” miatt, azt írta, hogy nagyon ideges.

Otthon, a szünidő alatt, komoran járkált föl-alá kis szobájában. Abbahagyta a pipázást is. Elővette hegedűjét, próbált valamit játszani, kétségbeesetten tette vissza tokjába. Nem tudott jól hegedülni. Izgalmát mégis legjobban csillapította a bor. Részegen feküdt le, és reggelenként sápadtan, borostás állal ébredt.

Januárban valami gazdához volt híva disznótorra. Akkor is sokat ivott. Egyedül ballagott haza a végtelen pusztán. Sűrű hó esett. A hóra vékony jégkéreg fagyott. Ment-mendegélt a fehér éjszakában, lógatva sovány fejét. Gémeskutakat látott, behavazott boglyákat, kukoricagórékat, pajtákát és istállókat. Közben elfáradt. Leült egy fatörzsre. Akkor egyszerre valami elérzékenyülés fogta el, és sírni kezdett. Könnye lecsorgott, és azonnal megfagyott. De jólesett símia. Szürcsölte az édes szomorúságot. Eszébe jutott a söröskészlet, a kancsó, amelyre aranybetűvel van ráírva: Emlék, a kinaezüst cigarettaárca az ágaskodó lóval s a gipszangyal is, mely oly édesen mosolygott. Az is eszébe jutott, hogy valaha a képzőben tanult Michelangelóról, aki haragos és gyönyörű, erős és bajnoki angyalokat faragott, és hogy vannak dalok is, melyek teljesen el tudják mondani, hogy mi fáj a szívünk mélyén. Siratta életét és kicsiségét. Magsiratta a szűk homlokát, garádicsosan nyírt haját, kitérdelt nadrágját, szemét, mely eddig vak volt és nem látta a titkos szépséget, s megsiratta a gipszangyalt, mely oly szomorú és igénytelen volt, mint ő. Édes zsibbadtság bizsergette tagjait, és lassan elámosodott. Álmában a gipszangyalt látta, aki fehéren, mint a hó, feléje mosolygott, és egyre közeledett, egyre nőtt, eleinte csak akkora volt, mint egy ember, később azonban akkora lett, mint egy ház és egy hegység. A gipszangyal szelíden karjaiba fogta, és ő boldogan hanyatlott oda, engedte, hogy magához szorítsa, fölemelje a fatörzsről, és vigye-vigye, fölfelé.

1913

Forrás: Magyar Elektronikus Könyvtár

Az Általános Orvostudományi Kar díjas demonstrátorai

A 2016/17-es tanévi demonstrátori ösztöndíjfelhívásra beérkezett pályázatokat a kar TDK-vezetősége az SZMSZ-nek megfelelően értékelte és rangsorolta. A beadott pályázataik alapján az alábbi hallgatók nyertek demonstrátori ösztöndíjat:

I. DÍJ

Kéringer Patrik – Transzlációs Medicina Intézet
Vass Réka Anna – Anatómiai Intézet

II. DÍJ

Ritz Roxána – Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet
Szakács Zsolt – Transzlációs Medicina Intézet

III. DÍJ

Khidhir Nóra – Transzlációs Medicina Intézet
Nagy Ákos – Anatómiai Intézet

Dr. Garai János

A Kari Tanács 2016. november 17-i ülésének határozatai

43/2016 (11.17.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag elfogadta a Kreditárviteli Bizottság új hallgatói tagját, dr. Lovász Bálintot.

44/2016 (11.17.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egy tartózkodás mellett elfogadta a 2017/2018. tanév tandíjainak módosítását.

45/2016 (11.17.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa az alábbi szavazati eredményekkel támogatta a szervezeti egységvezetői pályázatokat.

Név	Igen	Nem	Tart.
Dr. Bogár Lajos PTE, KK, Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet	71	0	1
Dr. Cserhádi Péter PTE, KK, Orvosi Rehabilitáció és Fizikális Medicina önálló Tanszék	70	1	1
Dr. Gallyas Ferenc PTE, ÁOK, Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet	69	2	1
Dr. Kálai Tamás PTE, ÁOK, Szerves és Gyógyszerkémiai Intézet	72	0	0
Dr. Menyhei Gábor PTE, KK, Érsebészeti Klinika	72	0	0
Dr. Mintál Tibor PTE, KK, Sportmedicina Tanszék	67	1	4
Dr. Nyitrai Miklós PTE, ÁOK, Biofizikai Intézet	72	0	0

46/2016 (11.17.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa az alábbi szavazati eredményekkel támogatta az egyetemi docensi pályázatot.

Név	Igen	Nem	Tart.
Dr. Erhardt Éva PTE, KK, Gyermekgyógyászati Klinika	71	0	1

47/2016 (11.17.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa az alábbi szavazati eredményekkel támogatta a disz-doktori cím adományozását dr. Buzsáki György részére.

Név	Igen	Nem	Tart.
Dr. Buzsáki György egyetemi tanár	72	0	0

48/2016 (11.17.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa az alábbi szavazati eredményekkel támogatta a címzetes egyetemi tanári cím adományozását dr. Lars Jenne részére.

Név	Igen	Nem	Tart.
Dr. Lars Jenne egyetemi tanár	71	0	1

„Nem ülünk a babérjainkon”

Interjú dr. Miseta Attilával, a PTE ÁOK dékánjával

A Modern Városok Programnak köszönhetően óriási fejlesztés előtt áll a pécsi orvostudomány, ám az orvoskar a kormányzati források megérkezéséig is folyamatosan fejleszt – már amennyire a belső és külső körülmények lehetővé teszik. Dr. Miseta Attila dékánal mind pozitív kilátásokról, mind a fejlődést gátló tényezőkről szót ejtettünk.

– *Az elmúlt évtizedben a pécsi orvoskar és általában a magyar orvostudomány kapcsán folyamatosan előkerült az idegen nyelvű felkészítés témája, többnyire abban az összefüggésben, hogy miközben óriási potenciál rejlik ebben a területben, a kormányzat nem igazán foglalkozik ezzel. Mostanra mindez megváltozott, hiszen a Modern Városok Program keretében a kormány 24 milliárd forintot szán Pécsre az idegen nyelvű képzések fejlesztésére. 10 hónap telt el a szerződés aláírása óta, mi történt azóta?*

– Érdemes kicsit visszamenni az időben, hiszen ezt a valóban látványos bejelentést 15 éves munka előzte meg, amely során az orvoskaron saját erőből futtattuk fel az idegen nyelvű képzést. Ennek és a hatékony lobbitevékenységnek volt köszönhető a Modern Városok Program (MVP) keretében megítélt fejlesztési keret, amelyet a város vezetése és országgyűlési képviselőink is támogattak. A kormányrendelet idén januárban született meg a programról, amelynek levezénylésével dr. Jenei Zoltán kancellár urat bízták meg. A PTE idegen nyelvű képzéseiben – munkánkhoz köszönhetően – ma túlnyomó többségben orvos, fogorvos és gyógyszerész hallgatók találhatók, ám az MVP nyújtotta lehetőség nem csak rólunk szól, hiszen több kar is jelentős vállalásokat tett idegen nyelvű képzései fejlesztése érdekében. Mindezt az a kormányzati lépés is segíti, hogy a Stipendium Hungaricum ösztöndíjban részesülő külföldi hallgatók számát megemelték. Ezek a hallgatók persze nem jelentenek közvetlen bevételt az egyetem és ezen keresztül az ország részére, mivel tanulmányaikat az állam finanszírozza, azonban hosszútávon nyereséget hoznak, hiszen hazatérve javítják a két ország közötti viszonyt. Jelentős probléma viszont, hogy sokuk számára a magyarországi diploma arra szolgál, hogy aztán az Európai Unióban keressék a boldogulásukat, ezért is javasoltam a külügyminisztériumnak, hogy egy olyan tanulmányi szerződés kerüljön megkötésre, amely értelmében végzésük után bizonyos időszakot hazájukban kell dolgozni.

Az idegen nyelvű képzés megszervezésének elengedhetetlen része a hallgatók toborzása, amely ráadásul erősen jövedelmező tevékenység is, így az angol és a német nyelvű képzés várható felvétele nyomán erős versengés kezdődött ezért a lehetőségért. Mi a magunk részéről elsősorban a már meglévő partnerekkel való együttműködés folytatását preferáljuk. Jelenleg a tervezés zajlik, miután az eredetileg számolt összegnél valamivel kevesebb jut az orvoskari fejlesztésekre. Azt szeretnénk elérni, hogy a beruházásokért egy „áramvonalasított” projektmenedzsment-csapat feleljen, világos felelősségi körökkel, emellett pedig fontos célunk, hogy a lehető legtöbb munkát pécsi cégek végezzék el, hiszen jól hangzik az, hogy 24 milliárdot forintot kap Pécs, amennyiben viszont ez az óriási támogatás nem a helyi vállalkozások számára hoz munkalehetőséget, úgy a város fejlődéséhez nem járulunk hozzá kellő mértékben.

– *A „falak”, azaz az infrastruktúra mellett a program szerves része az oktatói állomány erősítése is. Ezen a téren hogyan áll a kar?*

– Azt gondolom, hogy az elmúlt évek során mind országosan, mind nemzetközi téren nőtt a reputációnk, ami több “minőségi igazolást” is lehetővé tett. Az egyes klinikák és intézetek teljesítménye között természetesen akadnak eltérések, és a jövő év egyik fő feladata lesz, hogy az egyes egységekre szabott intézkedési terveket dolgozzunk ki a színvonal további emelése érdekében. Ennek fő eszköze a személyi állomány fejlesztése, akár külföldre szakadt kutatók, oktatók hazacsábítása, akár a tehetséges fiatalok megtartása révén. Mindez persze nem csak az orvoskarról szól, együtt kell működnünk a városvezetéssel is, hiszen a tágabb környezet is nagyon fontos tényező abból a szempontból, hogy mennyire vonzó a kar nem csak a reménybeli hallgatók, hanem az oktatók számára is. Emellett tovább dolgozunk az oktató kórházi hálózatunk fejlesztésén is, hiszen a gyakorlati oktatás szerves része az orvostudománynak. Bár még a nagy beruházások előtt állunk, az idei évről is elmondható, hogy gazdaságilag sikeres volt, az orvoskar jelentős szerepet vállal az egész egyetem gazdasági stabilitásának fenntartásában. Mindez a szolidaritásról is szól, kötelességünk, hogy ezekben a finanszírozás szempontjából inszignifikáns időkben segítsük a nehéz helyzetbe került karokat; cserébe csupán felelős tervezést és gazdálkodást várunk.

– *Az idegen nyelvű orvostudomány mellett persze a kar fő feladata a magyarországi orvos-utánpótlás biztosítása, miközben égető probléma, hogy sok fiatal orvos már a rezidensi képzést sem várja meg, hanem a diploma megszerzése után azonnal elhagyja az országot. Az elmúlt években több intézkedés is született az orvoselváncsorgatás lefékezésére; hogy látja, mennyire voltak sikeresek ezek?*

– A statisztikai adatok sajnos némileg hiányosak ezen a téren. Azt tudjuk, hogy hány aktív orvos van Magyarországon, azt is, hogy hányan szereznek diplomát egy adott évben, azt már viszont nem, hogy hányan hagyják el az országot, csupán azt, hogy hányan kérik ki az ehhez szükséges iratokat. Azt viszont tökéletesen látjuk, hogy mi zajlik a végeken, mi fogadja a betegeket, amikor betérnek egy kórházra vagy klinikára. Ez alapján érdemi javulást sajnos nem látni, az orvostársadalom továbbra is előregedőben van. Bár a rezidensek támogatása eredményes volt, mindennek mellékhatásaként az elváncsorgatás összetétele változott meg: most már nem a rezidensek, hanem a középmezőny távozik. Épp ezért lenne fontos a végzett szakorvosok támogatása, nem beszélve az ápolókról, akik nélkül nem képzelhető el jól működő egészségügy. Méltányolható részintézkedések tehát történtek, ám áttörés nem következett be. Emellett ennek a történetnek akad egy másik oldala is, amiről jóval kevesebb szó esik, mégpedig az, hogy a fiatal orvosok sokszor nem feltétlenül a magasabb fizetés, hanem a jobb munkakörülmények miatt választják a nyugati országokat, márpedig ezek javítása érdekében nem lenne szükség jelentős forrásukra, „csupán” némi szemléletváltásra.

– *Második dékáni ciklusának közepén jár, hatodik éve vezeti a pécsi orvoskard. Hogy látja, mennyire sikerült megvalósítania a 2010-ben megfogalmazott célokat, és mik a következő két év fontos teendői?*

– Jelentős sikernek tartom, hogy több intézeten és klinikán sikerült olyan új vezetői gárdákat felállítani, amelyek révén ezek a szervezeti egységek lényegesen magasabb szinten teljesítenek. Fontos része ennek a különböző szervezeti egységek között zajló közös munka is, amely a belső kommunikáció javulásával együtt szintén határozottan megerősödött. A munka nyugodt légkörben, belvillongások nélkül folyik, és bár természetesen problémák, feszültségek előfordulnak egy ekkora intézményben, a visszajelzések alapján úgy vélem, hogy a dékáni vezetés munkájával a kollégák túlnyomó többsége elégedett. Mindennek jó indikátora a kiemelkedő pályázati aktivitásunk: csak idén nyolc milliárd forint értékben sikerült forrásokat szereznünk, és minden adott ahhoz, hogy ez a trend folytatódjon. Saját és pályázati forrásból készítettük el többek között a korszerű orvosképzésben meghatározó szerepet játszó SKILL labort is, ami jól mutatja, hogy nem ülünk a babérjainkon. Örömteli fejlemény volt a Gyógyszerésztudományi Kar megalapulása is az év elején, hiszen ezzel egy hosszú folyamat ért véget, és a külön, ám az orvostudománnyal szoros szakmai szövetségben dolgozó önálló kar újabb fejlődési lehetőségeket jelent.

Sajnos vannak olyan területek is, ahol nem sikerült lényegi előrelépést elérnünk. Ezek közül talán az egyetemi adminisztráció a legfájóbb pont, ahol a helyzetet tovább nehezítik a folyamatos állami átszervezések. A legutóbbi ezek közül a kancellári rendszer bevezetése volt, ami arra a véleményem szerint téves feltevésre épül, hogy a szakmai és a gazdálkodási döntéshozást külön

lehet és kell választani. Kicsit olyan ez, mintha egy autóban egy ember kormányozna, egy másik pedig a féket és a gázt kezelné, ami óhatatlanul kockázatokat rejt. Szerencsére egyetemünkre egy olyan kancellár érkezett, aki az elmúlt időszakban jó vezetőnek bizonyult, és kitűnő partnernek problémáink megoldásában. Mindezekkel együtt az adminisztráció az állami intézményekre jellemző módon rendkívül nehézkes, pontatlan és lassú, ami a szakmai munkát is hátrányosan érinti. Az egyetemi rendszer működése a szűkös források miatt azzal jár, hogy bevételeink jelentős hányadát kell a központi egységek finanszírozására áldoznunk, ahelyett, hogy további fejlesztéseket végezhetnénk belőle. A helyzeten itt is javít, hogy a rendszerbe kódolt feszültségek mellett jó személyes viszonyt ápolok a legtöbb dékántársammal, és dr. Bódis József rektor úrral is kifejezetten jól tudunk együtt dolgozni.

A kar vonzerejének folyamatos erősödését jól jelezte a hallgatói létszám növekedése az elmúlt évek során, ennek következtében viszont oktatóink terheltsége is jelentősen megnőtt, hiszen az oktatói gárda fejlesztése nem érte utol a hallgatók számának növekedését. Mindez kijelöli a következő két év – és egyben az azt követő időszak – egyik fontos célkitűzését is, hiszen a felkészült oktatók, kutatók kinevelése nem egyik napról a másikra történik.

Stemler Miklós

Berde Botond Ösztöndíj – 2017

Egyetemünk díszdoktora, Berde Botond, bázeli professzor által 1997-ben alapított, fiatal kutatók támogatási alapjának 2017. évi ösztöndíjára pályázatot hirdetünk az alábbi feltételekkel:

- Az ösztöndíj rövid (néhány hetes), továbbképző jellegű, metodikai tanulmányutat tesz lehetővé az alábbi nyugat-európai országok valamelyikében: Ausztria, Belgium, Dánia, Egyesült Királyság, Franciaország, Hollandia, Írország, Luxemburg, Németország, Norvégia, Olaszország, Svájc, Svédország.
- A pályázó a pályázat benyújtásakor még nem töltötte be a 37. életévét.
- Az ösztöndíj elnyerésének feltétele a sikeres, a jövőre nézve ígéretes tudományos munkásság, amelyről beszámolók már nemzetközi folyóiratokban is megjelentek.
- A pályázó írásban vázolja munkatervét (kísérleti terv, metodika elsajátítása, stb.).
- A sikeres pályázó hazatérte után tevékenységéről írásban számol be.
- Kongresszuson vagy szimpóziumon való részvételre nem lehet pályázni.

Az ösztöndíj összege **4000 svájci frank**, évente egy ösztöndíj adható ki.

Pályázatok benyújthatók a PTE, ÁOK Dékáni Hivatalába 2017. április 10-ig.

A pályázatnak a következőket kell tartalmaznia:

- pályázati kérelem, megjelölve a fogadó intézmény címét és a fogadó fél nevét,
- fogadókészséget igazoló levél,
- a pályázó szakmai életrajza,
- munkaterv,
- nyelvtudás igazolása.

A pályázatokat a Berde Botond professzor egyetértésével kijelölt kuratórium bírálja el. A sikeres pályázó tanulmányútját 2016. május 14. után kezdheti meg.

Dr. Schneider Imre s.k.
emeritus professzor
a kuratórium elnöke

Kovács L. Gábor, a PTE professzora rangos díjat vehetett át

Dr. Kovács L. Gábor laboratóriumi szakorvos, neuroendokrinológus, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, a Pécsi Tudományegyetem Szentágotthai János Kutatóközpontja elnöke, egyetemi tanár a metabolikus megbetegedések és a laboratóriumi diagnosztika módszereinek fejlesztése területén elért kimagasló eredményei, valamint a hazai és nemzetközi laboratóriumi medicina fejlődését jelentősen segítő szervezeti és szakmai újításai, kiváló tudományos szervezői munkája elismeréseként Dr. Genersich Antal-díjat vehetett át a napokban.

Societas Pharmaceutica Hungarica jutalomérem

Dr. Mayer Klára, a Gyógyszertechnológiai és Biofarmáciai Intézet adjunktusa a Társaság működésének szervezésében kifejtett kiemelkedő tevékenysége és az MGYT Felügyelő Bizottságának elnökeként végzett munkája elismeréseként Societas Pharmaceutica Hungarica jutalomérem kitüntetésben részesült.

Dr. Miseta Ildikó Végh Antal Nívódíjban részesült

Dr. Miseta Ildikó, a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság 60. (tisztújító) küldöttgyűlésének keretében, 2016. december 3-án Végh Antal Nívódíjban részesült.

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Elnöksége a Gyógyszerészet szerkesztőbizottságával közösen 2006-ban alapította a Végh Antal Nívódíjat, aminek odaítéléséről a Gyógyszerészet szerkesztőinek javaslatára a szerkesztőbizottság évente dönt. Az alapító okirat szerint a nívódíj a gyógyszerészeti tudomány és gyakorlat bármely területéről készült, a Gyógyszerészet profiljába tartozó és célkitűzéseivel harmonizáló, a szerkesztőségi elvárásoknak tartalmi és formai vonatkozásban egyaránt eleget tevő közleményért adható. A szerkesztőség a nívódíj odaítélését a gyógyszerészek tájékoztatását folyamatosan kimagasló színvonalon és elkötelezettséggel végző tevékenységért is kezdeményezheti.

A PTE, GYTK, Gyógyszerészeti Intézet munkatársai

Egerfa-csoport a Herman O.-tó partján

Hársak

Elnyerték az Új Nemzeti Kiválóság Program támogatását

Az Új Nemzeti Kiválóság Program a kiemelkedő kutatási és oktatási tevékenység inspirálására jött létre. Központi célja olyan pályázati rendszer megvalósítása, amely a kiváló Msc és doktoranduszhallgatók, doktorjelöltek és doktori fokozatot szerzett oktatók és kutatók támogatását célozza meg. Fő feladata a Magyarországon való munkavállalás elősegítése, szimpatikusabbá tétele, valamint a hazai projektekből való részvételi lehetőségek biztosítása az itthon, illetve a már külföldön tartózkodó kiválóságok számára. A Pécsi Tudományegyetem, Általános Orvostudományi Kar méltán büszke lehet felelősségteljes oktatóira, lelkiismeretes kutatóira és elszánt hallgatóira, akik kitartó és fáradhatatlan szorgalommal elnyerték az Új Nemzeti Kiválóság Program támogatását, így öregbítve egyetemünk hírnevét. Az elért eredményeikhez őszintén gratulálunk és a továbbiakban sok sikert kívánunk a díjazottaknak:

Dr. Bugyi Beáta, Dr. Garami András, Dr. Kengyel András Miklós, Dr. Kovács Norbert, Dr. Ollmann Tamás, Dr. Patzainé Dr. Gócze Katalin Réka, Dr. Péczely László Zoltán, Dr. Tamás Andrea, Dr. Tényi Dalma, Dr. Werling Dóra, Ábel József, Bagdándi Virág, Darnai Gergely, Dombóvári Péter, Fehér Dorottya, Gaszler Péter, Pénzes Máté István, Pongrácz Tamás, Sándor Barbara, Vass Réka Anna.

A fotón balról jobbra: Dr. Atlasz Tamás, Dr. Werling Dóra, Dr. Garami András, Ábel József, Vass Réka Anna, Tamás Andrea, Dr. Tényi Dalma, Gaszler Péter

Gebhardt Hella

Kiváló Gyógyszerészi Gondozásért díj 1. helyezett Lankó Erzsébet pécsi gyógyszerész

Dr. Lankó Erzsébet, a Pécsi Tudományegyetem klinikai szakgyógyszerésze az EGIS Gyógyszergyár és a Magyar Gyógyszerészi Kamara együttműködésében alapított „Kiváló Gyógyszerészi Gondozásért” díj 1. helyezettjeként dr. Hodász Istvántól, az EGIS Gyógyszergyár vezérigazgatójától vehette át oklevelét.

Lankó Erzsébet a díjat a klinikai gyógyszerészi szolgálat kialakítása, a gyógyszerészi gondozási szakmai irányelvek fejlesztése és a területen kifejtett oktatási tevékenysége nyomán végzett áldozatos munkájáért kapta.

Sokan talán nem is gondolnák, de a kórházi-klinikai gyógyszerészek is aktívan gondoznak betegeket, elsősorban krónikus betegségben szenvedő vagy nagy értékű gyógyszereket szedő betegek gondozásában van a gyógyszereknek kiemelt jelentősége. Erzsébetnek van olyan betege, akit már öt éve ismer és gondoz. Ennek a kórházi gyógyszerészi szolgáltatásnak fókuszpontja például a beteg-együttműködés javítása, interakciók szűrése, vagy dokumentációk elkészítése. Az adminisztrációs feladatokban való együttműködés az orvos kollégák számára is hasznos tevékenység. A kórházi-klinikai gyógyszerész abban is segítheti a betegeket, hogy személyes kapcsolatával csökkenti a kórházi közegtől való félelmét, hosszú távon stabil pontként áll a betegek rendelkezésére a terápiája vonatkozásában.

Erzsébet már 9 éve dolgozik kórházi gyógyszerészként a PTE, Klinikai Központban az I. sz. Belgyógyászati Klinikán, napi munkáját Kereszturiné Orosz Anikó és Orbánné Ágoston Magdolna segítik, valamint szorosan együttműködik a KK, Gyógyszertár munkatársaival.

Forrás: www.pecsma.hu

Megjárta a börtönt a szabadságért

Dr. Debreczeni László 1956 októberében 22 évesen sodródott a forradalom eseményeibe és vált a pécsi egyetemi ifjúság egyik vezéralakjává, a forradalmi Diákszemélyiség Díj elnöke. A pécsi hős idén október 23-án kapta meg a forradalom 60. évfordulójának alkalmából alapított Szabadság-díjat, amelyvel az önkormányzat azokat tünteti ki, akik az '56-os forradalmárok szabadságvágyának szellemiségét őrzik és viszik tovább.

Az október 23-ai ünnepi közgyűlésen került sor a forradalom 60. évfordulójának alkalmából alapított Szabadság-díj átadására is. Ezt a díjat azok kaphatják a jövőben, akik a városban a forradalom és a szabadságharc eszméjét méltó módon ápolják, tartják életben, adják tovább a fiatalabb generációk számára. A díjat a pécsi '56-os emlékbizottság első ízben *dr. Debreczeni Lászlónak*, az 1956-os pécsi Diákszemélyiség Díj elnökének adományozta, akit a karhatalmisták 1957-ben 3 és fél év börtönbüntetésre ítélték. A nyugdíjas orvos meghatódva vette át az elismerést. „*A szabadság olyan, mint a levegő...*”

– A szabadság olyan, mint a levegő. A hiánya a legnagyobb hiány, amit el tudunk képzelni. Én életem során sajnos sokszor megtapasztaltam ezt a hiányt, de ez nem tántorít el attól, hogy a jövőben is hű maradok azokhoz az értékekhez és eszményekhez, melyek egész életemben vezéreltek – mondta köszönőbeszédében *dr. Debreczeni László*.

A díj átadásakor elhangzott laudációja:

Dr. Debreczeni László 1934-ben Kaposváron született, de a gimnáziumot már Pécsen végezte a Nagy Lajos Gimnáziumban. A Pécsi Orvostudományi Egyetemre 1952-ben vették fel. A pécsi egyetemi ifjúság a Diákszemélyiség Díj elnökének választotta 1956 októberében. A forradalomban játszott szerepe miatt 1957 márciusában letartóztatták és 3 és fél év börtönbüntetésre ítélték. Amnesztiával szabadult 1959-ben, de tanulmányait nem folytathatta, mert „mellékbüntetésként” kizárták az ország összes egyeteméről.

Szabadulása után Debreczeni elsősegélynyújtó bányarvosként sújtólégrobbanások után mentett életeteket, de segédmunkásként, tolmácsként, fordítóként és kutató asszisztensként is dolgozott, amíg 1964-ben végre befejezhette tanulmányait és megkapta orvosi diplomáját. Ezután a Komlói Szénbányánál helyezkedett el üzem- és bányamentő orvosként, majd a Mecseki Ércbányászati Vállalatnál volt üzemorvos, később vezető főorvos. A rendszerváltás után az ÁNTSZ tisztifőorvosa, nyugdíjazásáig pedig a megyei intézet helyettes vezetője volt.

Debreczeni László 1987-ben kiérdemelte a Bányász Szolgálati Érdemérem arany fokozatát, két évvel később pedig megkapta a Bányamentő Szolgálati Érdemérem arany fokozatát is 25 éves bányamentő orvosi szolgálatának elismeréseként. Mind ezen túl a Nagy Imre Érdemrend, a Szabadság Hőse kitüntetés és a Magyar Érdemrend Lovagkeresztjének birtokosa is. Példamutató életútjának elismeréseként 2014-ben Pro Civitate emlékéremmel tüntették ki.

Az '56-os forradalom egyetemi és pécsi eseményeinek ismert krónikásaként írt könyvet a városban történekről és börtönélményeiről „Egy medikus barangolásai börtönországban” címmel.

Nyugdíjas évei alatt is aktív, rendszeresen tart előadásokat középiskolásoknak és egyetemistáknak a forradalom emlékeiről.

Dr. Debreczeni László lapunknak több alkalommal beszélt a forradalom során szerzett élményeiről és tapasztalatairól.

– A forradalom idején olyan az ember lelke, mintha szerelmes volna: a valóságról, a reális veszélyekről nem vesz tudomást, de a hit és a szent cél tettekre sarkallja” – nyilatkozta 2013-ban lapunknak.

Egy másik, vele készült interjúnkban így emlékezett vissza 1956 októberének pécsi történéseire: – Tízezrek vonultak az utcákra, olyan sokan, hogy a felkelést csak sortűzzel lehetett volna leverni, erre azonban szerencsére nem került sor. Mindkét fél érdeme volt, hogy Pécsen vérontás nélkül győzött a szabadságharc.

Pernecker Dávid

Ostorména

A Doktori és Habilitációs Tanács ülése

2016. november 7.

1. Habilitációs ügyek

1/a Habilitációs pályázatok nyilvános részének indítása

A felkért bíráló bizottság véleményét is figyelembe véve a Tanács engedélyezi alább nevezetteknek a nyilvános előadások megtartását:

dr. Alotti Nasri, ov. főorvos, Zalaegerszeg (szívsebészet); *dr. Czéh Boldizsár*, MTA kutató professzor, SzKK; *dr. Dézsi Csaba András*, ov. főorvos, Győr (kardiológia); *dr. Faludi Béla*, egyetemi adjunktus, Neurológiai Klinika; *dr. Farkas Bálint*, egyetemi adjunktus, Szülészeti Klinika; *dr. Fehér Gergely*, ov. főorvos, Szigetvár (neurológia); *dr. Hrabovszky Erik*, tud. tanácsadó, MTA – KOKI; *dr. Molnár Gergő Attila*, egyetemi adjunktus, II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum; *dr. Papp András*, egyetemi adjunktus, Sebészeti Klinika; *dr. Riba Pál*, egyetemi docens, SE Farmakológiai Intézet; *dr. Szántó Árpád László*, főorvos, Urológiai Klinika; *dr. Zelena Dóra Tímea*, tud. főmunkatárs; MTA – KOKI

2. Doktori ügyek

2/a Állami ösztöndíjas PhD-hallgatók ügyei

Meczker Ágnes II. éves PhD-hallgató (Élettani Intézet) 2016. november 1-től állami ösztöndíjas PhD-tanulmányait nem folytatja. A bejelentést a DHT tudomásul vette.

Dr. Horváth Ádám István II. éves PhD-hallgató (Farmakológiai Intézet) PhD-tanulmányait levelezős hallgatóként folytatja 2016. október 1-től. A kérést a DHT támogatja.

2/b Önköltséges (levelezős) PhD-hallgatók ügyei

Dr. Horváth Orsolya Melinda önköltséges hallgató (Orvosi Népegészségtani Intézet) 2017. február 1-től állami ösztöndíjas hallgatóként szeretné folytatni 2016. szeptember 1-től megkezdett PhD-tanulmányait. A DHT a Klinikai Orvostudományok Doktori Iskolában megkezdett önköltséges tanulmányainak állami ösztöndíjas hallgatóként történő folytatását az első sikeresen abszolvált félév után 4 aktív félévre engedélyezi.

Dr. Barabás Márta Andrea (Marosvásárhely – Fül-Orr-Gégeklinika) tényleges témavezetői dr. Pytel József egyetemi tanár és dr. Lujber László egyetemi docens. A kérést a DHT támogatja.

Dr. Feiszt Zsófia (I. Belklinika – Orvosi Népegészségtani Intézet) tényleges témavezetői dr. Szilárd István c. egyetemi tanár és dr. Marek Erika egyetemi adjunktus. A kérést a DHT támogatja.

2/c Egyéni felkészülők ügyei

Dr. Vajta László Ferenc (Fogászati Klinika) tényleges témavezetője dr. Szalma József egyetemi adjunktus. A kérést a DHT támogatja.

Dr. Gurdán Zsuzsanna egyéni felkészülő (Fogászati Klinika) téma- és témavezető-változtatási kérelme: Régi téma: Orthodontiai fogmozgatások biológiai lapjai – témavezető: dr. Olasz Lajos egyetemi tanár. Új téma: A dentoalveoláris műtéteket követő sebgyógyulást befolyásoló paraméterek vizsgálata – témavezető: dr. Szalma József egyetemi adjunktus. A kérést a DHT támogatja.

Réger Barbara egyéni felkészülő (Laboratóriumi Medicina Intézet) programváltóztatási kérelme: Régi program: Haematológia. Új program: Anyagcsere és endokrin megbetegedések klinikuma és pathobiokémiája. A kérést a DHT támogatja.

Dr. Krajczár Károly egyéni felkészülő (Fogászati Klinika) program-, téma- és témavezető-változtatási kérelme: Régi program: Mo-

lekuláris patológiai és laboratóriumi vizsgálatok jelentősége az orvosi diagnosztikában és terápiában. Régi téma: A biokémiai háttér vizsgálata gyulladáshoz vezető folyamatokban és csontosodási rendellenességekben. Régi témavezető: dr. Miseta Attila egyetemi tanár. Új program: Alap- és alkalmazott kutatások fog- és szájbetegségekben. Új téma: Az endodontiai preparálás dimenziói. Új témavezetők: dr. Nagy Ákos egyetemi docens és dr. Tóth Vilmos egyetemi docens. A kérést a DHT támogatja.

Dr. Garaminé Páka Eszter egyéni felkészülő (Transzlációs Medicina Intézet) PhD komplex vizsgára történő jelentkezése. A DHT engedélyezte a fokozatszerzési eljárásának elindítását abban az esetben, ha a tényleges témavezető kerül megnevezésre.

Dr. Mészáros Norbert egyéni felkészülő (Országos Onkológiai Intézet) PhD komplex vizsgára történő jelentkezése. A kérést a DHT támogatja.

Dr. Szóts Mónika egyéni felkészülő (Kaposvár) elkészítette értekezéstervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Nagy Bálint János egyéni felkészülő (AITI – Sebészeti Oktató és Kutató Intézet) elkészítette értekezéstervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Hardi Péter egyéni felkészülő (Sebészeti Oktató és Kutató Intézet) elkészítette értekezéstervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Ivan Iviè egyéni felkészülő (Anatómiai Intézet) elkészítette értekezéstervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Sélly Eszter egyéni felkészülő (II. Belgyógyászati Klinika – Nephrológiai Centrum) szigorlata 2016. szeptember 26-án 100%-os eredménnyel megtörtént.

Dr. Nagy Anetta egyéni felkészülő (Németország – Urológiai Klinika) szigorlatai 2016. szeptember 28-án 87%-os és 93%-os eredménnyel megtörténtek.

Dr. Mikor András egyéni felkészülő (AITI) szigorlatai 2016. október 5-én 100%-os eredménnyel megtörténtek.

Dr. Brasnyó Pál egyéni felkészülő (II. Belgyógyászati Klinika – Nephrológiai Centrum) szigorlata 2016. október 6-án 100%-os eredménnyel megtörtént.

Dr. Bagheri Fariborz egyéni felkészülő (Budapest) szigorlata 2016. október 7-én 100%-os eredménnyel megtörtént.

Dr. Kun Szilárd egyéni felkészülő (II. Belgyógyászati Klinika – Nephrológiai Centrum) szigorlata 2016. október 17-én 100%-os eredménnyel megtörtént.

Altbäcker Anna egyéni felkészülő (Budapest – Neurológiai Klinika) szigorlatai 2016. október 17-én 100%-os eredménnyel megtörténtek.

Dr. Tótsimon Kinga egyéni felkészülő (I. Belgyógyászati Klinika) szigorlatai 2016. október 18-án 100%-os eredménnyel megtörténtek.

Dr. Farkas Boglárka egyéni felkészülő (Anatómiai Intézet – Ortopédiai Klinika) szigorlata 2016. október 20-án 100%-os eredménnyel megtörtént.

Dr. Dányádi Bese egyéni felkészülő (AITI – Anatómiai Intézet) szigorlata 2016. október 27-én 100%-os eredménnyel megtörtént.

Dr. Nedvig Klára egyéni felkészülő (Kaposvár – SOKI) korábban ki-

jelölt opponense a feladatot nem tudja elvállalni, ezért az új opponens kijelölése megtörtént.

Dr. Aschermann Zsuzsanna egyéni felkészülő (Neurológiai Klinika) értekezésének védeése 2016. szeptember 30-án 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Dr. Sziklavári Zsolt egyéni felkészülő (Németország – Művelési Medicina Intézet) értekezésének védeése 2016. október 7-én 96%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Dr. Schlégl Ádám egyéni felkészülő (Ortopédiai Klinika) értekezésének védeése 2016. október 11-én 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Dr. Scheich Bálint egyéni felkészülő (Farmakológiai Intézet) értekezésének védeése 2016. október 21-én 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Szabó András egyéni felkészülő (Orvosi Genetikai Intézet) értekezésének védeése 2016. október 27-én 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD-fokozat odaítélését.

3. Egyebek

■ **Dr. Pintér Erika** egyetemi tanár témavezetőként szeretné szerepeltetni programjában dr. Kemény Ágnes egyetemi adjunktust. A téma címe: A tranziens receptor potenciál-ioncsatornák szere-

pének vizsgálata a bőr különböző gyulladásos megbetegedéseiben. A kérést a DHT támogatja.

■ **Dr. Pintér Erika** egyetemi tanár témavezetőként szeretné szerepeltetni programjában dr. Hetényi Csaba egyetemi docentst. A téma címe: Számítógépes gyógyszertervezési eljárások fejlesztése és alkalmazása. A kérést a DHT támogatja.

■ **Dr. Pintér Erika** egyetemi tanár témavezetőként szeretné szerepeltetni programjában dr. Andrej A. Romanovsky egyetemi tanárt (St. Joseph's Hospital and Medical Center Phoenix, Arizona, USA). A téma címe: Investigation of the mediators of systemic inflammation in different animal models. A kérést a DHT támogatja.

■ **Dr. Melegh Béla** egyetemi tanár kreditpont-megállapítási kérése a „Magyar Humángenetikai Társaság XI. Kongresszusa és Méhes Károly Genetikai Továbbképző Napok” előadássorozaton részt vett és eredményes vizsgát tett hallgatók részére. A DHT 2 kredit beszámítását engedélyezi.

■ **PhD szabályzat módosítása.** A 2016. június 7-én elfogadott egyetemi doktori szabályzatot a szenátus 2016. szeptember 29-én ismételtelen módosította. Ezért a kari doktori szabályzat változtatására is szükség van. A DHT aktualizálta a PhD-szabályzatot, melyet továbbított a Kari Tanács felé végső jóváhagyásra.

Dr. Szekeres Júlia

egyetemi tanár

a PTE, ÁOK Doktori és

Habilitációs Tanácsának elnöke

Dékáni pályamunkák eredménye

2016. november 16-án ünnepélyes keretek között került sor a dékani pályamunkák eredményhirdezésére. A díjakat *dr. Miseta Attila* az Általános Orvostudományi Kar dékánja adta át a kiemelkedő teljesítményt nyújtó hallgatóknak és témavezetőiknek. A nemes versenyben a következő eredmények születtek:

Konzervatív szekció

Elnök: Dr. Halmosi Róbert

I. díj *Rozanovic Martin* (ÁOSZ V. évf.): A leukocita antiszedimentációs ráta LAR prediktív értéke politraumatizált és égett betegekben. Témavezető: dr. Loibl Csaba, dr. Csontos Csaba, Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet.

II. díj *Kovács Dániel* (ÁOSZ VI. évf.): Klinikai vizsgálatok Buschke-féle scleroedema betegségben. Témavezető: dr. Varjú Cecília, Reumatológiai és Immunológiai Klinika.

III. díj *Csiszár Beáta* (ÁOSZ VI. évf.): Perifériás tüdőbetegek végtag iszkémiájának vizsgálata nyugalomban és terhelésre. Témavezető: dr. Késmárky Gábor, dr. Kovács Dávid, I. sz. Belgyógyászati Klinika.

Operatív szekció

Elnök: Dr. Jancsó Gábor

I. díj *Béres Bence* (ÁOSZ VI. évf.): Radikális kismencedei műtétek peri- és posztoperatív morbiditásának prospektív vizsgálata. Témavezető: dr. Horváth Bálint, Urológiai Klinika.

II. díj *Varga Rita* (ÁOSZ VI. évf.): A gyermekkori distalis harmadi alkartörés operatív kezelésének lehetőségei és ezek eredményességeinek vizsgálata. Témavezető: dr. Józsa Gergő, dr. Juhász Zsolt, Gyermekgyógyászati Klinika.

III. díj *Zsoldos Gréta* (ÁOSZ VI. évf.): Gyermekkori egyoldali szimptomatikus lágyéksérvnel szükséges-e a kétoldali feltárás – hosszútávú retrospektív vizsgálat. Témavezető: dr. Józsa Gergő, dr. Vástyán Attila, Gyermekgyógyászati Klinika.

Molekuláris biológia/ Farmakológia szekció

Elnök: Dr. Horváth Györgyi

I. díj *Pasitka Jonatán* (ÁOSZ V. évf.): E. coli fotoliáz mutánsok előállítására és funkcionális dinamikájuk vizsgálata ultragyors spektroszkópiai módszerekkel. Témavezető: dr. Lukács András, dr. Grama László, Biofizikai Intézet.

II. díj *Pénzes Máté* (Biotechnológia II. évf.): Az ösztradiol gyors hatása az AMPA receptorok laterális diffúziójára, élő neuronokban: egyedi molekuladetekciós vizsgálatok. Témavezető: dr. Pálhalmi János, dr. Ábrahám István, Orvosi Biotechnológia Intézet, Élettani Intézet.

III. díj *Tóth Mónika* (ÁOSZ V. évf.): A pentoxifyllin terápiás szerepe iszkémia-reperfüziós károsodásokban kétoldali akut hátsó végtagi iszkémia patkánymodellben. Témavezető: dr. Nagy Tibor, Sebészeti és Oktató Kutató Intézet.

Morfológia szekció

Elnök: dr. Kálmán Endre

- I. díj Nagy Ákos** (ÁOSZ V. évf.): A centrális projekciójú Edinger-Westphal-mag és a melanocortin-peptiderg rendszer interakciójának funkcionális morfológiai vizsgálata. Témavezető: dr. Gaszner Balázs, Füredi Nóra, Anatómiai Intézet.
- II. díj Ábel József és Antal Veronika** (ÁOSZ V. évf.): A PACAP szerepének vizsgálata diabeteszes neuropathiában: perifériás idegek funkcionális és ultrastrukturális elemzése. Témavezető: dr. Reglődi Dóra, dr. Pál Endre, dr. Bánki Eszter, Anatómiai Intézet.
- III. díj Simor Sára** (ÁOSZ VI. évf.): A fehérállományi erek morfológiai vizsgálata az emberi temporális lebeny epilepsziában. Témavezető: dr. Ábrahám Hajnalka, Központi Elektromikroszkópos Laboratórium.
- III. díj Ujvári Balázs** (ÁOSZ V. évf.): A ventrális tegmentális area dopaminerg neuronjainak vizsgálata a depresszió háromtalálat-elmélet egérmódeljében. Témavezető: dr. Gaszner Balázs, Anatómiai Intézet.

Neuropszichiátria szekció

Elnök: Dr. Kovács Norbert

- I. díj Endrédi Paula** (ÁOSZ VI. évf.): Gyűjtött vizelethől mért melatoninmetabolit mérésének jelentősége intenzív osztályon. Témavezető: dr. Molnár Tihamér, Neurológiai Klinika, Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet.
- II. díj Amma Orsolya** (ÁOSZ VI. évf.): Mentalizációs készség vizsgálata szkizofréniában egy új módszer segítségével. Témavezető: dr. Herold Róbert, Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika.
- III. díj Huber Anna** (ÁOSZ VI. évf.): Vizsgastressz okozta pszichés és szomatikus elváltozások vizsgálata orvostanhallgatókban. Témavezető: dr. Czéh Boldizsár, Laboratóriumi Medicina Intézet.
- III. díj Czigler András** (ÁOSZ VI. évf.): A binokularitás pszichofizikai és eletrofiziológiai vizsgálata, az eredmények alkalmazása a tompalátás prevenciójában. Témavezető: dr. Jandó Gábor, dr. Nemes Vanda, dr. Budai Anna, dr. Fülöp Diána, Élettani Intézet.

Fiziológia/ Patofiziológia szekció

Elnök: Dr. Jandó Gábor

- I. díj Khidir Nóra** (ÁOSZ V. évf.): A tranziens receptorpotenciál vanilloid-1-csatorna és a katabolikus neuropeptidok szerepe a korfüggő testtömegváltozások kialakulásában patkányokban. Témavezető: dr. Garami András, Transzlációs Medicina Intézet.
- II. díj Csernel Zsófia** (ÁOSZ VI. évf.): Az urocortin 2 akut és krónikus centrális energetikai hatásai patkányban. Témavezető: dr. Balaskó Márta, dr. Tenk Judit, Transzlációs Medicina Intézet.
- III. díj Császár András** (ÁOSZ VI. évf.): A hipofízis adenilát-cikláz-aktiváló polipeptid (PACAP) hátsó-végtag ischaemiában betöltött szerepének vizsgálata egérmódeljben. Témavezető: dr. Fülöp Balázs, dr. Tamás Andrea, Anatómiai Intézet.
- Kiemelt I. díj: Vass Réka Anna** (ÁOSZ VI. évf.): Bioaktív faktorok vizsgálata az anyatejben. Témavezető: dr. Tamás Andrea, Anatómiai Intézet.

A helyezést elért pályamunkákat a kar vezetősége idén is jeles eredményű szakdolgozatnak fogadja el a kötelező tanulmányokon felül végzett nivós kutatási tevékenység elismeréseképpen.

A képen balról jobbra: Császár András, Rozanovic Martin, Vass Réka, Khidir Nóra

Találkozás Ozsváth Károly professzorról, 90. születésnapja alkalmából

2016. október 24-én, délután 5 órakor Ozsváth professzorról találkoztunk néhányan az intézetünkben egy barátságos hangulatú beszélgetésen. Jelen voltak, akiknek a professzor a 80-as, 90-es években a Pécsi Honvédkórház Ideg-elve Osztályán, majd a POTE, Pszichiátriai és Orvosi Pszichológiai Klinikán főnöke volt (Kállai János, Varga József, Tiringner István), Füzesi Zsuzsa (aki hallgatóként, majd később az egyetemi élet során került vele kapcsolatba), valamint a fiatalabb generációból néhányan (Gács Boróka, Hartung István, Szolcsányi Tibor), akik szerettek volna megismerkedni a pécsi „pszi-cho-szakma” évtizedekig meghatározó egyéniségével.

Ozsváth professzor mindannyiunknak kellemes meglepetést okozott korát meghazudtoló nyitottságával, derűjével és energikusságával. Bár intézetünkben néhány éve sokat foglalkoztunk a „sikerős öregedéssel”, a hétköznapiakban azonban ritka lehetőség ezt olyan közvetlenül megélni, mint ahogy az ezen az esti beszélgetésen történt. Professzor Úr szakmai tudása mellett, kiváló humorával és kedvességével a fiatalabb generáció tagjait is elbűvölte. Bölcsességei, filozófiája életkortól függetlenül hasznos utávalóként hatottak mindenki számára.

A találkozás során sok érdekes mozzanat került elő a közös múlt visszaidézésekor. Ozsváth professzor pszichiáterként egyaránt nyitott volt a biológiai-életani viselkedéskutatások illetve a pszichiátriai betegségek társadalmi és orvosi pszichológiai vonatkozásai iránt. Így nem meglepő, hogy az évtizedek során szoros szakmai kapcsolata alakult ki Grastyán Endre professzorról (az Élettan Intézet volt igazgatójával), és olyan kollégákkal, akik már fél évszázaddal ezelőtt is az orvoslás társadalomtudományi szemléletét képviselték (Kiss István professzorról, és különösképpen az ő munkatársaival, Kóczán Györggyel, Tahin Tamással).

A múlt visszaidézése során még most is „átjött” az a szenvedélyes szakmai érdeklődés, ami létrehozta és működtette a Honvédkórház Ideg-elve Osztályán azt a kutatási és csoportterápiás műhelyt, mely a magatartástudományok egyik bölcsője volt a pécsi orvosi karon. Ebben a közegben nevelkedtek többek között Molnár Péter (a debreceni Magatartástudományi Intézet későbbi igazgatója), Kóczán György, Kállai János és Varga József, s ennek az együttműködésnek az eredményeként került az Orvosi Pszichológia Csoport első „lakhelyére”, az újonnan alakult Pszichiátriai Klinikára 1987-ben. A közös szakmai emlékek visszaidézésekor az is érződött, „nem esett messze az alma a fájától”, amikor 2003-ban az Orvosi Pszichológia Csoport a Magatartástudományi Intézetbe integrálódott.

A találkozó során inspiráló volt Ozsváth professzor perspektívájából hallgatni az elmúlt évtizedek történelmét, az anekdotákat, melyekből szerencsére nem tud kifogyni. Őszintén reméljük, hogy jövőre újra elvarázsol majd minket történeteivel, melyekre az együtt töltött három órában nem jutott idő. Köszönjük Ozsváth professzor bizalmát, és azt, hogy rajtunk keresztül is „nyomot hagyott” a világban.

Gács Boróka, Tiringner István

Ozsváth Károly professzor úr születésnapjára köszöntése

2016. szeptember 29-én került sor Ozsváth professzor köszöntésére 90. születésnapja alkalmából a Pszichiátriai Klinika szervezésében. Az ünnepi alkalomra a klinika egykori és jelenlegi munkatársai, a pécsi szakmai közösség tagjai mellett számos kolléga, tanítvány és barát érkezett az ország más részeiből is. Elsőként a klinika vezetői, Fekete Sándor és Tényi Tamás professzorok köszöntötték az ünnepeltet, felelevenítve az Ozsváth professzor úr klinikáján elsajátított tapasztalatokat, majd Ozsváth Péter a Magyar Pszichiátriai Társaság nevében méltatta a professzor munkásságát, utalva saját szakmai pályafutásának kezdetére és professzor úr hatására. A köszöntésekben is ez a személyesség jelent meg legtöbbször. Tringer László, Harmatta János, Lénárd László, Molnár Péter, Füzesi Zsuzsanna professzorok szintén az Ozsváth professzorhoz fűződő élményeiket osztották meg. Az ünnepelt megköszönve a gratulációkat, összefoglalta nagyívű pályájának legfontosabb állomásait és szakmai tapasztalatait. Személyes történeteinek megosztása mellett a modern pszichiátria kialakulásának kezdetéről, valamint a pszichiátriai és az orvosi pszichológia korszerű oktatásának megteremtéséről is képet kaphattunk. A születésnapjára adott alkalmat adott arra is, hogy az egykori kollégák és tanítványok kötetlen beszélgetés során köszöntsék Ozsváth Károly professzor urat. A klinika nevében sok szeretettel gratulálunk, egészségben és boldogságban eltöltött éveket kívánunk.

A Pszichiátriai Klinika nevében dr. Ozsváth Péter

Emlékezünk orvosainkra – a Pécsi Orvosi Kar története

Megszületett az „Emlékezünk orvosainkra” sorozat 27. kötet, ami a Pécsi Orvosi Kar történetét dolgozza fel 1918-tól 2016-ig. A kötet eszmei szerzője és szerkesztője dr. Vincze János biofizikus, a SOTE, a DOTE és számos külföldi egyetem vendégprofesszora és vendégkutatója, aki közel egy évtizede döntött úgy, hogy emléket állít a múlt orvosi-emberi nagyságainak, és általuk egyben példát is mutat a ma nemzedékének. A magyar orvosi egyetemekről szóló könyvek egységes szemléletben íródtak, megjelenésüket komoly kutatómunka előzte meg, ami segített abban, hogy hiteles kép rajzolódjon az olvasó elé egyrészt az adott korról, másrészt azokról a lelki és hivatásbéli értékekről, amik mozgatórugói voltak az egyéni és közösségi küzdelmeknek.

Dr. Vincze János nagy lelkesedéssel és örömmel mesélt a magyar orvostörténettel kapcsolatos eddigi legnagyobb munkásságáról.

– Mi inspirálta arra, hogy egy ilyen hatalmas vállalkozásba fogjon?

– Az ötlet 2008-ban annak apropóján született meg, hogy a budapesti Semmelweis Egyetemen beszélgettem a hallgatókkal arról, mit tudnak az egyetem névadójáról, Semmelweis Ignácra. A válasz az volt, hogy semmit, és visszakérdeztek, melyik tantárgyban kellett volna tanulniuk róla. Azt feleltem, az orvostörténetben, ami azonban nem kötelező tantárgy, nem kell belőle vizsgázni sem, így aztán a diákok nem is választják. Az ismeretek hiányosságában szerepük van a kollégáknak is. Ha mi nem tiszteljük azt az előttünk járó generációt, aminek a vállára felálltunk, és általuk még messzebbre tekinthetünk, akkor ez nagy probléma, amivel szembe kell néznünk. Sajnos, ez jellemző a ma társadalmára, ha például valaki egy tudományos cikket szeretne publikálni, rossz néven veszik, ha a 2000 előtti időszakot említi. Márpedig 2000 óta elsősorban a technika fejlődött, és

sokkal kisebb mértékben a tudomány, emiatt a technika fejlődése kiszorította a tudományét. Az átlagos tudományos kutatásra fordított összeg egy ezreléke jut ma a tudományra, a többi mind a technikára, és ez így van minden országban. Rájöttem tehát, hogy nagy hiányossággal állunk szemben, és az a dolgunk, hogy ezt pótlandó, magyar orvostörténetet írjunk. Megnéztem a korábbi orvostörténeti munkákat, és azt láttam, hogy a 400 oldalból 380 a nemzetközi orvostörténetről szól, és csak 20 oldalnyi foglalkozik a magyarral. Volt két nagy orvostörténészünk: Gyóry Tibor, aki 1938-ban halt meg, illetve *Magvary-Kossa Gyula*, aki 1944-ben, ám ezt követően – 1945 után – siralmas lett a helyzet, köszönhetően *Schultheisz Emilnek*, aki több mint 11 évig volt a Kádár-kormány minisztere, majd pedig *Antall Józsefnek*, aki miniszterelnök lett.

– **Hogyan, milyen szempontok mentén született meg a legelső kötet?**

– Úgy gondoltam, hogy beszéljek néhány kollégával, és megkérem őket arra, hogy írjanak elhunyt orvosokról a teljes Kárpát-medence vonatkozásában, hisz magyar orvostudomány ma is zajlik a határon túl. Szempont volt az is, hogy ne csak arról a száz orvostudományról írjanak, akiket mindig szerepeltetnek az ehhez hasonló művekben, hanem mindazokról, akik életükben fontos szerepet töltek be a magyar társadalom egészségügyében. Szempont volt az is, hogy a legkülönbözőbb szakterületeken dolgozó orvosok is képviselve legyenek. Ma is 37-38 ezer orvos praktizál Magyarországon, és köztük a háziorvosok legalább annyira megemlézendőek, mint az egyetemi professzorok, előbbieket ráadásul sokkal több beteggel találkoznak. Lényegesnek találtam azt is, hogy a leírás, a megemlékezés annak a tollából születessen, aki közel állt az illetőhöz: vagy tanítványa volt, vagy ugyanazon intézetben dolgozott, vagy akár a tulajdon rokonai. Célom volt egyrészt a korrektség, másrészt a szubjektív megközelítési mód. Törekedtem mindemellett arra, hogy átvéljünk 200-300 évet. A lexikonoktól annyiban is különbözik ez a sorozat, hogy olvasmányos. Nemcsak azok kerültek bele a könyvekbe, akik tudományos tevékenységet végeztek a különböző orvosi egyetemeken, hanem mindazok, akik ott dolgoztak: kémikusok, biológusok, fizikusok, és az utóbbi időben az informatikusok is. Fontos volt számomra, hogy majdnem minden kötetben szerepeljen valaki a mai Magyarország területén kívülről is, és legyen benne egy-két régi, 18-19. századi orvos. Az írások eleinte felkérésre születtek, ma már azonban nem egyszer számomra ismeretlen emberek küldenek megemlékezéseket. Köszönhetően az eddig elkészült 32 kötetnek, komoly társszerzői csapat áll mögöttem. Az eddig megjelent könyveket be is mutattuk, ezeken a találkozásokon a társszerzők előadtak arról a személyről, akiről írtak. A levezető elnökségben voltak társaim Erdélyből, Amerikából, Németországból, Angliából is, és erre nagyon büszke vagyok.

A legelső kötetben – ami 2008-ban jelent meg – nemcsak orvosok szerepeltek, hanem az egészségügyben dolgozó legkülönbözőbb szakmai ágak képviselői. Aztán a 9. kötetnél felmerült az ötlet, hogy fontos lenne bemutatni az egyetemek történetét is. Az első ilyen könyv a budapesti Semmelweis Egyetemről szólt, ezután következett a debreceni, majd a kolozsvári orvosi kar története, legutóbb pedig a pécsi orvosi karé. Egy-egy ilyen mű megjelentetése 4-5 év munkájának az eredménye. Évi egy-két alkalommal el is megyek a bemutatandó egyetemekre, bújom a könyvtárakat, az antikváriumokat, hogy a lehető legteljesebb képet kapjak arról, amiről írni szeretnék. A pécsiek nagy segítségemre voltak, az orvostudományi könyvtár például eljuttatott számom-

ra egy több kilós csomagot. Egymásra pakolva 50-60 centit kitétek a könyvek és a fénymásolt dokumentumok. Támogatást kaptam *dr. Miseta Attila* dékán úrtól is, amit ezúton is köszönök. A legtöbbet *dr. Benke József* köteteiből merítettem, aki részletes, jól dokumentált leírásaival sokat lendített a munkámon, ugyanakkor ő a könyveiben az összefüggésekre nem világít rá. Oka ennek az a szemlélet, ami 1945 után jellemezte az orvostörténetet. Leírja tehát, hogy egy akadémikust eltávolítottak az egyetemről, ám arra, hogy miért, már nem derül fény. Az akkori orvostörténeti munkák írói nem mentek utána, nem járták végig azt, hogy az általuk említettekben mi a valós, és mi nem az. Azon voltam, hogy a könyveimben rávilágítsak ezekre az összefüggésekre, azonban én is csak részleges eredménnyel tudtam ezt megtenni, mert nem mindenütt találtam utalást, forrást a kutatómunkához.

– **Tudva azt, hogy a pécsi egyetemmel kapcsolatosan van egy fájó emléke, nehéz szívvel fogott-e bele a kar történetének felelevenítésébe? / 1991-ben pályázott a biofizikai tanszék-vezetői állásra Debrecenből, Somogyi Bélával együtt. A POTE Rektori Hivatala indoklás nélkül visszaküldte Vincze János pályázatát, a kinevezett Somogyi Béla lett. – a szerk. /**

– Bevallom, igen, bár annak idején nem mentem el Kelényi Gábor rektor úrhoz magyarázatot kérni. Somogyi volt az, aki elmondta nekem, hogy miért nem én lettem a vezető, és ezt meg is írtam a Pécsi Orvosi Karról szóló könyvemben. Természetesen nem kizárólag a saját történetemmel kapcsolatos inkorrekttség szerepel benne, hanem mások életútjának keresztjei is. Hasonlóan nagy törést idézett elő *dr. Tigyi József* akadémikus életében is az, hogy 1993-ban nem választották meg újra a Nemzetközi Biofizikai Társaság Elnökségének tagjai közé. Megjegyzem, azóta sincs a tagok közt magyar szakember. Az akkor történtek kihatással vannak még a mai magyar biofizika működésére is. Tigyi munkásor volt, ez is igaz, de ez nem érdekelte az amerikai vagy a japán biofizikusokat. Egyik elődjéről, *Császár Elemér* biofizikusról sem vett tudomást a pécsi egyetem, és ezt a hibát Benke József is elkövette a könyveiben.

– **Miből fakad az a szándék, hogy Ön a valós igazságot akarja feltárni ezekben a könyveiben?**

– Nekem annak idején azt mondták a szüleim, hogy magyar vagyok, és magyarként fel kell vállalnom mindazt, ami ebben az országban történik. A történeteknek részese vagyok akkor is, ha passzívan, és akkor is, ha aktívan veszek bennük részt. Mindig is a tudománnyal foglalkoztam, ezért kizárólag az igazságot kerestem, hisz a tudomány csak az igazságot ismeri. Az ember csak úgy írhat meg egy cikket, ha abban az adott pillanatban tudatosan nem követ el hibát. Ez az, amit kifogásolok a tudományos és egyéb cikkekben, valamint a történelmi írásokban is. Az tévhit, ha azt hisszük, hogy a számítógép megoldja a tudományos igazságot, éppen ellenkezőleg, a technika az, ami fékezően hat a tudományra. Az emberi kreatív gondolkodásnak részei a tudományos hipotézisek, kísérletek, és az azokból származó következtetések, amelyekre a számítógépek nem képesek. Olyan nincs, hogy valaki tudományosan igazat mond, emberileg pedig hazudik. Senki nem két ember, ha valaki emberileg hazug, akkor az a tudományos cikkeiben is hibázik.

– **Hogyan fogadják az emberek ezeket a felfedett igazságokat?**

– Őszintén szólva nem szoktam őket erről megkérdezni, én elmondom, és elmondják azok is, akik egy-egy személyről megemlékeznek. Az mindenesetre látszik, hogy a könyvbemutatókon a hallgatóság döbbenetesen veszi tudomásul azt, hogy az el-

hangzotokról eddig fogalma sem volt, vagy már elfelejtette, és ezen alkalomból ismét előtérbe kerülnek. Azt tapasztaltam, hogy pozitívan motiválja a hallgatóságot, hogy alkotó, ember-centrikus és a hivatásukat szerető orvosokról hallhat előadásokat, és nem a mai divat szerinti pénzpontosság a fő szempont. Az igazság egy olyan érték, amire bármennyi szemetet teszünk, előbb-utóbb felszínre kerül. Nagyon büszke vagyok arra, hogy immár 32 kötetet írtunk, és ez a legnagyobb orvostörténeti sorozat. Ugyan orvostörténésznek soha nem tartottam magam, ám mégiscsak olyasvalami lehetek, hisz mindig tiszteltem és becsültem az előttem járókat. A legyengébb tanártól is lehet tanulni valamit, például azt, hogy észrevevessük a gyengeségeit.

– Az összes karról készült könyv hasonló módon szerkesztődik? Két fő részből áll, valamint egy névsorból, megemlékezésként az elhunytakról?

– Igen, kiegészítve olyan kritikai megjegyzésekkel, amelyek hosszú kutatómunka révén álltak össze. A Panteon-rész sajnos, mindenütt hiányos maradt, mert képtelenség lenne mindenkit beletenni a névsorba, az már területi problémákat vetne fel. Olyanok szerepelnek itt, akikről a korábbi kötetekben szerepelt már írás. Társ szerzőimmel általában 18-20 emberről írunk megemlékezéseket, 12-20 oldalnyi terjedelemben, a könyvek összesen 350 oldalasak. Pécssett dr. Kutas László, dr. Lénárd László, dr. Mess Béla, dr. Pócsik István és dr. Szelényi Zoltán segítettek a legtöbbet, de felsorolni is nehéz lenne, összesen hányan vettek részt a közös alkotófolyamatban. A pécsi kötet elején a hosszú névsor – legalább 50 név – jelzi, hány ember járult hozzá a könyv megjelenéséhez, amit ezúton is nagyon köszönök nekik. Volt olyan, aki csak egy konferenciára szóló meghívót, vagy külföldi úttjáról egy visszaemlékezést küldött, ezeket aztán beillesztettem a „Visszhang” című fejezetbe, ami apró töredékekből áll. Fontos megemlítenem, hogy társ szerzőm volt dr. Schmidt Pál is, aki két csodálatos kötetet írt – talán az inspirálásomra – hasonló stílusban, mint én, de csak pécsiekről, dominánsan klinikusokról. Ezeknek a könyveknek a bemutatóján magam is ott voltam Pécssett.

Természetesen, nem minden került bele a Pécsi Orvosi Kar történetébe abból, amire fény derült. Példa erre a már említett Tigyí József professzor története, aki budapesti lakásán sok mindentről mesélt nekem. Ő 1945-től 2016-os haláláig tagja volt a Pécsi Orvostudományi Egyetemnek. Rengeteg történetet tudok tőle, ám mivel mindez személyesen, szóban hangzott el egy megkeseredett embertől – 1991-től már nem volt tanszékvezető – úgy döntöttem, a hallottak maradjanak meg a mi barátságunk emlékének. Mindazt azonban, ami dokumentálható, tartalmazza a kötet. Fontos forrásom volt a „Magyar Királyi Erzsébet Tudományegyetem Orvostudományi Kar Tanácsulése jegyzőkönyvének napirendi pontjai 1926-tól 1951-ig” című dokumentum, csak olyan dátumokat írtam bele a könyvbe, amiket ebből tudok.

Az emlékezések azok a részei a könyvnek, amiket nem bíráltam felül, a rokonok-tanítványok-pályatársak gondolatait teljességgel elfogadtam.

– Hány kötetet tervez még megjelentetni?

– Bevallom, fogalmam sincs. A nyugdíjba vonulásom előtt eldöntöttük a feleségemmel, hogy írunk biofizikai tárgyú könyveket – mivel ez a szakmám – és rengeteget publikáltam ebben a témában. Az eredetileg tervezett 16 kötetből végül 45 született, ebből kiindulva a válaszom az, hogy ameddig bírjuk, addig csináljuk. A feleségem most is sokat segít nekem, átnézi az írásokat, névmutatókat készít. A következő kötetekbe – ami a 34. és a 35. könyvet jelenti – már küldtek anyagokat, és amíg ekkora az alkotókedv és az érdeklődés, addig biztosan nem hagyom abba. Jelenleg egyébként a 33. kötetet dolgozunk, ami klasszikus formában jelenik majd meg, és több mint húsz elhunyt orvosról emlékezünk meg benne. Rájöttünk, hogy ezen kötetek alkotása lendületesebbé teszi az életünket, és a kreatív gondolkodás késlelteti az öregedésünket is.

Schweier Rita

Dr. Simán Benedek és a norvég Tinnitus vegyeskórus kapta a Bajnóczky-díjat

Dr. Bajnóczky István az Igazságügyi Orvostani Intézet emeritus professzora volt, 2014-ben hunyt el. A komolyzene iránti rajongása hallgatói körökben is ismert volt, az általa tartott „Hallál az operaház színpadán” című népszerű kurzusa alapján. A nevével fémjelzett, 2015-ben alapított díj karunk hallgatóinak és munkatársainak művészi teljesítményét ismeri el. Tavaly is ketten részesültek a „helyi Oscar”-ban, ahogyan idén is. Az emléklapot és az emléklakettet most is az ünnepi adventi hangverseny keretében nyújtották át az arra érdemeseknek: *dr. Simán Benedek* fogorvosnak, a Fogászati és Szájsebészeti Klinika PhD-hallgatójának, valamint a norvég *Tinnitus vegyeskórus* tagjainak.

Dr. Simán Benedek 2013-ban diplomázott a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karának fogorvos szakán. 2014-ben ugyanitt ösztöndíjas PhD-tanulmányait kezdi meg, amit azóta is végez. 2008-tól 2013-ig a Confabula hallgatói lap főtosa, szerkesztője volt, festéssel 2010 óta foglalkozik. Alkotásaiban a lírai absztrakt és a gesztusfestészet stílusjegyei ismerhetők fel.

Fontosabb kiállításai:

- 2013. *Egyetemi összegzés* – PTE-ÁOK Dékáni Tanácsterem
- 2013. *Szintér képek* – Ócsa, Egressy Gábor Képtár
- 2014. *Hármaság* – Pécs, Nádor Galéria, Art&Med Kulturális Központ
- 2016. *Simán B* – Pécs, Pécsi Kávészárazó
- 2016. *Nemzetközi Orvos-képzőművész kiállítás* – New York, Magyar Főkonzulátus
- 2016. *Keretbe zárt képzetek* – Pécs, Augustus Ház

A **Tinnitus** az ÁOK norvég diákjaiból alakult vegyeskórus, amit *Anna Sandvik* alapított 2011-ben. A kórus minden nemzetközi eseten képviseli Norvégiát, rendszeres résztvevője az Anatómiai Intézet temetői megemlékezésének és az ANSA karácsonyi estjének is. A közösségi médiában követve őket tájékozódhatunk műsoraikról, fellépéseikről.

Katasztrófavédelmi Kárhelyszíni Elsősegélynyújtó Instruktoroképzés az orvoskaron

November 28. és 30. között zajlott a PTE, ÁOK, Művelti Medicina Tanszék és a Katasztrófavédelmi Oktatási Központ közös szervezésében hazánk első Katasztrófavédelmi Kárhelyszíni Elsősegélynyújtó Instruktoroképzése.

A rendvédelmi dolgozók egészségügyi felkészítése fontos részét képezi a Művelti Medicina Tanszék munkájának. Ennek apropóján indult el nyáron a Disaster Medic képzés is, melynek folytatásaként a kiválasztott tűzoltók november végén tökéletesíthették mentéstechnikai, anatómiai, kárhelyszíni elsősegélynyújtó, oktatástechnikai és tűzoltószakmai képességeiket. A háromnapos rendezvény szabadtéri helyszínét a Testnevelés- és Mozgásközpont biztosította, a beltéri oktatás pedig a Szimulációs Oktatási Központban (MediSkillsLab) valamint az Anatómiai Intézetben zajlott.

A munkában részt vett még a Magatartástudományi Intézet, valamint az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet. Köszönjük az intézetvezetőknek és oktatóinknak a rugalmasságot, a színvonalas és ötletgazdag foglalkozásokat!

Dr. Németh Zsuzsanna

A kutatás szabadsága

25 éves a pécsi Immunológiai és Biotechnológiai Intézet

2016. november 29-én tudományos ülésel emlékeztek meg az Immunológiai és Biotechnológiai Intézet megalakulására az MTA, Pécsi Akadémiai Bizottság székházában. Az alkalom összekapcsolódott a Pécsi Tudományegyetem „Immunológiai Kiválósági Központ” megalakításával, melyet az Immunológiai és Biotechnológiai Intézet kívül a Rheumatológiai és Immunológiai Klinika, a Neurológiai Klinika, a Bőr-, Nemikórtani és Onkodermatológiai Klinika valamint a Szívgyógyászati Klinika részvételével hívtak életre. Az intézet létrejöttének történetéről, működésének 25 évéről tartott megemlékezések mellett a rangos eseményen szakmájuk kiemelkedő képviselőinek előadásait hallgathatták meg a meghívottak.

Mint oly sok jelentős tudományos teljesítmény, a pécsi immunológiai és biotechnológiai kutatások is izgalmas, új hatásokkal való találkozásból születtek. *Dr. Németh Péter*; az akkori Pécsi Orvostudományi Egyetem fiatal oktatója 1979-ben egy UNESCO-ösztöndj segítségével ismerkedett meg a szárnyait bontogató immunológia nemzetközi eredményeivel. Ez adott új irányt kutatásainak, és lett az alapja az első évtizedében laboratóriumként, majd 1991-től önálló intézetként működő biotechnológiai és immunológiai egységnek, amely ma már nem csupán a magyarországi immundiagnosztika területén játszik meghatározó szerepet, hanem nemzetközileg is jegyzett kutatóközpont.

Az időzítést szerencsésnek lehet mondani, hiszen az immunológiai kutatások a hetvenes évektől kezdve kaptak lendületet világszerte. Ahogy a labort majd az intézetet megalapító és több mint két évtizedig vezető Németh professzor fogalmaz, az új tudományágat nem lehetett megtanulni tudományos szakirodalomból, tankönyvekből, ehhez szükséges volt a személyes találkozás is a téma elismert kutatóival. Az ezt követő évtizedek aztán jelentős részben az immunológiáról szóltak az orvostudományban, ahogy azt Nobel-díjak is mutatják: az elmúlt száz év században ez a terület több Nobel-díjast adott, mint a többi együttvéve az orvosi-életteni kutatások területén. A lendület pedig Pécsre is elérte, ahol a későbbi intézetvezető diákokból, doktoranduszokból verbuválta az intézet magját képező csapatot, amelynek jelentős része ma már nemzetközi szinten is elismert kutató.

Az ezernyi formában támadó népbetegség

Az immunológia fontossága annak fényében nem meglepő, hogy rengeteg betegség esetében az immunrendszer problémái állnak a háttérben. Az úgynevezett autoimmun betegségek, amikor a saját immunrendszerünk fordul a szervezetünk ellen, mintegy 80-90, egymástól elkülöníthető, többségében kevés beteget érintő kórképbe sorolhatóak be, ám amennyiben összeadjuk őket, úgy már a lakosság 7-8%-a szenved tőlük. Mindez már megfelel a népbetegség kritériumainak – azzal a sajátos nehezítéssel, hogy miután egy-egy konkrét betegség csak a populáció kis részét érinti, diagnosztizálásuk és kezelésük külön nehézségekbe ütközik.

Mindig előre

Az intézet és az elődjéül szolgáló laboratórium a kezdetek óta nagy energiát fordít a külső források felkutatására és bevonására. Mindez már az államszocializmus éveiben így volt, amikor a pályázatok még új és gyanús dolognak számítottak, ám Németh Péter hamar felismerte, hogy az alaptámogatásból legfeljebb a rezsire futja, ahhoz, hogy fejlődni tudjanak, egyéb bevételek szükségesek. Ezek felkutatása és becsatormázása terén pedig az intézet az élen járt: az ő kezdeményezésükből született meg többek az eszéki és a pécsi egyetem között az a határon átvívelő tudományos-oktatási együttműködés, amely jelentős uniós forrásokat hozott a horvát-magyar határ mindkét oldalára, és reményeik szerint hamarosan további ipari szereplőket is a térségbe vonz. Saját erőből kutatták fel azokat a pályázati lehetőségeket is, amelyek révén néhány évvel ezelőtt sikerült felújítani és birtokba venni az egyetem egyik elhanyagolt állapotú épületét, amely most a nemzetközi régió egyik legkorszerűbb állatházának ad otthont.

Ezek a betegségek ráadásul változatos tünetekkel járhatnak az idegrendszeri elváltozásoktól kezdve a bőr és mozgásszervi problémákon át egészen a szív- és érrendszeri kórfolyamatokig, és az alapbetegség felismerése sokszor hosszú éveket vesz igénybe, miközben a beteg állapota folyamatosan romlik. A saját magukban is népbetegségnek számító, ugrásszerűen növekvő számú allergiákról ráadásul szó sem esett még, pedig ezek hátterében is az immunrendszer abnormális működése áll.

A pécsi intézet fő profilja a kutatás és az oktatás mellett a diagnosztika, és ezen a téren országos szinten is megkerülhetlenné vált: míg nem sokkal megalakulása után, 1993-ban csupán néhány száz vizsgálatot végeztek, addig 2015-ben már több mint 230 ezret. A diagnosztika területén elért eredmények pedig létfontosságúak, ahogy arra Komoly Sámuel professzor, a pécsi Neurológiai Klinika igazgatója is rámutatott előadásában, hangsúlyozva, hogy az intézet erőfeszítései nélkül az immunológiai eredetű idegrendszeri betegségek időben történő felismerése és eredményes kezelése sok esetben elképzelhetetlen lenne.

Németh Péter professzor szerint az immunológia növekvő fontossága egyrészt annak is betudható, hogy míg a 20. századot elsősorban a növekvő specializáció jellemezte, addig az utóbbi évtizedek az integrációról és a szintézisről szólnak a különböző orvostudományi területek között. Mindezt persze óriási fejlődéssel párosult. „Azok az teóriák, amelyek a hetvenes évek végén még csak papíron léteztek, ma már rengeteg esetben hatékony, sokszor rutinszerűen alkalmazott terápiák alapjai” – hangsúlyozza az intézet alapítója. A közelmúltban például a rendkívül veszélyes melanóma gyógyítása terén hozott áttörést az immunterápia, teszi hozzá mindehhez Berki Tímea professzorasszony, az intézet jelenlegi vezetője, és a rákkutatás terén általában is óriási eredményekkel kecsegtetnek azok a fejlesztés alatt álló eljárások, amelyek révén saját immunrendszerünk lehet képes megküzdeni a rosszindulatú daganatokkal.

Az Immunológiai, Neurológiai, Bőrgyógyászati és Szívgyógyászati Klinikák közreműködésével létrehozott Immunoló-

giai Kiválósági Központ ezeket a lehetőségeket próbálja kiaknázni. Egy ilyen központ egyrészt sokkal több pályázati támogatást képes elnyerni, mint egy-egy klinika avagy intézet, másrészt az immunológia ma már akkora terület, hogy egy kutatógárda képtelen átfogni.

Lassan összeérnek a vonalak

Az intézetben jelenleg is többirányú kutatás zajlik a földgíliszták immunrendszerének vizsgálatától kezdve egészen az idegi eredetű összejtekig. Mindez mondhatni hagyomány, hiszen az

intézet fontos alapértéke a kutatás szabadsága, ahol a vezetés felügyelete mellett a különböző irányból érkező és különböző dolgok iránt érdeklődő kutatók szabadon üzhették és üzhetik saját kutatásaikat, amelyek időről időre összeérnek. „Ezek a látszólag különálló kutatások egy irányba haladnak, bár természetesen sok még a hiányos részlet. Az immunrendszer ismerete pedig épp olyan tudásanyag lehet majd, mint az anatómia, ahol ma már pontosan tudjuk, hogy melyik csont és melyik izom milyen feladatot tölt be, és milyen helyet foglal el az emberi testben.” – válaszolja fel a jövőt Berki Tímea. Ez épp elegendő program lehet a következő 25 évre.

Stemler Miklós, Szabó Gábor

„A kongói egyszerű, szegény embereknek nagyon sokat számít a jelenlétünk” – beszélgetés dr. Hardi Richárd orvos-szerzetessel

A világ egyik legnyomorúságosabb országában, a Kongói Demokratikus Köztársaságban, annak is a legeldugottabb vidékein dolgozik immár 21 éve, nyolcmillió páciens tartozik hozzá. Olyan helyekre jut el, ahol korábban még nem járt szemorvos, munkájának köszönhetően több ezren nyerték vissza a látásukat, sokan 10-15 év sötétség után láthatták meg újra szeretteiket. Méltán nevezhetjük őt a „kongói dzsungel magyar hőségének” is, hisz fáradhatatlanul küzd küldetése teljesítéséért, az ott élők ellátási gondjainak enyhítéséért.

Dr. Hardi Richárd október végén karunkon is mesélt munkájáról, erről a sajátos misszióról.

Hardi Richárd 1958-ban egy hatgyerekes családba született Budapesten. Amikor elvégezte az általános iskolát, építésmérnök édesapja Algériában kapott munkát, ezért öt évre odaköltöztek. Richárdot mindig is érdekelte a biológia, így a gimnázium után elkezdte az orvosi egyetemet Algériában, majd amikor 1978-ban hazaköltöztek, a Semmelweis Orvostudományi Egyetemen folytatta. Kisebbségi kihagyás után végül megszerezte a diplomáját. Munkát a tatabányai szemészetben kapott, öt évig dolgozott ott. Közben belépett egy francia alapítású szerzetesrendbe, a Nyolc Boldogság Közösségbe, és 1993-tól már a rend pülföld-szentkereszti kolostorából járt dolgozni. Miután kiderült, hogy a közösségnek van egy kórháza a Kongói Demokratikus Köztársaságban,

ahova épp akkoriban kerestek orvost, 1995-ben elvállalta a küldetést, algériai élményei is visszacsábították Afrikába.

– **Hány évre tervezte afrikai misszóját? Volt-e egyáltalán elképzelése a kiutazáskor ezzel kapcsolatban?**

– Igen, eredetileg öt évben gondolkodtam. Aztán amikor lát-

tam, hogy milyenek a körülmények ott, hogyan élnek az emberek, elkapott a gépszíj. Egyre több lett a megoldandó feladat, egyre inkább szükségét láttam a munkámnak, így aztán egyre jobban meg is szerettem.

– **Pedig az első öt évben két háborút is átélt...**

– Valóban. 1996-ban zajlott az első háborús hullám, az enyhébb volt, mint a második, mert rajtunk csak átmentek a felszabadító seregek, csetepaték nélkül. A második már veszélyes volt. 1998 augusztusában kezdődött, és 1999-re ért a mi városunkhoz, az komoly összetűzésekkel zajlott. Amikor közeledett felénk a front, feltettük a kérdést a missziós atyákkal és nővérekkel, hogy mitévők legyünk. A döntésben nagy felelősség hárult rám, hisz a katolikus misszió vezetője is voltam. Végül úgy határoztunk, hogy maradunk, hisz a népért jöttünk, és a kongói egyszerű, szegény embereknek nagyon sokat számított a jelenlétünk. Ez a missziós hivatás lényege is: együtt élni, megosztani a sorsunkat azokkal, akiken segíteni jöttünk. Egy percig sem bántuk a döntésünket. Sokat imádkoztunk a békéért, a háború befejezéséért, és azért is, hogy kibírjuk együtt a történéseket. Aztán amikor 2000-ben a rémálom véget ért, eljöttek hozzánk az emberek, és elmesélték, milyen sokat számított az, hogy a háború idején mi mit teszünk, miként viselkedünk. A jelenlétünk sok erőt adott a helyi népességnek ezekben a nehéz időkben.

– **Hogyan birkóztott a sebesültek ellátásával, és azokkal a feladatokkal, amik nem kötődtek szorosan a szakterülethez?**

– Egy kórház működését biztosítottuk mi akkoriban, a vezető főorvos is a közösségünkbeli volt. Feladatommá a kabindai egészségügyi zóna orvosi felügyeletét kaptam, szemészeti munka híján, mivel a háború idején nem mozogtak a betegek. A helybéli sebésznő elmenekült a családjával, így a sebészeti teendők egy része is rám hárult. Szerencsére voltak segítők, az afrikai ápolók nagy tapasztalattal rendelkeztek ezen a területen is, ők ellátták a sebesültek egy részét: elvégeztek sérvműtéseket, kisebb beavatkozásokat. Afrikában ugyanis nem kizárólag az orvos végez ilyen jellegű tevékenységeket, hanem az ápolók is. Rám elsőrendűen a traumatológiai és a nőgyógyászati eseteknél volt szükség. Ha nehezen is, de a főápolók segítségével megbirkóztam a feladattal: sikeresen végrehajtottam császármetszést, eltávolítottam méhet.

– **A kórház mennyire volt felszerelve?**

– Afrikai viszonylatban elég jól, mert a közösségünk akkor már 15 éve jelen volt ott, és azon igyekezett, hogy beszerezze a szükséges berendezéseket. Volt például műtős lámpánk, elektromos szikénk, szívónk és még áramunk is.

– **Ön hogyan lett ennek a Nyolc Boldogság Közösségnek a tagja?**

– Ez szerelmi történet. /*mosolyog – a szerk.* / 1992-ben találkoztam a közösséggel, a liturgiákkal és az Úrral Péliföldszentkeresztben, kaptam egy meghívást, és igent mondtam. Kiderült, hogy szemészorvos leszek, és az is, hogy létezik egy kórház Afrikában, amit a közösség igazgat és adminisztrál. Mivel öt évig éltem már Algériában gyerekként, nagyon vágytam vissza, és én kértem, hogy mehessek. Azt akkor még nem tudtam, hogy Fekete-Afrika milyen, bár olvastam a missziókról könyveket és újságokat.

– **Nagyon különbözik Algériától a Kongói Demokratikus Köztársaság?**

– Nagyon. Teljesen más geográfia, és egészen más embe-

rek is lakják. Kongóban bantu négek élnek, ezáltal a kultúra is sokban különbözik. Nagyon meg akartam ismerni ezt a világot, mert Algéria gyerekként teljesen elvarázsolta. Az egy mesés ország a tengerpartjával, az Atlasz-hegységgel, a Szaharával. Constantine városa, ahol laktunk, lenyűgöző volt. Édesapám mérnökként került ki, vízügyi kérdésekkel foglalkozott, szennyvízelvezetéssel, vízbefogással. Nagyon jól beszélt franciául, így rengeteg baráttra tettünk szert a helybéli arabok között is. Befogadtak minket, és nagyon jól éreztük ott magunkat.

– **Hogyan sikerült megszoknia a kongói környezetet?**

– Kezdetben nagyon nehezen, mert azután, hogy kiérkeztem, megbetegedtem, valószínűleg hepatitisem lett. Maláriának kezeltek, nyomták belém a kinint, ami egy nagyon erős szer, szinte megsüketültem tőle, a számban fémcs, kesernyész ízt éreztem. Lehet, hogy duplán részesültem mindkét betegségből, mindenestre nagyon besárgultam. Aztán meggyógyultam, és onnantól könnyebb lett minden.

– **Könnyen befogadták a helybeliek?**

– Az ottaniak nagyon befogadóak, rögtön megnyitották ajtajukat. Mi a kiszongé területen voltunk – szongé a törzs neve – erre felé az emberek nagyon okosak, jól gondolkodnak, ugyanakkor lusták, lassan mozdulnak, ha munka van. A kórház sokat jelentett nekik, messze földön ismerték, jó hírneve volt. Mindig akadt gyógyszer, minőségi volt az ellátás, és még enni is adtunk a betegeknek, ami Afrikában nem szokás.

– **A háború után elkezdhetette a szemészeti beavatkozásokat is végezni?**

– Igen, fokozatosan jöttek be a kórházba a betegek, nagyon messziről. Kabinda, ahol dolgoztunk, százezer lelkes kis város, a megye, amihez pedig tartozik, kétszer akkora, mint Magyarország, 5-6 millió lakossal. Ezen a területen egyedül én voltam szakorvos. Láttam, hogy milyen veszélyeket rejt az utazás, milyen nehézségeket, mekkora anyagi terhet jelent a betegeknek és kísérőiknek is, ezért azt ajánlottam a közösségünknek, hogy nyissunk a tőlünk 150 kilométerre lévő nagyvárosban, Mbujimayiban egy szemészeti centrumot. 2006 novemberében a helyi hatóságok jóváhagyásával ez meg is történt.

– **Úgy lehet elképzelni, hogy tömegével özönljenek oda az emberek?**

– Ez attól is függ, hogy mikor tartózkodom ott. Ha műtők, akkor nagyon sokan jönnek. A rendelés egyébként folyamatosan zajlik, szerencsére már vannak betanított afrikai orvosok is, akik segítik a munkámat. Egy aktív periódusban egy rendelésen 100-120 beteget látunk el, 10-15 százalékuk műtétre is kerül.

– **A szürkehályog az elsődleges betegség náluk?**

– Igen, a gyengén fejlett országokban az orvosi ellátás hiánya miatt a vakság elsődleges oka a szürkehályog, pedig ez könnyen operálható betegség. A centrumban optika is működik, így azokat is el tudjuk látni, akiknek szemüvegre van szükségük. Ez nagyon fontos, hisz helyben kaphat gyógyszert és szemüveget is, kiképzett stábunk segítségével.

– **Mennyit kell ezért fizetniük a betegeknek, avagy inkább mennyit tudnak fizetni?**

– Kongóban nincs működő TB-rendszer, de azért a műtétért és a rendelésért egy csekély összeget fizetniük kell. A cél az, hogy a legszegényebb ember is megkapja az ellátást. Van egy szociális kis cellánk, ahol kiképzett afrikai nővér ül, ő az, aki fogadja a kórlappal a betegeket, és elbeszélget velük. Mindeközben felméri, hogy milyen anyagi lehetőségeik vannak, majd en-

nek alapján ajánl számukra árat. Az országnak van nagyon gazdag rétege – mert sok lehetőség van Kongóban – és van nagyon szegény rétege is, utóbbiak napi egy dollár alatti összegből élnek. Általában 20 és 60 dollár között állapítjuk meg a szürkehályog műtét árát.

– **Láttam egy videót, ami Kongóban készült a munkájáról, és abban olyanok is szerepeltek, akik tyúkot adtak köszönetképpen.**

– Igen, ez akkor fordul elő, ha vidékre utazom gyógyítani. Hatalmas a megye, ha Mbuji-Mayitól elindulok, akkor onnan északra, 600 kilométerre még mindig a megyében vagyok. Arrafelé már őserdő van, egészen más törzs és más emberek. Aki arra lakik, az nem jön be a városba, még operációra sem. Az ott élők ugyanis félnek a nagyvárostól, a másik etnikumtól, ezért inkább otthon maradnak. Nincs más megoldás, mint az, hogy mi menjünk el hozzájuk. Ilyenkor felpakoljuk a hordozható műszereket, és nekivágunk a hosszú útnak. Előtte kiszemelünk a közelükben egy egészségügyi centrumot, ahol aztán berendezkedünk, és ahol tudunk operálni is. A falvakban élők tényleg nagyon szegények, így előfordul, hogy tyúkot hoznak műtéti hozzájárulásként.

– **Mi az oka annak, hogy sok gyerek is szürkehályog műtétre szorul?**

– Ennek oka egyrészt genetikai lehet, másrészt a várandós anyák a terhesség első harmadában gyakran kerülnek maláriás krízisbe, vagy valamilyen vírusos megbetegedést kapnak el. Sokszor kontrollálatlanul szedik a gyógyszereket, orvosi felügyelet nélkül. Tény, hogy Afrikában a gyerekek körében a szürkehályog sokkal elterjedtebb, mint Európában; Kongóban az egymillió lakosra körülbelül száz cataractás gyermek jut. Őket sokkal nehezebb operálni, mint a felnőtteket, afrikai kollégáim nem is vállalják a műteteiket. Amióta Mbuji-Mayiban megnyitottunk, azóta ott végzem ezeket a beavatkozásokat, valamint az ország déli részére is járok három-négy havonta. Azon a területen is sikerült létrehozni egy gyermekszemészetet, ahol utánkövetik őket, és visszarendelik, ha úgy találják, nem fejlődik megfelelően a látásuk. Mára már ott is léteznek jól felszerelt egységek, ahol modern technikával sikerül dolgozni. Ha például lecserelelnék Belgiumban egy berendezést, akkor a régít – ami még kiválóan üzemel – félreteszik, és odaadják nekünk. Megvásárolni százezer dollárért képtelenek lennénk ezeket a műszereket, elég a hozzájuk való apróbb, fogyó eszközökre előteremteni az anyagiakat. A Mbuji-Mayiban lévő centrum működtetéséhez szükséges összegnek is csak a felét sikerül előteremtenünk, mert a betegek által befizetett pénzből gyógyszert kell venni, üzemanyagot az elektromos generátorhoz, és fizetést kell adni az ott dolgozó harminc embernek. A fenntartásban a belga Light for the World szervezet segít, velük aláírt szerződésünk is van.

– **Nagy sikerélmény lehet visszaadnia a látásukat ezeknek az embereknek.**

– Valóban az, hatalmas élmény látni, ahogyan az egész család örül ennek. Ilyenkor én is feldobott vagyok, ugyanakkor forrong bennem a felháborodás, hisz borzasztó, hogy létezik olyan ország a világban, ahol az emberek vakok maradnak, az idősek ülnek a kunyhójuk előtt, és várják a halált, holott egy tízperces műtéttel meg lehetne nyitni a szemük világát. Furcsa kettősség ez, mert a világban létező egyenlőtlenséget nehéz elfogadni. Céлом az, hogy továbbképezzem a helybélieket, akik ezeket a szemészeti centrumokat a sajátjuknak érzik majd, és folyamatosan fejlesztik őket. Ha ez sikerül, akkor ezzel az ott élők stabilitása is

megteremthető, hisz bízhatnak abban, hogy ezekre a helyekre bármikor elmehetnek. Ez kapaszkodót ad számukra. A következő öt-tíz éves tervem olyan szakemberek képzése, akik helyben, Mbuji-Mayiban nőttek fel, és nem szándékoznak onnan elmenni. Belevágtunk egy saját kórház megépítésébe is, ami az övék lesz, hogy ne a bérleményekben dolgozzanak. Egy kedves gyerekkori osztálytársam, Varga Nóra vállalta az építési feladatokat, akivel igyekszünk szépet alkotni, hogy szeressék majd és büszkén járjanak oda. Bízom abban, hogy ha már nem leszek ott, akkor ők mindezt továbbviszik.

– **Hol tart a képzés folyamata? Talál-e olyan embereket, akikre támaszkodhat?**

– Jelentkezők vannak sokan, most az a feladatunk, hogy megszűrjük őket. Ez a folyamat nagyon időigényes és fárasztó. Jelenleg négy helybéli orvosom van, három szemészeti szakápoló és egy optikus. Fontos a bővítés is, referencia centrumok létrehozása tőlünk északra és keletre, ottani szakemberekkel, ebben a hármassal már jól lehetne dolgozni.

– **De még egy Hardi Richárd nincs jelenleg ezen a nyolcmillió területen...**

– Most még valóban nincs. / *kuncog – a szerk.* /

– **Milyen időintervallumban gondolkodik a tervezést illetően?**

– Erre nehéz válaszolnom. Belső hívásra mentem oda, és ez a hívás még mindig él, ugyanakkor szeretnék haza is jönni. Ha majd úgy látom, hogy nyugodt lélekkel eljöhettek, és az Úr is azt akarja, akkor elindulok. Édesanyám még él, a testvéreim és a barátaim is várnak, és a magyar haza is. Néha elfog a vágy, hogy magyar népzene hallgassak, vagy érezzem a magyar ízeket. Ha valaki jön hozzánk, akkor mindig arra kérem, hogy hozzon füstölt szalonnát vagy kolbászt. Ilyenkor a lelkem mélyén megmozdul valami.

– **Említette, hogy három hete, amióta itthon van, nyugodtabb az éjszakái, mert Afrikában zajos az élet.**

– Igen, mindig fáradtan érkezem haza, itthon remekül tudok pihenni. Persze, az is számít, hogy ilyenkor eltávolodom a feladatoktól, a stressztől, ezáltal nyugodtabban alszom is. De az is kétségtelen, hogy itt csönd van, míg ott mindig történik valami. Vagy siratás van, és akkor peregnek a dobok, hallatszik a jajgatás, vagy a szomszéd tart imaestet, olyankor énekelnek, vagy épp ördögöt űznek, szóval van minden, amit csak el lehet képzelni. Körbe vagyunk véve a különböző szekták imaházaival is, amik ugyancsak zajosak éjszaka. Mindez Mbuji-Mayi közepén történik, ahol a lakóházam is van. Ez egyébként nem rossz környék, villanegyedszerű, körbekerített terület. De az itt élők nem figyelnek a társaikra, pedig létezik szabályzat arra vonatkozóan, mit nem lehet 23 óra után tenni. A gondolkodásmódjuk alapjaiban más, mint a miénk. Mi, európaiak nagy erőfeszítések árán értjük csak meg sokszor azt, hogy miért gondolják azt, amit gondolnak. Mi gyorsan, egyenes úton szeretjük elérni az eredményeket, ők ellenben nem.

– **A velük való kommunikáció okoz-e ma még nehézségeket? Ön ugyan remekül beszél franciául, de említette, hogy ott négyféle nyelv van.**

– Az értelmiséggel nincs gond, mert velük franciául beszélünk, és ők egymás közt is ezen a nyelven kommunikálnak. Ha vidékre utazunk misszióba, ott már szükségünk van tolmácsra, általa azért megértjük egymást. Az afrikaiaknak ugyanakkor van egy sajátos kifejezőmódjuk, amit el kell tanulni tőlük, mert csak akkor lehet a szavak mögötti tartalmat megfajteni. Ehhez sok idő

kell, három vagy hat hónap nem elegendő. Ha egy afrikaival beszélgetni szeretnénk, ahhoz mindig le kell ülni, és türelmesnek kell lenni, mert ők ráérnek. Szépen be kell vezetnünk, amit mondani szeretnénk, meg kell adnunk a módját az egésznek. Nagyon érdekes egyébként az ő demokráciájuk. Sokszor jártam vidéken, ahol dönteni kellett arról például, hogy melyik házban működjön az egészségügyi centrum. Ilyenkor összehívták az egész falu népét egy nagy fa alá, és ott mindenki elmondhatta a véleményét, a legszegényebb, legrongyosabb embert is meghallgatták. Nem vágtak soha bele a szavába, legfeljebb hümmögtek a mondandója végén. Majd a döntő szót a főnök mondta ki. Számunkra mindenesetre ez nagyon tanulságos volt, mert Európában gyakran bánunk tiszteletlenül egymással.

– **Miért épp ebben az őszi időszakban jött haza?**

– Azért, hogy egy kis hideget szívjak magamba, meg azért is,

mert itthon is vannak tennivalóim, többek közt a kinti építkezés első fázisának a befejezése kapcsán. Novemberben már fontos, hogy ismét Afrikában legyek, mert decemberben zavargások várhatók Kongóban. December 19-én ugyanis lejár Kabila elnök mandátuma, és mivel nem készítették elő a választásokat, meglehet, hogy a nép kimegy az utcákra, a katonaság pedig közéjük lö. Annyit már tudunk, hogy az ilyen helyzetekben otthon kell maradni, lehetőleg csoportokban. Nem árt az óvatosság, mert a békés szándékú felvonulók mellett mindig akadnak olyan munkanélküli suhancok, akik csak azt várják, hogy törjenek-zúzzanak és fosztogassanak. Ismét egy nehéz időszak következik, amittől tartok ugyan, de most is úgy döntöttem, hogy velük maradok, mert szükségük van rám.

Schweier Rita

Beszámoló a Gyógyszerésztudományi Kar szervezésében megrendezett I. Pécsi Alumni Találkozóról és a VII. Pécsi Egyetemi Gyógyszerész Bálról

A pécsi gyógyszerészképzés életében meghatározó szerepet tölt be a Pécsen végzett gyógyszerészek Alumni Találkozója és a Pécsi Egyetemi Gyógyszerész Bál.

A Gyógyszerésztudományi Kar szervezésében 2016. november 19-én került először megrendezésre a Pécsen végzett gyógyszerészek Alumni (öregdiák) Találkozója.

Ebben az évben a 2005-ben, a 2006-ban és a 2011-ben végzett gyógyszerészek találkozhattak egymással. A találkozó célja a Pécsen végzett „öregdiákok” összehívása volt egy közös szakmai és baráti beszélgetésre, majd ezt követően egy könnyedebb hangulatú közösségformáló bálozásra, ahol a hallgatók és oktató gyógyszerészeik együtt ünnepelhettek.

Az évfolyam-találkozókat követően az alumni gyógyszerészek idézték fel emlékeiket és számoltak be a végzéstől eltelt időszakról és jelenlegi szakmai tevékenységeikről. A 2005-ös évfolyamból *dr. Ságiné dr. Polics Éva*, a 2006-os évfolyamból *dr. Tóvölgyi Zsuzsa* és a 2011-ben végzett gyógyszerészek közül *dr. Diós Péter* idézte fel az egyetemen eltöltött évek emlékezetes pillanatait.

Az alumni gyógyszerészek élménybeszámolóit követően *dr. Szolcsányi János* akadémikus emlékezett vissza a szak indulásának történetére. Megosztotta az egybegyűttekkel, hogy milyen kihívásokkal kellett szembenézni és mekkora érdeme volt a maroknyi kollégának (köztük *dr. Botz Lajosnak*, *dr. Perjési Pálnak*, *dr. Barthó Lorándnak*, *dr. Dévay Attilának* és *dr. Szabó Lászlónak*) abban, hogy a Magyarországon régóta működő három gyógyszerészképző kar mellett egy negyedik újszerű, a beteglátást középpontba állító kurikulum kerülhessen kialakításra. A szakalapító megemlékezett a képzés karrá válásáról is. Véleménye szerint a pécsi gyógyszerészképzésben további sikerek rejlenek, ugyanakkor számos feladat és igen sok munka vár a jelenlegi vezetőkre és oktatókra.

Dr. Pál Szilárd, a Magyar Gyógyszerészi Kamara, valamint a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság nevében köszöntöt-

te a végzett kollégákat. Kiemelte, hogy az Alumni Találkozó más gyógyszerészképző helyeken nem gyakorlat, így a pécsi rendezvény hagyományteremtő, ami a pécsi oktatók és kari vezetés érdeme.

A rövid élménybeszámolók és köszöntő beszédek után „Aktualitások a hazai gyógyszerészetben” címmel gyógyszerész szakmai fórumra került sor. A gondolatébresztő és vitaindító előadások lehetőséget teremtettek a szakma aktuális kérdéseinek átbeszélésére, illetve a meghívott előadókkal (*dr. Aponyi Ildikó*, *dr. Kőszegi Tamás*, *dr. Botz Lajos*) való kötetlen beszélgetésre. A fórum zárógondolataként *Botz Lajos* professzor úr Csíkszentmihályi Mihályt idézve kiemelte, hogy a jó munka lehet az élet egyik legörömtelibb eleme.

A szakmai programot követően a Kalamáris Borbisztró és Vinotéka jóvoltából állófogadással zárult a találkozó.

Esti programként az Alumni Találkozót követően került megrendezésre a mára már hagyománnyá vált VII. Pécsi Egyetemi Gyógyszerész Bál. A közösségformáló, vidám mulatságnak a PTE, ÁOK Romhányi György aulája adott helyet. A bál a szakon folyó oktató- és kutatómunka fejlesztését segítő „Pécsi

Egyetemi Gyógyszerészképzésért” Alapítvány jótékonyági rendezvénye is volt.

A rendezvényen tiszteletüket tették *dr. Perjési Pál*, a kar dékánja, a bál fővédnöke, *dr. Horváth Györgyi* tudományos és diákjóléti dékánhelyettes, *dr. Fittler András* általános és oktatási dékánhelyettes, *Berkes György*, a PTE, Kancellária Műszaki Szolgáltatási Igazgatóságának vezetője, valamint a Magyar Gyógyszerészi Kamara Baranya megyei elnöke és a szakintézetek intézetigazgatói, munkatársai.

A báli program dékán úr köszöntőjével vette kezdetét. Az est fényét emelte a gyógyszerészhallgatók hagyományos nyitótánca, valamint a „Rozsdás Pisztilus Kamarakórus” évről-évre egyre színesező előadása.

A báli program keretein belül került átadásra a „Patronus Alumnorum Pharmaciae” (Gyógyszerészhallgatók Pártfogója) díj, melyet a pécsi Gyógyszerésztudományi Szak 2007-ben végzett hallgatói alapítottak. Az elismerést annak a személynek ítélik oda, aki a végzős évfolyamot a szokványos oktató-hallgató viszonyrendszeren túlmutatóan segítette egyetemi éve alatt, vagy valamely nemes, akár egyszeri gesztusával ezt a bizalmat kiérdemelte. Idén a 2016-ban végzett gyógyszerészek *Pethő Gábor* professzor úrnak ítélték oda a díjat kiváló oktatói munkájának elismeréseképpen. A kedves köszöntő szöveget, amelyben kiemelte *Pethő* professzor úr szakmaisága mellett példamutatóan emberséges hozzáállását is, *dr. Maczkó Péter* osztotta meg a hallgatósággal.

A hajnalig tartó mulatsághoz a zenei aláfestést a Wery-Take zenekar szolgáltatta. A bálozóknak nem sok ideje maradt a pihenésre, a táncot csak a tombolasorsolás és a Pécsi Egyetemi Gyógyszerész Bál bora eredményének kihirdetése szakította meg. Az éjféltől kezdődő táncház során a Derendes zenekar által játszott moldvai táncokat *Horváth Judit* és *Nagy Tibor* mutatta be és táncolta végig nagy lelkesedéssel a bálozókkal. Ezt követően hajnali háromig tartott a táncos mulatság.

A 2016-os Bál bora választás eredményei

Kortárs gyógyszerész borászaink részére hoztuk létre a Gyógyszerész Borversenyt, ahol boraik megmérettethetnek, ők maguk pedig szakértők hasznos tanácsaival gazdagodhatnak. A versenyen a borkészítést nem hivatásszerűen űző gyógyszerészek, illetve legközelebbi hozzátartozóik indulhattak. A zsűri professzionális szakértők mellett a pécsi Gyógyszerésztudományi Kar borértő és borkedvelő oktatóiból és hallgatóiból állt. A győztesek elnyerték a Pécsi Egyetemi Gyógyszerész Bál bora címet.

Eredménylista:

Fehérbor

1. Halász György, Olaszrizling, arany – A bál fehérbora;
2. Dr. Draskovits Pál, 2013, Chardonnay, ezüst;
3. Dr. Csótó Mihály, 2015, Olaszrizling, ezüst
4. Dr. Bella Richárd, Vegyes fehér, bronz

Vörösbor

1. Dr. Berze Gábor, 2015, Blauburger, nagyarany – A bál vörösbor
2. Répásy (Dr. Répásy Balázs) Pincészet, 2014, Cuvée, nagyarany
3. Répásy (Dr. Répásy Balázs) Pincészet, 2016, Oporto Rose, arany
4. Kollár Bama, 2013, Merlot, arany
5. Dr. Bella Richárd, 2016, Zweigelt, arany
6. Tislér Krisztián, Vegyes vörös, ezüst

Pálinka

1. Dr. Berze Gábor, 2013, Alma, arany – A bál pálinkája
2. Dr. Berze Gábor, 2013, Körte, ezüst
3. Dr. Berze Gábor, 2008, Törköly, ezüst

A bál megszervezésében végzett áldozatos munkájukért köszönettel tartozunk a PTE, GYTK bál szervező közösségének, a PTE, GYTK Hallgatói Önkormányzatának és a Gazdasági Referatúra munkatársainak.

A bál szervezői ezúton is szeretnének köszönetet mondani a rendezvény támogatóinak, hiszen felajánlásaik nélkül nem tudtuk volna megrendezni a VII. Pécsi Egyetemi Gyógyszerész Bált.

Dr. Fittler András

Szerzők Ünnepe – 2016

Sok tekintetben nagy léptékű, és a jövőt is meghatározó módon befolyásoló fejlesztési folyamatok előtt áll karunk, az Általános Orvostudományi Kar. Ennek a fejlődésnek a legfontosabb feltétele, hogy a célok megvalósításában megfelelő számú, felkészült oktató és kutató vegyen részt. Ez mindennek az alapja: az ő megbecsülésük, elismerésük, elégedettségük kiemelkedően fontos célunk volt eddig is, és lesz a jövőben is. Ezen gondolatok jegyében, a *Koller Ákos* professzor úr által bevezetett hagyományokat követve, idén is megrendeztük karunkon a Szerzők Ünnepe. Az ünnepségre november 30-án került sor a tanácstermünkben.

Az ünnepséget *Miseta Attila* dékán úr nyitotta meg, majd *Tamás Andrea* docens asszony tartott rövid tájékoztatót a néhány hete lebonyolított Kutatók Éjszakája eseményről. Az idei évben ez – az egyébként már 15 éve zajló eseménysorozat – karunkon új lendületet kapott Tamás Andrea vezetésével. Számos helyszínen, klinikán és intézetben zajlottak az előadások, bemutatók, tájékoztatók. Kedves és vidám előadássorozat hangzott el általános iskolás diákoktól is, akik bátran és láthatóan remekül felkészítve érkeztek hozzánk. A rendezvényen összesen több mint 1500 regisztrált érdeklődő vett részt. Gratulálunk a szervezőknek, és reméljük, a jövőben is hasonló színvonalon és érdeklődés mellett valósíthatjuk meg ezt a szép rendezvényt.

A bagoly

A tavaly a kiváló szerzői díjak átadását követően többen is javasolták, gondolkozzunk el azon is, hogy a kiváló szerzőket a pénzjutalom mellett egy szobrocskával, kézzel fogható tárgyi ajándékkal is megtiszteljük. Ezért a tavasszal pályázatot hirdettünk a Művészeti Kar alkotóinak annak érdekében, hogy megtaláljuk a legszebb és legalkalmasabb figurát, szobrot. Nyolc pályamunka érkezett be, amelyeket két hónapon keresztül a Dékáni Hivatal előtt kiállítottunk. Itt minden kari kutatónak lehetősége volt ezeket megnézni, és szavazni az általa legszebbnek tartott darabra. A szavazatok összesítése után kiderült, hogy kari közösségünk egy stilizált baglyot ábrázoló alkotást tartott a legmértőbbnek a díjazáshoz (alkotó: *Asztalos Noémi Ditta*). Ennek megfelelően az idei ünnepségen a csoportokon belül az első három helyen végzett kutatóink már egy szép, zománccal kiégett, az eozin technológiához hasonlóan készült, de vöröses árnyalatú baglyot is kaptak. A baglyok nyakában kis láncsal rögzített fém táblácskán ott állt az adott szerző neve is. Terméink szerint ez a kis bagoly a jövőben is része lesz a díjazható ünnepségünknek.

A kiváló szerzők

Természetesen az ünnepség középpontjában a 2015-ben kiemelkedő publikációs teljesítményt mutató szerzők voltak. A kiváló szerzők kiválasztását az MTMT-ben fellelhető adatok alapján tettük meg, a korábbi évekhez hasonlóan. Ez alkalommal a 2015-ös évben a karról megjelent publikációkat vettük figyelembe. Az összesítésből, a Tudományos Bizottsággal egyeztetve, kimaradtak az ún. „multicenter study”-k. Minden kutató esetében összeadtuk a megjelent cikkek impakt faktorát, és ezek alapján állítottuk fel a sorrendet.

1. táblázat: A Szerzők Ünnepe – 2016 rendezvény díjazott kutatói.

Név	Intézet/klinika	Össz. IF 2015-ben
Első csoport – Intézetek		
Poór Miklós	Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet	15,926
Botz Bálint	Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet Radiológiai Klinika	13,153
Fekete Katalin	Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet	10,567
Sághy Éva	Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet	10,560
Tékus Valéria	Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet	9,471
Első csoport – Klinikák		
Tóth Péter József	Idegsebészeti Klinika	24,702
Deli Gabriella	Neurológiai Klinika	15,496
Mátyás Petra	Orvosi Genetikai Intézet	13,642
Szalai Renáta	Orvosi Genetikai Intézet	12,481
Győrei Eszter	Gyermekgyógyászati Klinika	11,701
Második csoport – Intézetek		
Helyes Zsuzsanna	Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet	42,283
Tamás Andrea	Anatómiai Intézet	20,921
Csikós Ágnes	Családorvostani Intézet Alapellátási Intézet	14,734
Szöke Éva	Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet	12,912
Csathó Árpád	Magartartástudományi Intézet	11,510
Második csoport – Klinikák		
Kovács Norbert	Neurológiai Klinika	31,962
Schwarcz Attila	Idegsebészeti Klinika	23,244
Aschermann Zsuzsanna	Neurológiai Klinika	21,445
Ács Péter	Neurológiai Klinika	19,213
Bene Judit	Orvosi Genetikai Intézet	9,288
Harmadik csoport – Intézetek		
Reglődi Dóra	Anatómiai Intézet	33,419
Pintér Erika	Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet	20,184
Nyitrai Miklós	Biofizikai Intézet	13,888
Gálosi Rita	Élettani Intézet	12,008
Sétáló György (ifj.)	Orvosi Biológiai Intézet	11,981
Harmadik csoport – Klinikák		
Janszky József Vladimír	Neurológiai Klinika	36,747
Miseta Attila János	Laboratóriumi Medicina Intézet	15,760
Kovács Éva	Gyermekgyógyászati Klinika	14,900
Mezősi Emese	I. sz. Belgyógyászati Klinika	12,543
Mangel László Csaba	Onkoterápiás Intézet	11,592

(folytatás a következő oldalon)

Továbbá, mivel egy huszoneves ifjú kutatótól nem várható el, hogy versenybe tudjon szállni tapasztaltabb kollégáival, ezért a kutatókat korcsoportokra bontottuk. Ilyen módon összesen öt korcsoportban jutalmaztuk a kutatókat. Ugyancsak külön listán vettük figyelembe az elméleti intézetek és a klinikák kutatóit. Így végül tíz csoportban készítettük el a teljesítmények rangsorolását. A díjazottak listáját az 1. táblázatban ismertetem. Minden csoportban a legjobb öt kutató került kiválasztásra, ők 100 ezer forint jutalomban is részesültek. A csoportokban az első három helyen végzett kutatók a fentebb már ismertetett tárgyi jutalmat (stilizált kerámia bagoly) is megkapták. Mindezek mellett külön figyelmet fordítottunk azokra a közlemé-

nyekre, amelyek magas impact faktorú újságban jelentek meg. Itt a magas azt jelentette, hogy a cikk impact faktora 10-nél több volt. Az ilyen cikkek a közös impact faktorhoz való hozzájárulásuk mellett jelentős presztízsértéket is képviselnek, ezért közlésüket minden szempontból fontosnak tartjuk, szorgalmazzuk, ennek megfelelően a kari szerzők ezekben az esetekben ugyancsak díjazásban részesültek. Ilyen cikk a 2015-ös évben összesen öt darab volt karunkról. Öröndetes, hogy ez a szám meghaladta a 2014-ben megjelent kari magas impact faktorú cikkek számát (3). A díjakat a kiemelkedő teljesítményű szerzőknek Miseta dékán úr adta át.

Belső pályázataink

Az ünnepség során – immár ugyancsak hagyományosan – sor került a belső pályázati rendszer működéssel kapcsolatos tapasztalatok megbeszélésére is. A belső pályázati rendszer célja a kari kutatók munkájának ösztönzése, segítése, és a kiválóság támogatása. A számos pályázati forma közül kiemelkedő érdeklődés övezte az előző évben például a PhD+1, a kisműszerbeszerzési, illetve a kari kutatási alap pályázati lehetőségeit. Új eleme volt a pályázati csomagnak az a támogatási forma, amelyen belül minden kari kutató jutalmat kapott az előző évi publikációs teljesítménye alapján. A jutalmazás alapja a szerzőre eső impact faktorok összege volt. Erre – bár a pályázati rendszer részeként került be a dékáni utasításba – külön egyetlen kutatónak sem kellett pályáznia, a rendszereinkben lévő információk alapján a számolásokat elvégeztük, és a kifizetések júniusban minden kutató felé megtörténtek. A kifizetett jutalmak összege közel 50 millió forint volt. Egyébként az összes pályázati elemet figyelembe véve az elmúlt egy évben összesen 196 millió forint került a belső pályázati rendszerben felhasználásra. A pályázatok kiírását évről évre megvizsgáljuk, ahol érdemes, ott módosítjuk. A következő lépésben apró módosítás várható a kisműszerbeszerzési alap működésében, itt a fókusz olyan pályázatokra kerül majd, ahol egyetlen kulcsfontosságú műszer beszerzése a cél. Megváltozik a publikációs alap kiírása is. Itt a bírálati rendszer elhagyásával a Q1 és Q2 cikkek szerzőit fogjuk támogatni. Ennek feltétele lesz, hogy a szerző a cikk levelező szerzője legyen, és természetesen az is, hogy a közleményben karunk legyen feltüntetve. Ugyanakkor a támogatás igénylésekor elég lesz igazolni a cikk elfogadottságát, valamint a megfelelő kategóriába való besoroltságát. Új pályázati lehetőséget is nyitunk, amely a határon túli magyar kutatóknak ad majd lehetőséget és támogatást a kari kutatókkal való együttműködésre. Az idő fogja majd megmondani, hogy ezek a támogatások mennyire hatékonyak a tudományos élet segítésében, a mostani adatok (ld. alább) alapján erre vonatkozóan még nem tudunk biztos állításokat tenni. Az is elhangzott rendezvényünkön, hogy természetesen nyitottak vagyunk a rendszer fejlesztésére tett új ötletekre, lehetőségekre is; várjuk minden kollégától a javaslatokat.

Negyedik csoport – Intézetek

Perjesi Pál	Gyógyszerészi Kémiai Intézet	13,739
Sümegei Balázs	Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet	13,024
Karádi Zoltán György	Élettani Intézet	12,008
Kilár Ferenc	Bioanalitikai Intézet	8,973
Bogár Lajos	Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet, Műveleti Medicina Tanszék	6,937

Negyedik csoport – Klinikák

Komoly Sámuel	Neurológiai Klinika	36,135
Molnár Dénes	Gyermekgyógyászati Klinika	27,865
Decsi Tamás	Gyermekgyógyászati Klinika Magyar Cochrane Tagozat	15,173
Kőszegi Tamás	Laboratóriumi Medicina Intézet	13,274
Cziráki Attila	Szívgyógyászati Klinika	8,194

Ötödik csoport – Intézetek

Lénárd László	Élettani Intézet	14,580
Barthó Loránd	Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet	8,606
Hídeg Kálmán	Szerves és Gyógyszerkémiai Intézet	8,285
Dévay Attila	Gyógyszer technológiai és Biofarmáciai Intézet	6,208
Lőrinczy Dénes	Biofizikai Intézet	5,300

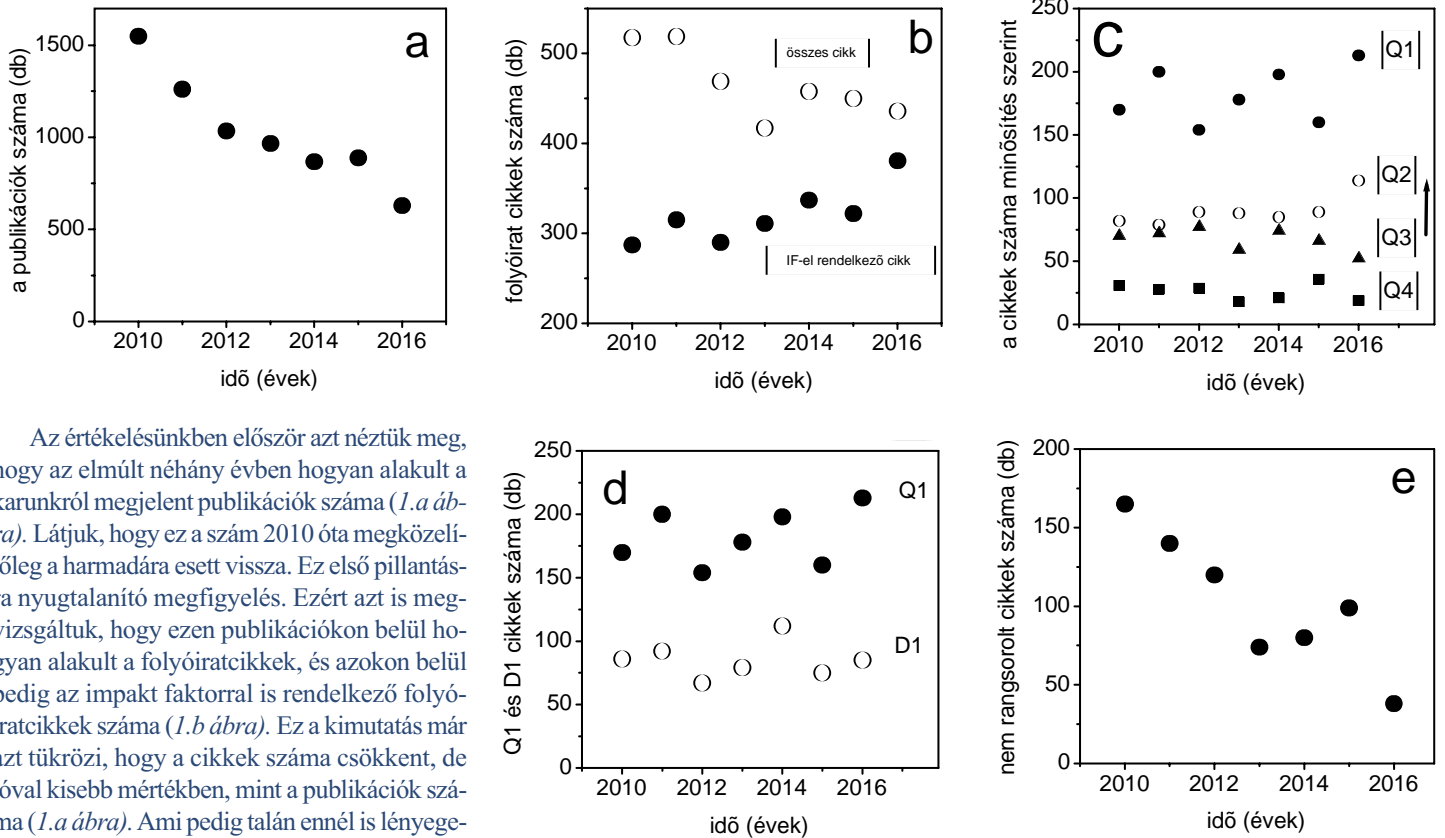
Ötödik csoport – Klinikák

Dóczi Tamás Péter	Idegsebészeti Klinika	22,583
Kovács L. Gábor	Laboratóriumi Medicina Intézet	14,322
Kocsis Béla	Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet	8,293
Soltész Gyula	Gyermekgyógyászati Klinika	3,488
Németh Péter	Immunológiai és Biotechnológiai Intézet	3,375

Kiemelkedő cikkek szerzői	Megjelenés helye	Az újság impact faktora
Alpár Donát	LEUKEMIA	12,104
Bölcseki Kata	ACTA NEUROPATHOLOGICA	11,360
Lukács András Szilárd	ANGEWANDTE CHEMIE – INTERNATIONAL EDITION	11,709
Németi Balázs	MOLECULAR CELL	13,958
Rábai Miklós	BLOOD	11,847
Szolcsányi János	ACTA NEUROPATHOLOGICA	11,360

Karunk tudományos teljesítménye

A díjátadás jó alkalmat adott arra is, hogy elemezzük a mögöttünk álló időszak kari tudományos teljesítményét. E tekintetben néha kifejezetten elkésérítő, máskor talán túlzóan optimista vélemények hangzanak el, ezért érdemes a tények és a számok mentén is megvizsgáljunk a kérdést. Hangsúlyozom, hogy a forrásként felhasznált MTMT adatbázison belül az adatok nem feltétlenül és minden esetben naprakészek, a tapasztalatok azt mutatják, hogy az ezekben fellelhető számok még évekkkel a publikálást követően is mutatnak változásokat. Az is igaz, hogy a kari közlemények egyszerű egybeszámítása nem adhat teljes körű tájékoztatást, sok esetben ezen adatok további elemzése fontos részletekkel árnyalhatná a képet. Az alábbiakban bemutatott kimutatásban ráadásul nem csak a saját munkánkat, de a társ képzőhelyek eredményeit is figyelembe vesszük, ugyancsak az MTMT alapján. Arról nincs pontos információ, az év egyes szakaszaiban ezek a képzőhelyek milyen feltöltési szintet követelnek meg az MTMT-ben.

1. ábra

A PTE, ÁOK kutatói által jegyzett publikációk száma 2010 és 2016 között. **(a):** a megjelent publikációk száma 2010 és 2016 között; **(b):** a megjelent folyóiratcikkek száma 2010 és 2016 között. Az ábra külön mutatja be (tele körök) azon cikkek számát, amelyek impakt faktoralal rendelkező újságban jelentek meg; **(c):** a megjelent cikkek száma a megjelenési hely minősítése szerint (Q1, Q2, Q3 és Q4); **(d):** a Q1 és D1 kategóriába sorolt újságokban megjelent kari cikkek száma 2010 és 2016 között; **(e):** a nem rangsorolt újságokban megjelent cikkek száma ugyanebben az időszakban. Az adatok az MTMT-ből származnak, 2016 novemberi leolvasás alapján. A 2016-os adatok értelemszerűen nem tekinthetők véglegesnek, csak tájékoztató jellegűek.

Az értékelésünkben először azt néztük meg, hogy az elmúlt néhány évben hogyan alakult a karunkról megjelent publikációk száma (*1.a ábra*). Látjuk, hogy ez a szám 2010 óta megközelítőleg a harmadára esett vissza. Ez első pillantásra nyugtalanító megfigyelés. Ezért azt is megvizsgáltuk, hogy ezen publikációkon belül hogyan alakult a folyóiratcikkek, és azokon belül pedig az impakt faktoralal rendelkező folyóiratcikkek száma (*1.b ábra*). Ez a kimutatás már azt tükrözi, hogy a cikkek száma csökkent, de jóval kisebb mértékben, mint a publikációk száma (*1.a ábra*). Ami pedig talán ennél is lényegesebb az az, hogy az impakt faktoralal rendelkező cikkek száma növekedést mutat ebben az időszakban (*1.b ábra*). Mindezen adatok azt tükrözik, hogy a megjelent cikkek között egyre több volt a minőségi közlemény, míg a minősítés nélküli lapokban megjelent munkák száma csökkent az elmúlt években.

Természetesen a cikkek számossága önmagában még nem mérvadás, csak részleges információt képes adni. Megvizsgáltuk ezért azt is, hogy a tudományosan minősített szaklapokban hány közlemény jelent meg eredményeinkkel.

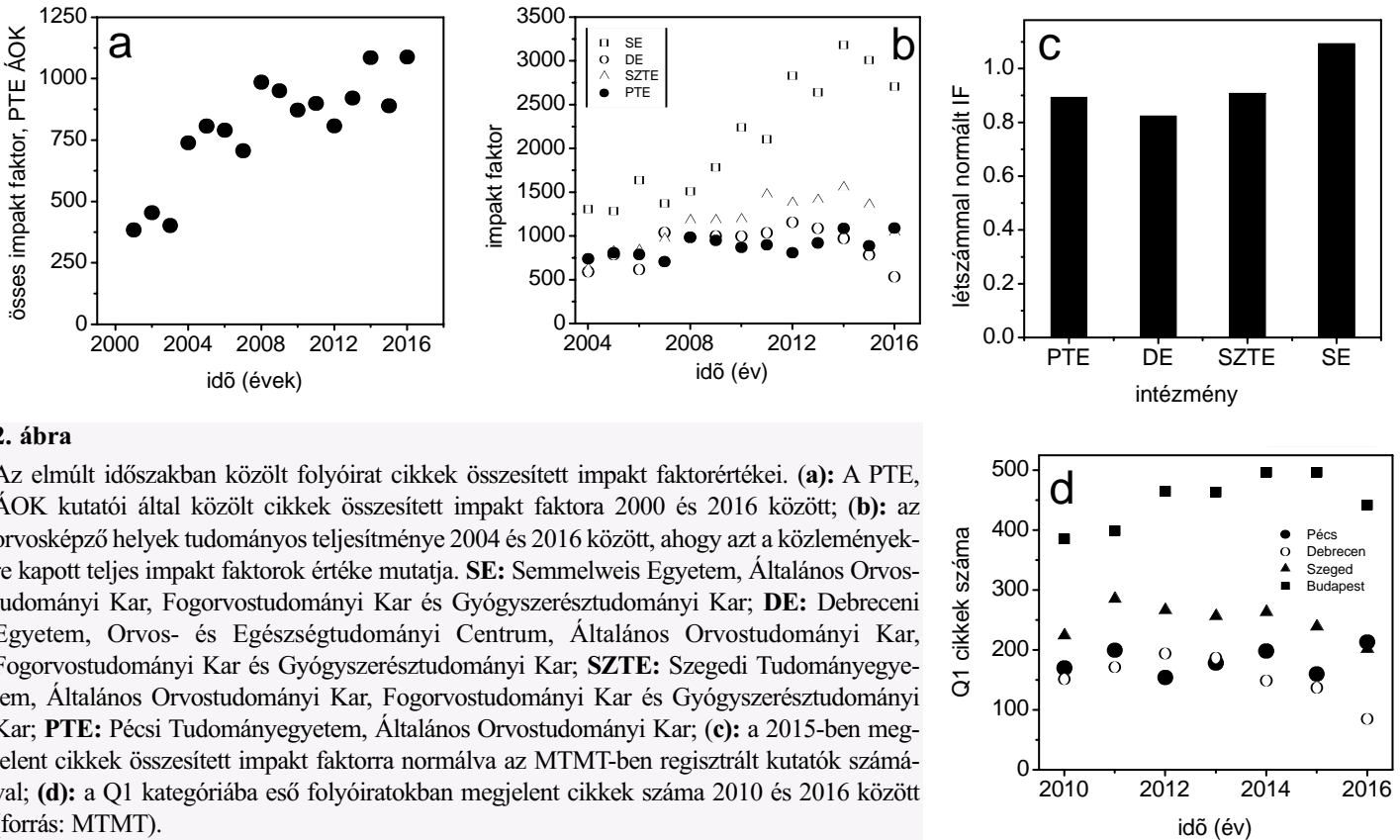
A Q1, Q2, Q3 és Q4, illetve a Q1-en belül a D1 besorolásokat vettük alapul. (Q1 a szakterület legjobb 25%-ába eső folyóirat, Q2 a második 25%-ba eső, és így tovább. A szakterület legjobb 10%-ába eső lapokat sorolják a Q1-en belül a D1 kategóriába.) A *1.c ábra* mutatja be a kari cikkek eloszlását ezen kategóriák között. Az adatok azt tükrözik, hogy az elmúlt években egyik kategóriában sem volt megfigyelhető jelentős csökkenés a minősített cikkek számában. Ugyanez mondható el a D1 cikkek számáról is (*1.d ábra*). Talán a Q1 és Q2 kategóriák cikkei között mutatkozik átrendeződés a Q1 irányába, de ez is csak olyan rövid időtartományon látszik, amiből talán még korai következtetéseket levonni. Ugyanakkor azt is megállapíthatjuk, hogy ezen cikkek számában jelentős, pozitív irányú áttörés nem jelentkezett, tehát sajnos nem mutatkozik olyan tendencia, ami a tudományos teljesítményünk jelentős javulását tükrözné.

Adódik a kérdés, hogy ha e cikkek számával nem, akkor vajon mivel magyarázható az összes publikáció számában megjelenő nagymértékű csökkenés (*1.a ábra*)? Ennek megértéséhez megnéztük, hogy milyen tendenciát követett a nem rangsorolt, azaz a Q1-Q4 kategóriáknál gyengébb cikkek száma. Amint az *1.e ábrán* látjuk, ezeknek a cikkeknek a száma drasztikusan lecsökkent az elmúlt öt-hat évben. Egyben azt is megállapíthatjuk, hogy ezen nem rangsorolt cikkek számának fo-

gyása volt a felelős a cikkek összesített számának csökkenéséért (*1.b ábra*).

Mindezek ismeretében érdekes megvizsgálni, hogy a karunkról megjelent cikkek összesített impakt faktora hogyan alakult az elmúlt időszakban (*2.a ábra*). Ebbe a kimutatásba minden cikket beleszámoltunk, ami PTE, ÁOK affiliációval jelent meg. Nem vettük külön figyelembe azt, hogy más intézmények szerzők voltak-e a cikkekben, és azt sem súlyoztuk, hogy ha a kari kutatók első vagy utolsó szerzők voltak. A tendenciát vizsgálva érdemes azt is figyelembe venni, hogy nem biztos, hogy az MTMT feltöltöttsége a korábbi, 2000 körüli évekre vonatkozóan is teljes. Mindezek mellett megállapítható, hogy az elmúlt néhány évben az IF-értékekben nem mutatkozott áttörés, inkább stagnálás jellemző. A 2015-ös évben az összesített IF-érték visszaesett, ezt az alábbiakban még próbálom majd tovább értelmezni. A 2016-ban eddig elérhetővé vált adatok biztatóak, de mivel ez még nem lezárt év (a kimutatás november 30-ig tartalmazza az adatokat), ez esetben a következtetések levonásával óvatosoknak kell lennünk.

A saját karunkra vonatkozó értékeket persze nem mindig könnyű önmagukban értelmezni. Számos lehetőség van arra, hogy viszonyítási alapot keressünk. Nyilván lenne annak is haszna, ha más országok egyetemeivel mérnénk magunkat össze. Mégis, jelenleg számunkra a

2. ábra

Az elmúlt időszakban közölt folyóirat cikkek összesített impakt faktorértékei. **(a):** A PTE, ÁOK kutatói által közölt cikkek összesített impakt faktora 2000 és 2016 között; **(b):** az orvostudományi helyek tudományos teljesítménye 2004 és 2016 között, ahogy azt a közleményekre kapott teljes impakt faktorok értéke mutatja. **SE:** Semmelweis Egyetem, Általános Orvostudományi Kar, Fogorvostudományi Kar és Gyógyszerésztudományi Kar; **DE:** Debreceni Egyetem, Orvos- és Egészségtudományi Centrum, Általános Orvostudományi Kar, Fogorvostudományi Kar és Gyógyszerésztudományi Kar; **SZTE:** Szegedi Tudományegyetem, Általános Orvostudományi Kar, Fogorvostudományi Kar és Gyógyszerésztudományi Kar; **PTE:** Pécsi Tudományegyetem, Általános Orvostudományi Kar; **(c):** a 2015-ben megjelent cikkek összesített impakt faktorra normálva az MTMT-ben regisztrált kutatók számával; **(d):** a Q1 kategóriába eső folyóiratokban megjelent cikkek száma 2010 és 2016 között (forrás: MTMT).

társképzőhelyek jelentik talán a legközvetlenebb, és így a legfontosabb referenciákat. Megnéztük ezért, hogy hogyan alakultak az összesített IF-értékek a szegedi, debreceni és budapesti orvostudományi helyeken. Mivel nálunk 2015-ig a kapott értékekbe még beletartozott a GYTK és a FOSZ teljesítménye is, ezért a másik három egyetem esetében is belevettük a vonatkozó gyógyszerésztudományi és fogorvosi képzőhelyek eredményeit a kimutatásba. Az adatok ez esetben is az MTMT-ből származnak, a 2016-os számok a novemberben történt leolvasás alapján kerültek meghatározásra. A 2.b ábra azt mutatja, hogy a Semmelweis Egyetem eredményei jelentősen magasabbak a másik három képzőhelyénél, míg a vidéki egyetemek IF értékei egymáshoz viszonylag közel vannak. A 2015-ös évben – érdekes módon – mind a négy egyetemen visszaesés mutatkozik az összesített IF értékeiben. Ennek okát egyelőre nemigen lehet pontosan megadni, talán a nagy pályázatok ciklusosságában keresendő a visszaesések megjelenésének oka. Elemzésünk következő lépésében azt szeretnénk volna figyelembe venni, hogy az egyes képzőhelyeken nem ugyanannyi kutató dolgozik. Ehhez megnéztük, hogy hány regisztrált kutatója van a képzőhelyeknek az MTMT-ben (Pécs: 997; Debrecen: 950; Szeged: 1493 és Budapest: 2759). Ez nyilván nem ad teljesen pontos adatot, de talán iránymutatónak jó. Ezekkel a számokkal normáltuk az utolsó teljes, már lezárt év, azaz a 2015-ös összesített impakt faktor adatait. Az eredményeket a 2.c ábra ismerteti. Látható, hogy a Semmelweis Egyetem ebben a kimutatásban is magasabb értéket mutat fel, mint a három vidéki egyetem, de a különbség már jelentősen kisebb. Másfelől, a három vidéki képzőhely egymáshoz közeli teljesítményt mutat.

Végezetül az ünnepségen elemeztük azt is, hogy a négy képzőhely vonatkozásában hogyan alakultak a Q1-Q4 minőségű cikkek

számai. A teljes adatsor feltüntetése itt talán felesleges, de a Q1 cikkek számának változását érdemes megnéznünk (2.d ábra). Nem meglepő módon ezek a számok korrelálnak a vonatkozó összesített impakt faktor értékekkel, alátámasztva azt a meglátást, hogy a minőségi cikkek közzétételére érdemes törekednünk.

A kimutatások (2.b ábra) a 2016-os évre vonatkozóan karunk esetében növekedést mutatnak. Ez biztató. A másik három városban ez a tendencia jelenleg még nem jelentkezik. Ugyanakkor, ez még nem lezárt év, így a helyes következtetések levonásával várnunk kell, ezt majd talán a jövő évi beszámoló alkalmával tehetjük majd meg hitelen módon.

Azt állapítottuk meg az ünnepségünkön, hogy beszédes számok jelentek meg ebben a kis kimutatásban. Nagy meglepetések persze nincsenek. Jól látszik, hogy karunk állja a versenyt, nem marad el teljesítményében a társ képzőhelyektől. Ugyanakkor azt is látnunk kell, hogy tudományos teljesítményünkben nem mutatkozott jelentős növekedés. Sok még a tennivaló, sok alrendszerrel kell még újra és újra átgondolnunk a még eredményesebb tudományos munka érdekében.

A 2016-os Szerzők Ünnepe a formális elemeket követően kötetlen beszélgetésekkel folytatódott. Remélem, hogy ünnepségünk keretei között jövőre is hasonlóan jó hangulatban tudunk majd találkozni a kiváló szerzőkkel és az érdeklődőkkel. Végezetül ezúton is szeretném megköszönni Pintér Évának, Szubotics Eszternek, Duga Zsófiának, Milánkovic Róbertnek és számos további kedves kollégának a Szerzők Ünnepe rendezvényének megszervezésében nyújtott segítségét.

Nyitrai Miklós
tudományos dékánhelyettes

Új onkológiai diagnosztikai lehetőség a PTE-n: PET/CT-készülék a Nukleáris Medicina Intézetben

Új diagnosztikus módszerrel bővült a daganatdiagnosztika a PTE-n, mert 2016. július 11. óta működik a PET/CT (pozitron emissziós tomográf/computer tomográf) hibrid készülék a Nukleáris Medicina Intézetben (NMI). Már 2007-ben érkezett egy SPECT/CT (single fotonemissziós computer tomográf/computer tomográf) hibrid készülék, ehhez csatlakozott harmadik modalitásként az ún. PET-gyűrű, így az eszköz SPECT/CT-ként és PET/CT-ként is működtethető. Az új, hármas modalitású „AnyScan” készülék magyar gyártmány, a budapesti Mediso Kft. terméke. Üzembe állítása újabb molekuláris diagnosztikai alapú képalkotási lehetőséget jelent az egyetemünkön.

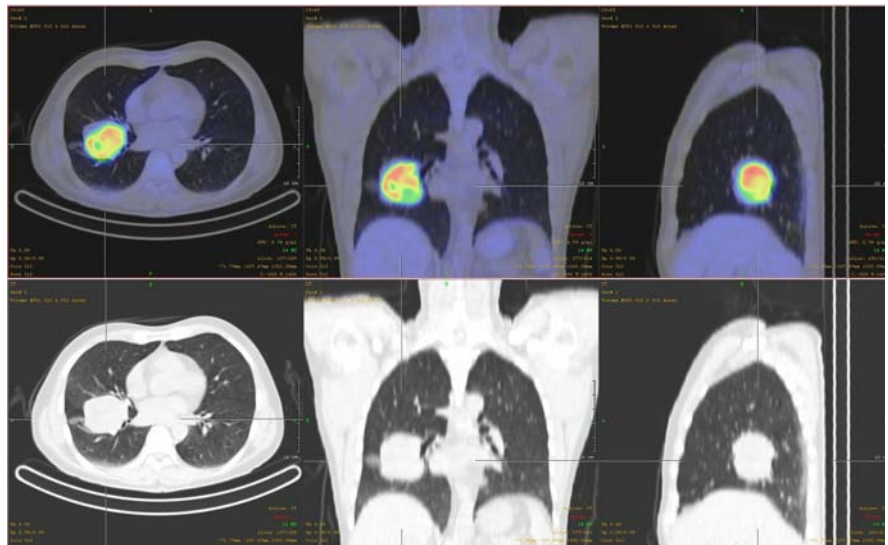
A MIT's Technology Review már 2003-ban úgy jellemezte a molekuláris képalkotást, mint „a tíz, fejlődő technológia egyike, ami meg fogja változtatni a világot”. Egyesíti a molekuláris és sejtbiológia modern eszközeit a legfejlettebb műszaki technológiákkal. A tudományág a molekuláris biológia, a kémia, az orvostudomány, a gyógyszerteran, az orvosi fizika, a biomatematika, a bioinformatika és számos képalkotó technika határterületeinek összeolvadásával jött létre.

A nukleáris medicinában számos direkt és indirekt vizsgálati lehetőség van számos betegség kimutatására. Az egyes szervek különböző vizsgálatai ilyen módon jelzik azt a funkcionális változást, szöveti károsodást, amelyet a betegség kialakulása hoz létre. A nukleáris medicina módszerei olyan funkcionális adatokat szolgáltatnak az egyes daganatok biokémiájáról, amelyek nagy jelentőségűek a korai felismerés, a staging, restaging, a terápiatervezés, ellenőrzés és elsősorban a beteg életkilátásainak szempontjából. Sok esetben a tumor elhelyezkedése, kis mérete miatt más képalkotók nem is alkalmasak az elváltozás kimutatására. A radiofarmakológia fejlődése számos olyan specifikus jelölőanyagot eredményezett és adott át a klinikai gyakorlatnak, amelyek molekuláris szinten ábrázolják a daganatos szöveteket. Ezek egyike a 18-fluor pozitronsugárzó izotóppal jelzett *fluoro-deoxyglukóz* (FDG) molekula, a PET vizsgálatok leggyakrabban alkalmazott radiofarmakonja, amely a fokozott cukoranyagcseréjű daganatokban halmozódik, így a primer tumor és az áttétek kimutatására is alkalmas.

A nukleáris medicina képalkotásának másik fontos tényezője a megfelelő érzékenységű és felbontású detektorral rendelkező műszer. A gammasugárzást detektáló SPECT mellett a nukleáris medicina másik fontos eszköze a PET-készülék. A funkcionális képalkotás során kapott információ általában korlátozott anatómiai-morfológiai információkat nyújt. Ezt a nehézséget hidalják át a hibrid készülékek (SPECT/CT, PET/CT) a fúziós képalkotással, amikor a funkcionális és morfológiai képet pontosan egymásra vetítve egyszerre nyerünk információt a tumorszövet funkcionális állapotáról és anatómiai elhelyezkedéséről, méretéről, szerke-

SPECT/CT/PET-készülék

A jobb tüdőben lévő FDG-halmozó tüdődaganat PET/CT-felvétele

zetéről. A multimodalitású készülékeknél a radiológiai CT-készülék együtt működik a funkcionális képalkotásra alkalmas résszel (SPECT vagy PET), ami lehetővé teszi az automatikus képfúziót. A funkcionális és anatómiai információ együttes megjelenítése a humán diagnosztikában jelentős előnyöket nyújt. A CT, azaz a transzmissziós röntgensugár alkalmazása a testből kilépő gammasugárzás szöveti elnyelődésének és a szervek mozgásának (légzés, szívdobogás) korrekciójára is alkalmassá teszi a készülékeket. A fúziós technikát legeredményesebben éppen az onkológiában alkalmazhatjuk, mert minél specifikusabb egy radiofarmakon, annál inkább csak a tumorszövetet ábrázolja, a környező egészséges szervek és szövetek nem jelennek meg, ezért a pontos anatómiai lokalizálás nehéz lenne, ezt a hátrányt azonban a jó felbontású CT-készülék kiküszöböli. Az utóbbi évtizedek tapasztalatai alapján a hibrid készülékek jelentősen javítják a vizsgálatok specificitását, a diagnosztikus pontosságot, előrejel-

zik a választandó kezelés eredményességét, illetve annak követésére is alkalmasak.

Hazánkban jelenleg már 7 PET/CT-készülék működik különböző privát centrumokban, de a PTE, NMI az egyetlen olyan államilag finanszírozott intézet, amelyben a nukleáris medicina teljes műszertárája megtalálható és teljes vizsgálati spektruma elvégezhető. A PET/CT-módszer fő indikációs területe az onkológiai diagnosztika:

- Limfómák
- Tüdőtumороk
- Emlőtumороk
- Melanoma malignum
- Agydaganatok
- Fej-nyaki daganatok

- Kolorektális daganatok
- Méhnyakrák

A vizsgálatokat onkológus, hematológus, neurológus szakorvos kérheti és a Regionális PET/CT Várólista Bizottság bírálja el a kéréseket, majd a betegek maximum 2 héten belül vizsgálatra kerülnek. A vizsgálatok esetenként finanszírozottak, így az új készülék gazdaságosan működtethető. Ebben az évben 1000 vizsgálatot tudunk elvégezni, de reméljük, hogy a jövőben nagyobb számú diagnosztikai lehetőséggel állhatunk a klinikusok, de elsősorban a daganatos betegek rendelkezésére.

Zámbó Katalin
egyetemi tanár

A Pekár Mihály Orvosi és Élettudományi Szakkönyvtár magyar nyelvű folyóirataiból válogatunk

Szülészet és Nőgyógyászat (1903-1914)*

A *Budapesti Orvosi Ujság (BOU)* Szülészet és Nőgyógyászat melléklapjának szerkesztését a kor elismert szakembereire – 1903-1908 között Bäcker Józsefre (1863-1924) és Dirner Gusztávra (1855-1912) majd 1909-től Rotter Henrikre (1877-1941)[2] – bízta.

A budapesti születésű Bäcker az egyetem elvégzése után, 1890-ben Bársony Jánossal (1860-1926), majd 1894-től Doktor Sándorral (1864-1945) a Kézmárcsúy Tivadar (1842-1902) igazgatása alatt álló Szülészeti és nőgyógyászati-kóroda segédei voltak [1]. 1896-ban tanársegéddé, 1905-ben a női betegek propedeutikája magántanárává, 1907-ben az Új Szent János Kórház szülészeti és nőgyógyászati osztályának főorvosává nevezték ki.

Az Orvosi Hetilapban található nekrológia szerint: “nagy elméleti tudás”, “műtésekben való nagy jártasság”, a “beteget soha szem elől nem tévesztő conservativizmus” jellemezte. Úttörő szerepe volt az “operatív gynaekologia terén”. “Elsőrangú főnök és tanítómester”, az “orvosi ethica mintaképe”, az orvosi hivatásán kívül “csak a családjának élő” szakemberként ismerték [3].

A gölniczbányai születésű Dirner Gusztáv az orvosi egyetemet Budapesten végezte. 1881-ben a Tauffer Vilmos (1851-1934) vezette klinikán hat éven keresztül tanársegéd volt. Az ezt követő két év alatt, külföldi tanulmányútjai során a kor legjelentősebb egyetemeit járta be, főként Angliában és Amerikában. Tapasztalatairól rendszeresen tudósította kortársait az Orvosi Hetilap hasábjain. 1891-ben szerzett nőorvostani mütétanból magántanári fokozatot. 1897-től a budapesti bábaképző élére került [4]. Jelentős tudományos publikációi közül csaknem húsz megtalálható az Országos Széchényi Könyvtár katalógusában. Nekrológia az általa elindított – és most bemutatásra kerülő – Szülészet és Nőgyógyászat 1913-as évfolyamának első számában található. Nem is lehetne autentikusabb forrást találni, abból a célból, hogy személyiségét megismerjük. „... ennek a kemény tartású, domború mellkasú embernek organikus szívhibája volt. Bizonyára sokaknak változott meg ennek tudatában véleménye Dirner Gusztávról, a kit egy kicsit ridegnek találtak. Mert nagy altruizmus, valóságos önfeláldozás az olyan testet-lelket megviselő, a legnagyobb operatív feladatokat kereső és lelkiismeretesen megoldó orvosi munka, szegény betegek körül, a mikor valaki a saját rendetlen, minden 4-5. systolenél kihagyó pulzusát tapintja még pihenés közben is...”

Rotter Henrik (1877-1941) [5] szakmai életútját a Budapesti Hír-

lap korabeli évfolyamaiból állítottuk össze. 1908-ban az Erzsébet-szegényház-rendelő nőorvosává, 1919-ben a Rókus-kórház szülészeti osztályának helyettesítő főorvosává, 1921-ben az Újságírók Kórház- és Szanatórium Egyesületének nőorvosává, 1929-ben a Bródy Zsigmond és Adél Kórház osztályos főorvosává nevezték ki. A “rákbetegségek legyőzése” terén folytatott kutatómunkájával kivívta kortársai elismerését. Vizsgálatairól, külföldi tapasztalatairól tartott előadásait nagy érdeklődés kísérte. 1937 áprilisában és decemberében két cikket is publikál a Nature című folyóiratban, melyek címei: *Determination of Vitamin C in the Living Organism* és *Protective Effect against Experimental Rickets of Rats of a Single Massive Dose of Vitamin*. Előbbit a Pesti Napló, mint “egy magyar orvos nagyjelentőségű felfedezését” mutatta be. “Szellemes és egyszerű eljárást talált fel, melynek segítségével gyakorlóorvos is rövid idő alatt felvilágosítást kaphat bármely emberi szervezet C-vitamintartalmáról. Rotter az eljárásoknál kék festékanyagot (dichlorphenolindophenol) használt, melyet a C-vitamin elszíntelenít, közvetlenül a felületes bőrbe fecskendezi, híg oldatban, úgyhogy kis, 2 mm átmérőjű, kék folt keletkezik. Először állatkísérletek, majd később emberen végzett számos próbálkozás segítségével ki lehetett mutatni, hogy a kék szín annál gyorsabban tűnik el, minél több a szervezet C-vitamintartalma.” [6]. A cikkre 26 hivatkozás található a Google Scholarban, a legkésőbbi 2012-ből! 1941 májusában, 64 éves korában halt meg. 1909-től vette át az évente négyszer megjelenő szülészeti és nőgyógyászati szaklap szerkesztését, azaz a szándékkal, hogy ugyanazt az “irányt” követi, amelyet elődei meghatároztak.

A most bemutatásra kerülő, általuk szerkesztett Szülészet és Nőgyógyászat az alábbi rovatokból állt: Eredeti közlemények, Tárcsa, Tudományos ülések, Szakirodalom, Új könyvek, Bába-ügy, Különlélek. 1906-tól a Casuistika, majd 1909-től az Összefoglaló szemle rovattal egészítették ki. Utóbbiban a szülészet és nőgyógyászat éves haladásáról számoltak be, a kongresszusok és a külföldi szakfolyóiratok alapján. 1910-től jelent meg a Referátum rovat. Valószínűsíthető, hogy indításával a szakorvosok továbbképzését szerették volna segíteni. Ez a rovat ugyanis a külföldön megrendezett tudományos összejöveteleken, konferenciákon elhangzott új eljárásokat, eseteket, módszereket ismertette.

A Szülészet és Nőgyógyászat 1914. május 7-én jelent meg utoljára

ra. 1903-tól kezdve 147 cikke közül 102 a korszak legnevesebb szakembereinek eredeti közleménye. (A 147 cikk bibliográfiai adatai elérhetőek az orvosi könyvtárban, szívesen az érdeklődők rendelkezésére bocsájtjuk.) 132 cikket írtak budapesti szerzők. Többnyire a Szent István-, Szent János-, Szent Margit-, Szent Rókus-kórházból, valamint Bábaképző Intézet, a Poliklinika és a Budapesti Kerületi Munkásbiztosító Pénztár közel 30 szakorvosa, akik közül kettő – Győri Ilona (1868-1926) és Loewe Celsztina (1886?-1943) – nő. A magyar városok közül Bajáról 1, Kassáról 4, Kolozsvárról 2, Nyitráról 1, Szécsényből 1, Szegedről 6 cikk érkezett.

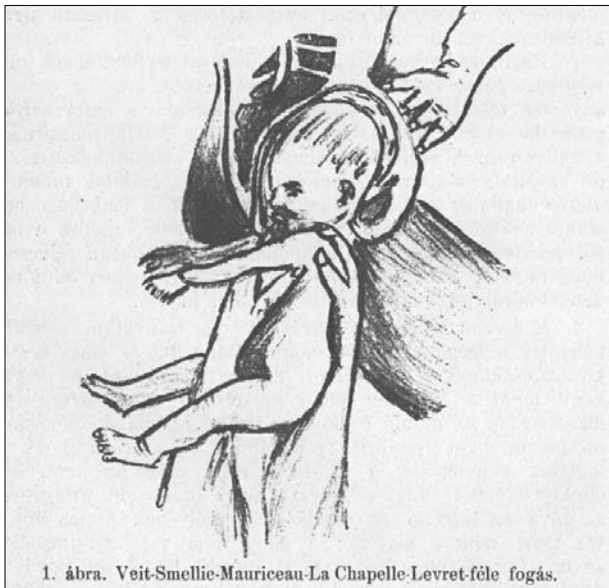
Néhány érdekességgel szeretnénk a kíváncsiságot felkelteni a szaklap iránt. A „bábakérdéssel” Magyarországon először Tauffer Vilmos (1851-1934) foglalkozott. 1891-ben megjelent

	Az okleveles bábák száma	Az egy éven alul elhalt gyermekek száma	Gyermekágyi halálozások száma
1897	8.580	144.902	544
1898	8.878	138.519	501
1899	9.335	134.762	559
1900	9.684	145.969	631
1901	10.130	131.891	653
1902	10.566	144.201	599

után, Magyarországon még mindig szedte áldozatait a gyermekágyi láz, sőt a bábák számának emelkedésével az elhunytak száma növekedett. A cikkében közölt adatok alapján készítettük el a táblázatot.

A Szülészet és Nőgyógyászat második évfolyamától néhány cikkhez illusztrációt is közöltek. Az első ilyen közlést az Uj Szent-János-kórház szülészeti és nőgyógyászati osztályáról dr. Rosenberger Alajos segéddorvosos küldte be, címe: Chorionepithelioma két esete. (1909-től Rosenberger lett a szigetvári közkórház igazgató főorvosa.) Az illusztráció, melyet most az Orvostudományi Társaság közlése, a folyóirat utolsó megjelent számából való. Elképzelhető, hogy a cikk írójának – Unger Manó szülész-szakorvos – rajza. A cikk címe: *A koponya kifejtése medence- és harántfekvésű magzatoknál kombinált belső kézfogással.* Unger a közleményében bemutatja a kor legjelentősebb szakembereinek e tárgyban alkalmazott módszereit, és egy általa kifejlesztett fogást ajánl. 1420 szülés közül 52 esetben alkalmazta leírt módszerét. Közülük csupán 1 gyermek halt meg, anya azonban egy sem.

* A cikkben néhány esetben az eredeti folyóiratban közölt helyesírást használtuk!

1. ábra. Veit-Smellie-Mauriceau-La Chapelle-Levret-féle fogás.

2. ábra. Wiegand-Martin-féle fogás.

„A szülészet ügyének állása hazánkban, mint a gyermekek és gyermekágyasok halálozásának egyik tényezője” című közleménye. Az Országos Közegészségi Tanács 1899-ben történt felkérésére készített publikációjára – „A babaügy állása hazánkban 1897. évben” – már a kormány is felfigyelt, és megkezdődött a bábaképezdek megszervezése, felállítás. A Szülészet és Nőgyógyászat 1904-ben megjelent hasábjain Bäcker József foglalta össze a Tauffer-közlemény óta eltelt időszak bábakérdését. Ő hívja fel a figyelmet arra, hogy 38 évvel Semmelweis halála

[1] Budapesti Czim- és Lakjegyzék, 1890. 6. 3. 172.

[2] Népszava. 1941.69. 114. 6.

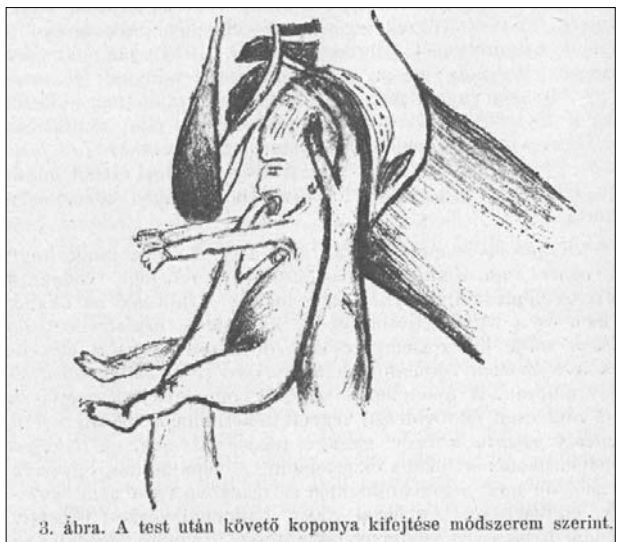
[3] Polgár E.: Dr. Bäcker József. OH. 1924.68. 33. 544.

[4] Dimer Gusztáv dr.+ OH. 1912. 56 51. 1148.

[5] Budapesti Közlöny. 1941. 75. 158. 14.

[6] Meg lehet határozni az élő szervezet C-vitaminlartalmát. Magyar orvos nagyjelentőségű felfedezése. Pesti Napló, 1937. 88. 123. 16.

Dr. Gracza Tünde

3. ábra. A test után követő koponya kifejtése módszerem szerint.

Fókuszban a jövő év

interjú Bódis József rektorral

– *Hogy készülünk 2017-re a jubileum szempontjából, miért fontos ez?*

– A jubileum igazi üzenete az, hogy tisztelgünk az alapítók előtt. Létrehozni Magyarországon első egyetemét forradalmi gondolat volt. Még akkor is, ha akkor Európában már ennek voltak előzményei. Most is vannak pozitív tendenciák Európában, és mégsem mindig reagálunk rájuk progresszíven. Nagy Lajos királyhoz és V. Orbán pápa engedélyéhez kötik az alapítást, de akinek a legtöbb munkája volt benne, az Vilmos püspök. Mindenki tudja, hogy nem volt túl hosszú életű ez a középkori egyetem a Stúdium Generálé, s annak ellenére, hogy a későbbiekben is voltak egyetemre jellemző oktatási formák Pécsen, nincs jogfolytonosság, de van szellemi örökség! Az is biztos, hogy az első egyetem létrehozásának gondolata volt az, amitől kezdve Magyarország a tudás alapon társadalmat építő nemzetek sorába lépett. Szerintem ez a 650-es jubileum igazi jelentősége. Minden, amit a PTE a jubileum kapcsán kitalált vagy befogadott, ezt a célt kell, hogy szolgálja, de továbbra is szükségünk van minden olyan ötletre és gondolatra, ami ezt széles körben tudatosítja az emberekben. Azt gondolom, hogy a jubileumi egyetemi anyakönyv ünnepi gesztus lesz minden egyetemi polgár számára, de bízom benne, hogy az egyetemi liget létrehozása a faültetésekkel is ilyen tud lenni. Várom minden ehhez hasonló gondolatot, ötletet, amelyeknek – bár forrás mindenhez kell – nem elsősorban pénzköltés a lényege, hanem az, hogy a 650 éves jubileum közösségi érzéssé váljon mind a Pécsi Tudományegyetemen belül, mind azon kívül.

– *2017-ben várhatóan már látványosabb lesz a Modern Városok Programhoz (MVP) való csatlakozás is. Hogy látja, el is indulnak ezek a folyamatok és egy újabb fejlődési hullám előtt áll az egyetem?*

– Bízom benne, hogy igen. Az MVP-ben való részvételünk a forrás tekintetében felfogható egy második egyetemalapításnak is. Nem tudom, hogy a kormányt mi motiválta a döntéshozatalkor, de biztos vagyok abban, hogy a 650 évvel ezelőtti egyetemalapítás is felmerült szempontként. Nagyon jó, hogy jövő szeptember elsejétől kezdve minden szeptember elseje a Magyar Felsőoktatás Napja lesz, de még jobb, hogy pár éven belül egy jó infrastruktúrájú és a modern világ kihívásainak megfelelő egyetem irányába fejlődhetünk. Hozzá kell tennem ehhez, hogy a külföldi hallgatók aránya 15% feletti – ha egy intézmény eléri a 10%-os szintet, már bárhol a világon nemzetközinek számít. Sőt, ha elvégezzük a kormánytól kapott feladatunkat, amit egyébként mi korábban már magunk elé is kitűztünk, akkor itt a külföldi hallgatói arány 20-30% között lesz, ami imponáló. A magyar egyetemek közül nálunk emelkedett a legmeredekebben a külföldi hallgatói létszám. Debrecen jár előttünk, ők ügyesebbek voltak korábban. Úgy gondolom, hogy 5 000 főnél sem kell megállni: minden tehetséges külföldi hallgatót ide kell vonzani.

– *A felsőoktatásban milyen változásokat lát 2017-re vonatkozóan?*

– Egyszerűbb lenne, ha december elseje, a Felsőoktatási Kerekasztal után beszélgetnénk (a magazin lapzártája november 28-án volt – a szerk.). Úgy gondolom, hogy 2017-re a duális képzés kiterjedése várható, több szakon is meg fog jelenni. Ennek alap gondolata az, hogy amikor valaki megkapja a diplomáját, le-

gyen kész arra, hogy a leendő munkahelyén kellő önállósággal tudjon dolgozni, de ahhoz, hogy ez valóban így legyen, mind a szervezetek, mind a duális képzés tartalma tekintetében fejlődni kell még. Bízom abban is, hogy jelentőset tudunk lépni az oktatók egyetemi bérrendezése terén.

Szeretnék hinni abban is, hogy a 2012-ben leállított tudományos normatíva visszakerül a finanszírozásba, mert azt gondolom, hogy – klasszikusokat idézve – tudományos műhelyekben folyó kutatások nélkül a felsőoktatási intézmények tanodákká válnak még akkor is, ha egyébként soha nem látott mennyiségű pályázati forrás áll rendelkezésre. A pályázatok ugyanis nem a tudományos műhelyek fenntartására szolgálnak, hanem konkrét, főleg innovációs tevékenységet támogató kutatásokról, a felfedezésekről, és nem az alap kutatásról.

UnivPécs, 2016 december

Új díszdoktorok a PTE-n

A Pécsi Tudományegyetem november 9-én tartotta díszdoktoravató ünnepi szenátusi ülését a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából, amelyen Doctor Honoris Causa, Doctor et Professor Honoris Causa címek, minisztériumi kitüntetések, címzetes docensi címek és habilitált doktori oklevelek átadására került sor.

Az ülés elején Bódis József rektor köszöntötte a megjelenteket, majd megosztotta gondolatait a Magyar Tudomány Ünnepehez, az 1956-os egyetemi megemlékezésekhez, a PTE nemzetköziesítési tevékenységéhez és egyetemünk alapításának 650 éves jubileumához kapcsolódóan.

Az eseményen Doctor Honoris Causa címet vehetett át dr. Markus W. Büchler professzor, dr. Serafino Gladiali professzor és dr. Ekkehard Nuissl professzor. Doctor et Professor Honoris Causa címet vehetett át dr. Ronald L. Hayes és dr. Makó Csaba professzor.

A súlyzó két végén: lélek és test

Interjú dr. Nyárondi Péterrel, a PTE KK Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika rezidens orvosával

Hollósy Tibor: Idén október 30-án az IFBB (International Fitness and Body Building) által rendezett Magyar Fitnessz és Testépítő Bajnokságon férfimodell (men's physique) minősítő kategóriában ezüstérmet nyertél. Mesélnél az ide vezető út kezdetéről?

Nyárondi Péter: Tizenhat éves koromban jártam először konditeremben. Kisebb-nagyobb megszakításokkal látogattam a termeket. Az egyetem alatt kimaradt két és fél év, ez volt a leghosszabb szünetem. A klinikai modul időbeosztása nagyon zsúfolt volt, a tanulás volt az elsődleges.

HT: 2015-ben szereztél cum laude diplomát, majd szeptembertől kezdő orvosként munkába álltál. Könnyebb volt időt szakítanod a munka mellett a sportra?

NyP: Igen, már sokkal több szabadidőm lett, így jutottam el tavaly szeptember közepén újra edzőterembe.

HT: Milyen volt a visszatérés?

NyP: Gyötrelmes. Az első hónapban többször elment a kedvem. Nagyon vékony lettem, megijesztett a tükörképem. A szigorló évben 14 kg-ot fogytam 76 kg-ról.

HT: Ez nagyon soknak hangzik.

NyP: Éreztem is a hiányát, nagyon elszomorított. De ekkor jött a bátorítás.

HT: Mi történt?

NyP: Munkahely- és szakváltás miatt búcsúzni kényeszerültem a konditerem alkalmazottjaitól. Az utolsó napon már majdnem elindultam a konditeremből, amikor egy senior testépítő megállított. Megígértette velem, hogy folytatom, nem hagyom abba. Azt mondta, nagy lehetőség van bennem. Jók az arányaim, jó a megjelenésem. De aki még ennél is nagyobb kapaszkodót nyújtott, az az egyik volt kollégám. Búcsúzkodásnál annyit mondott: „Péter, sportolj! Ne felejtse el ezt soha!” Innen is köszönöm nekik.

HT: Nagyon nehéz idők lehetek. Ha jól értem, már a rezidensképzésed elején váltottál?

NyP: Nem. Munkanélküli lettem, novemberben állás nélkül, minden nélkül. Abszolút mélypontra kerültem. Ám ami felemelt, azok az edzések voltak. Felmondásom után négy nappal már edztem, ahogy azt korábban megígértették velem.

HT: És mi történt ezután? Hogy lettél pszichiáter rezidens? Manuális szakirányra készültél már az egyetem alatt is, ha jól tudom.

NyP: Többek között az emberszeretet, a feltétel nélküli elfogadás igénye, az őszinteség mellett az empátia elengedhetetlenek a pszichiátriában. Rájöttem, hogy amik a manuális szakirányban nem előnyös személyiségjegyeim a munka szempontjából, azok ebben a szakirányban jól használhatók, formálhatóak. Nem kellett elnyomnom magamban az érzéseimet, szabadon alkothattam véleményt. Mielőtt a klinikán elkezdtem dolgozni, úgy éreztem, nagyon sok bántás ért. Valamit tennem kellett, hogy megérthessem, feldolgozhasam és tanulhassak a saját életemről, megelőzve az újabb problémák kialakulását.

HT: Versenyre készüléssel mellett dolgozni, ügyelni nem lehetett egyszerű feladat. Hogy fértek meg ezek egymás mellett?

NyP: A versenyre készülést és az ügyeletvállalást is idén

márciusban kezdtem. Törekedtem arra, hogy kiegészítsék egymást. A munkahelyemen ért pszichés nyomás, stressz levezetése a konditeremben történt, majd a fizikai igénybevétel után másnap újra jólesett a betegekkel foglalkozni.

HT: Pedig nem is akartál versenyen indulni. Honnan jött mégis az elhatározás?

NyP: Nem akartam versenyezni. TRX óracseré volt az edzőteremben. A majdani edzőm (Horváth Bianka – IFBB body fitness modell) tartotta az elcsereált órát, majd az óra végén odajött hozzám. Beszélgettünk, majd felajánlotta, hogy felkészít. Újabb megerősítést kaptam, hogy érdemes csinálnom. A táplálékkiegészítők, fehérjediéta korszaka jött. Cél a tömeg „felszedése” volt.

HT: Ez könnyen ment?

NyP: Nehezen ment, mivel teljesen más, ha valaki edz, navigál. Újabb nehéz hónap jött. Teljesen más étkezési ritmus, sokszor már a kipukkadásig ettem. Mindig eggyel nagyobb súly, kettővel több ismétlés és sorozatszám.

HT: Ilyen feszített tempó mellett volt idő nyáron kikapcsolódni?

NyP: Nem. Végig dolgoztam, edzésekre jártam. Két alkalommal fel kellett utazni Budapestre kötelező próbákra is.

HT: Ez mit jelent pontosan?

NyP: A színpadi pózokat tanultam meg a budapesti Corpus Sportegyesületnél. Negyedfordulatos pózváltások mellett egy, a versenyző által szabadon választható pihenőpóz alkotja a színpadi mozgássort, a sétákat nem számítva.

HT: Ilyenkor önállóan vagy az edződ társaságában kellett utaznod?

NyP: Az edzőm elkísért ezekre a próbákra. Itt ismerkedtem meg Messe Zsuzsanna nemzetközi pontozóbíróval, az egyesület elnökével, aki újabb inspiráció volt számomra, ugyanis kétszer is azt mondta a formámra, hogy nem jó. Azonban augusztus közepén már újra 76 kg-mal mutatkoztam be. Nagyon megdicsért, és én újra egy boldog embert láthattam a tükörben visszamosolyogni.

HT: A versenyhez megtarthattad ezt a testsúlyt vagy le kellett adni ebből?

NyP: Nem tarthattam meg. Az utolsó három hét alatt egy más edzéstípus volt, melynek célja a szállásítás, formálás. A súlyvesztést nagyon nehezen fogadtam el, régi traumák kerültek ismét a felszínre. Nagy harc volt, és a beállított étrend milyensége és üteme is radikálisan megváltozott. Kardioedzések, zsírétető ideje volt ez.

HT: Nem vagy csalódott, hogy nem fénylik jobban az az érem ennyi munka után?

NyP: Nem. Boldog vagyok, sokan szurkoltak nekem. Barátok, ismerősök, kollégák a verseny után a facebook posztomat látva tetszésüket fejezték ki, pozitív véleményeket írtak, felhívtak, üzeneteket küldtek. Fantasztikus érzés volt! A színpadon arra gondoltam végig, hogy nekem ez egy ajándék. Már csak az is, hogy itt lehetek. Míg tavaly az új rendszerű rezidensképzésben az ország első munkanélküli orvosa voltam, idén az ország első díjazott, minősített fitnessz modell orvosa lettem.

HT: Ez tényleg hatalmas eredmény és előrelépés.

NyP: Nem sikerült volna soha sem, ha nem a Pszichiátri-

ai Klinikán folytattam volna a tanulmányaimat. Megváltoztam, sok dologról más lett a véleményem. Magamat is máshogyan látom már. Segítettek azok a betegek is, akikkel eddig együtt dolgoztam. A suicid kísérletet elkövető emberek, akik nem látták a kiutat. A pszichotikus páciensek, akik a társadalmi kiközösítés áldozataivá váltak. A tehetetlenül, szorongásban, félelemben élők, vagy éppen azok az idősek, akikre a hozzátartozók „teherként” tekintettek. Mind-mind egy életút, amikből én is tanulhattam. Ehhez kellett az orvos-

és ápolókollégáim iránymutatása, segítsége, amit bármikor kértem, mindig megkaptam.

HT: Már csak egy kérdés: lesz folytatás?

NyP: Természetesen lesz. A jövő tavasszal megrendezésre kerülő Magyar Kupára készülök, ahol már aranyminősítést szeretnék elérni a budapesti Corpus Sportegyesület színeiben.

HT: Köszönöm a beszélgetést.

NyP: Én is köszönöm, hogy elmondhattam.

Forrás: Orvosi Könyvtárak 2016. 13. évf. 4. sz.

Dr. Zsemberi Miklós (1933-1980)

Az 1956-os forradalom idején IV. éves orvostanhallgató. Az egyetemi nemzetőr zászlóalj tagjaként gerinc sérülést szenvedett. Az orvosi diploma megszerzése után kerekesszékekben könyvtárosként dolgozott haláláig. Emlékét e falak is őrzik.

A Pécsi Tudományegyetem orvostudományi karjának könyvtárának falán egy tábla fog rövidesen emlékeztetni *dr. Zsemberi Miklósr*a. Ki volt ő és mi rejlik a tragédiájára utaló sorok mögött?

Pécsett az 1956-os forradalom és szabadságharc idején meghatározó szerepet játszott az egyetemi ifjúság. A városban vértelenül győzött a forradalom. Október 28-án, mint az országban mindenütt, megalakult a nemzetőrség. Az egyetemi hallgatókból két nemzetőr zászlóaljat állítottak fel. A Mór kollégiumban lakó orvostanhallgatók alkották az egyiket, a Pius kollégiumban elszállásolt jogász és pedagógiai foiskolás hallgatók a II. számú zászlóaljat.

A nemzetőr egységek rend- és honvédelmi feladatot láttak el. A Mór kollégiumi zászlóalj tagja volt a IV. éves orvostanhallgató *Zsemberi Miklós*.

November 1-én Erdősmeckskéről küldöttség érkezett a kollégiumba azzal a kéréssel, hogy az egyetemisták vegyenek részt a faluban tartandó falugyűlésen, mert tartanak a vadászfegyverrel rendelkező tanácselnöktől. Az egyetemi nemzetőr zászlóalj 12 főből álló raja kivonult a Pécstől nem messze levő faluba, hogy támogassa a helyi Forradalmi Bizottságot. A falugyűlés minden rendzavarás nélkül le is zajlott.

A raj, feladata végeztével, november 4-én készült hazaindulni, amikor a rádióból értesültek az ország ellen megindult szovjet invázióról. A fiúk csapdába estek. A Pécsre vezető úton szovjet harckocsi oszlopok dübörögtek. Úgy döntöttek, hogy bemennek a közeli Pécsváradra és leadják fegyvereiket a rendőrségnek. Pécsváradról éppen indult egy katonai teherautó Pécsre, erre felszálltak, hogy beszállítsa őket a kollégiumba. Pécs előtt, az A/1 laktanyánál a szovjet őrség megállította a teherautót és a 12 katonaruhás, de fegyvertelen egyete-

Egykori kollégánk, dr. Zsemberi Miklós tiszteletére 2016. november 23-án emléktáblát helyeztek el a PTE Általános Orvostudományi Kar Elméleti Tömbjének 3. emeletén.

Az ünnepségen dr. Tényi Tamás általános dékánhelyettes köszöntötte a megjelenteket, dr. Debreceni László ny. tiszti főorvos emlékezett dr. Zsemberi Miklósr, Újvári Tamás (Zs. M. unokaöccse) a család köszönetét fejezte ki.

Az ünnepségen részt vettek volt kollégánk rokonai, ismerősei és barátai is.

A dr. Zsemberi Miklósról készült eredeti fotót Füzes Béláné nyugdíjas munkatársunk bocsátotta rendelkezésünkre!

Az ünnepségről Verebi Dávid, az ÁOK munkatársa készítette a fotókat.

mistát foglyul ejtették és bezárták a laktanya fogdájába. Hadi-foglyok lettek. Másnap megkezdődtek a kihallgatások. Ezek végeztével a szovjetek különös „színhátékot” rendeztek. Egy magát hadbírósnak kiadó tiszti bíróság valamennyiüket halálra ítélte. Az elfogott „ellenforradalmároknak” akkor ez a sors várt. Akár komolyan gondolták, akár megfélemlítésül csak „színhátéknak” szánták a szovjetek ezt a hadbírósnak procedúrát, a fiúk félelmetes drámaként élték meg.

Időközben a kollégiumban maradt társaik ráébredtek, hogy 12 társuk hiányzik. Azonnal riasztották *Lissák Kálmán* professzort, az egyetem dékánját, aki a Megyei Pártbizottság közbenjárását kérte az egyetemisták kiszabadításához. Az intervenció eredményeként a szovjetek eltekintettek a „kivégzéstől” és november 5-én este közölték a „halálra ítélt” fiúkkal, hogy szabadok, hazamehetnek. Tekintettel azonban a kijárási tilalomra, azok megvárták a másnapot. November 6-án dél körül előállt egy szovjet Wippon-teherautó, és elindult velük a város felé. Útközben azonban, alighogy elhagyták a laktanyát, a meredek 6-os úton „balesetet” szenvedtek. A szovjet gépkocsivezető a kormányt jobbra rántva kiugrott a gépkocsiból, amely az útszéli árokba bukfecczett. A plátón utazó fiúk kiestek és az autó rájuk borult. A „balesetnek” álcázott merényletben ketten súlyosan, a többiek könnyebben megsérültek. A legsúlyosabb sérült *Zsemberi Miklós* volt, aki gerinctörést és következményes gerincvelőszakadást szenvedett. Deréktől lefelé teljes bénulás lépett fel nála.

Az egész történet rémmesének tűnhetne, ha nem lenne egy 23 éves fiatalember számára egész életét meghatározó tragédia. A történet folytatása azonban az egyetem akkori vezetőinek segítőkészségéről, nagylelkűségéről, humánusáról tanúskodik. *Zsemberi Miklós* kerekesszékebe kényszerülve befejezhette az egyetemet és orvosi diplomát szerzett. Az egyetem további gesztusa volt, hogy számára állást, megélhetést és élhető emberi sorsot biztosítottak oly módon, hogy az Egyetemi Könyvtárban kapott állást. Itt élt és dolgozott 1980-ban bekövetkezett haláláig. Halálakor mindössze 47 éves volt. *Zsemberi Miklós* mellé nem csak az Alma Mater állt, hanem egy baráti kör szerveződött sorsának enyhítése céljából. Ő ugyanis megrokkánásáig a PEAC egyik legtehetségesebb labdarúgója volt. Sporttársai barátsága, szolidaritása segítette át tragikus sorsának testi-lelki nehézségein. Temetésére Balatonbogláron került sor, mivel oda fűzték családi kapcsolatai.

Most, az 56-os forradalom 60 éves jubileuma alkalmat ad arra, hogy az Egyetem mai vezetése, a Hallgatói Önkormányzat, valamint az 56-os Diákszemélyiség Társaság még élő veteránjai ezzel az emléktáblával leróják tiszteletüket és megbecsülésüket *Zsemberi Miklós* emléke előtt, aki mint a pécsi egyetemi ifjúság egyetlen mártírja, az egyetemi közösség és a haza részéről ezt méltán megérdemli.

Dr. Debreczeni László
az 56-os Diákszemélyiség Társaság elnöke

Utolsó találkozásom Jobst Kázmér akadémikussal, 2015 októberében

Mielőtt beszámolnék erről a különös találkozásról, idézem Jobst Kázmér akadémikusnak még 2004-ben írt, tudományos pályafutásáról készült önértékelése záró sorait!

„Végül jogos kérdés volna: mit adtam a tudománynak fél évszázad alatt? Valóban nem sokat. Egyrészt talán komplex kémiai és kvantitatív morfológiai, hisztokémiai módszertan, készülékek kimunkálásával néhány eredeti megfigyelést találtam a DNS és hiszton vizsgálataim során. Másrészt megalapoztam a hazai klinikai kémiát, medicinát és oktatást, nem utolsósorban sok fiatalnak mutattam meg a kutatás szépségét és nehézségeit, a szakmaszeretetet, emberi tartást, morált, „megbízhatóságot”. Talán ennyi volt a 80 év során az 58 év alatti teljesítmény. Sohasem a „sikeres karrier” lebegett előttem. A laboratórium nem munkahely, „emigráció” volt, hanem második otthonom, de nem „dolgoztam” a szó hétköznapi értelmében. Kíváncsiságból, kedvtelésből, „hobbiból” töltöttem el ott életemet, a legizgatóbb szórakozóhelyen.”

A hosszú élet nyomai ellenére is fiatalos derűvel, jó hangulatban, baráti öleléssel fogadott. Bennem most is, mint amióta csak ismertem, a tisztelet mellett mindig volt némi szorongás is: ő volt Romhányi egyik legkorábbi, legproduktívabb, hozzá mérhető munkatársa, akinek véleménye mindig fontos volt nekem. Mégis, különösen tudományos pályám elején, éreztem tőle egy fajta – számomra fájó – távolságtartást. Ezzel a régi szorongással ültem le nála az alábbi beszélgetésre, amit én kértem. Pécsen, a volt Megyei Kórház központi laboratóriumában lévő szobájában, október 22-én, csütörtök délután várt engem, titkárnőjével, Lázár Györgynével történt előzetes telefonbeszélgetés után.

A falról mindjárt szemembe tűnt mesterünk, Romhányi fiatal kori közép nagy fényképe, azokból a korai évekből, amikor Pécsen, a Dischka Győző utcában elfoglalta a Pécsi Orvostudományi Egyetem Kórbonctani Intézetének katedráját. Kazi egy papírlapra előzetesen felírt kérdésekkel várt, tehát készült a találkozárra. Miután tisztáztuk, hogy a délutáni órákban nem szokásom kávézni, ő állva maradt, és legnagyobb meglepetésemre, így szólt.

– Kedves Jóska barátom! Mielőtt leülök veled beszélgetni, valami nagyon fontos dolgot kell tisztáznunk. Tudom, te most életpálya interjút készíteni jöttél hozzám. Pedig nekem van veled szemben egy nagyon súlyos adósságom, s ezért is vártam már régóta ezt a találkozást.

Itt titkárnője kopogott. Egy tálcán süteményt és teát hozott be. Kazi megvárta, amíg kimegy, aztán sétálva a szűk szobácskában, kezeivel időnként gesztikulálva, kis szünet után folytatta.

– Érettségid után, egy sikertelen egyetemi felvételt követően, Méhes Karcsi, aki sokrétű elfoglaltságai miatt már tehernek érezte a bonctermi preparátumok múzeumának gondozását, veled egyetértésben, téged ajánlott mesterünknek erre a feladatra. Behozott hozzá, a minden tudományos kutatásra jelentkező számára kötelező négyszemközti interjúra. Mivel ott te a nyelvvizsgán is megfeleltél, Romhányi kezét fogott veled és Karcsi pártfogására bízott. Azóta ismerlek. S most bevallom neked, én bizony akkor nem sokra tartottalak. Könnyen zavarba jövő, akadozó válaszaid, mutáló hangod és hamar elpiruló sima, kölyök-arcod inkább egy piros nyakkendőű úttörőt idézett fel bennem, mintsem a tudóspalántát. Nagyon sokáig nem tudtalak komolyan venni.

Főnökünk kibúvókat nem ismerő szigora és következetes, mindenre kiterjedő figyelme, a tudományos munka és oktatás tekintetében egyformán elkötelezett maximalizmusa nagy próbatétel volt minden új tudományos diákköri tagnak. Méhes Karcsi kitűnő mentorod volt, s kényesen ügyelt rá, hogy ne hibázz és megismerd a főnök többszörös csavarral feladott kérdéseire az éppen szerinte megfelelő választ, így hamar beilleszkedtél az intézet munkájába. Romhányi a múzeumi munkádat nagyra értékelte, sőt, azt is, hogyha valamely múzeumi anyag miatt szükség volt rád, akkor hívására és azonnal jöttél.

Kazi most leült, átnyúlt az asztalon, kezét vállamra tette és mosolyogva a szemembe nézett:

– Tudod, Kisapám, hogy a bizalmatlanságom tudományos alkalmasságoddal és elkötelezettségeddel szemben milyen sokáig megmaradt? S csak évek múlva oldódott, amikor az általam is nagyra tartott Lapis professzortól is csupa elismerő véleményt hallottam rólad. Ezzel a beszélgetéssel akarok törleszteni: itt és ma, nálam nem rólam lesz szó, hanem végigmegyünk a te pályád legfontosabb állomásain. Ugye akard? Nemde? Te is tisztában vagy vele, hogy tudományos teljesítményed minden elismerést megérdemel. Akadémiai tagságod, külhoni sikereid és tudományos pályára állított tanítványaid is bizonyítják. Megkövetlek és feloldást kérek tőled azért a vakságomért, amit bizonyára te is éreztél kapcsolatunk korai éveiben! No, de térjünk a tárgyra!

Hátradőlt a székében, belenézett előre készített jegyzeteibe, és így folytatta:

– Jóska, hogy sikerült a múlt évben, Sümegen megtartott Membrán-transzport kongresszuson az amyloid szimpózium? – kérdezte. Elmondtam, hogy Nyitrai Miklós professzor kért fel a szervezésére, amiben nekem szabad kezlet adott. Az elhangzott előadások magas színvonalúak voltak: ifj. Kellermayer Miklós professzor az amyloid nanotechnológiájáról beszélt, Emödy Leventével együtt a bakteriális amyloidról polarizációs optikai és lézer szkennig mikroszkóppal végzett vizsgálatáról számoltunk be. Penke Botond pedig a sokasodó prionidokról beszélt, felvetette a kérdést: igazolható-e a neuronokról neuronra terjedő, prionoid fehérjékkel átvitt neurodegeneráció az Alzheimeres Parkinson-kórnál.

– És Te miről beszéltél? – szakított félbe. Elmondtam, hogy előzetes immunhisztokémiai vizsgálatok alapján, az emberi és állati amyloid lerakódások polarizációs-optikai és hisztokémiai összehasonlításáról szolt az egyik előadásunk, majd én számoltam be az amyloid-modellről, melyet polarizációs filterrel kombinált technikával, polarizációs- és lézer szkennig fluoreszcens vizsgálatokkal készítettünk. Jobst Kázmér ismerte ezt a munkát. Őszinte elismeréssel nyilatkozott róla:

– Ezek a vizsgálatok a te felismerésed alapján indultak el közösen az MTA Szegedi Biológiai Intézetével, 2004-ben. – majd így folytatta:

– Utólag meg kell Neked mondanom Jóska barátom: őszintén sajnáltam, hogy közös Mesterünk nem tudott úgy segíteni Neked 1968-ban, ahogy ezt te elképzelted. Ebben én is ludas voltam egy kicsit! De 1971-ben megmutattad oroszlánkörmeidet a Magyar Patológus Társaság pécsi kongresszusán az öregkori amyloidról tartott előadásoddal. Nagyon nőttél a szememben, amikor 2002-ben és 2004-ben szeretett Mesterünk emlékére – részben a saját költségeden – nemzetközi „Romhányi Amyloid Memorial Symposium”-ot szerveztél Pécsen, nagyszerű előadókkal, akik még Amerikából is eljöttek. Közölni tudtad a két szimpózium anyagát is.

Majd beszélünk Németh-Csóka Mihályról, a tragikus hirtelenséggel elhunyt Méhes Károlyról, majd a Szegeden megrendezett

Fischer János emlékszipóziómról.

– Sajnos betegségem miatt – mint mondta – nem tudtam részt venni a Tanka Dezső 80. születésnapjára szervezett szimpóziumon Budapesten, amit – ahogy én tudom – Rostockból szerveztél.

Még egyszer visszatért a Romhányi centenárium alkalmából a Magyar Tudományos Akadémián tartott előadásomra, hiszen itt beszéltem először az amyloid fibrillum helikális szerkezetéről.

– Tudod, nagyon örültem a meggyőző képeknek, melyeket az amyloid fibrillumokról vetítettél, s azokat a Romhányi-féle elasztikus rostok anilin reakciójával összehasonlítva mutattad be, mert hiszen – ugye – ennek alapján gondoltál a humán és állati amyloid fibrillumok helikális felépítésére.

Ismét jegyzeteiben böngészett:

– Kedves Jóska barátom, ugye nem neheztelsz rám, hogy akkor, 2001-ben a Szakosztályban megbíráltalak. Karcival úgy gondoltuk, hogy ezt az előadást jobban össze kell szedni. Utólag mondom, hogy Sümegen, illetve, az Akadémián 2005-ben ez nagyon jól sikerült.

– Kedves Kázmér, miután az ott elhangzott kritika helyénvaló volt, proklamáltam a tanácsaitok alapján kijavítani. Nagyon örültem, amikor úgy éreztem, hogy ez Sümegen és Budapesten sikerült. – válaszoltam.

– „Kisapám” – kedvenc kifejezése volt –, annak örülök, hogy több mindenben megfogadtad Romhányi és az én szerény tanácsaimat!

Majd beszélgettünk tudományos munkámról, illetve oktatási tevékenységemről, melyet négy egyetemen végzek.

– Nagyon örülök annak a ténynek, hogy 2014-ben mind a pécsi, mind a budapesti egyetemen javasoltad a klinikopatológia oktatását a 9. és 10. szemeszterben. De ahogy hallottam, a Rostocki Egyetem Nőgyógyászati klinikája 2006-ban tizenharmadikként kapta meg az Eusoma-certifikációt, minősített Emlőcentrum lett.

– Valóban így van – folytattam – 1997 és 2007 között évente 350 emlőkarcinómát láttam, fagyasztott metszet, illetve biopszia formájában, amelyeket egy nagyszerű radiológusnő leletezett. A biopsziák két óra alatt készültek el. Az immunhisztokémiai vizsgálatok mellett bevezettem a HPV meghatározást (ezért kapott Harald zur Hausen orvosi Nobel-díjat), amelyet eleinte ellenállással fogadtak. Tíz év alatt 10 doktori disszertáció készült el felügyeiletem mellett.

Amire vártam, szóba került a Romhányi könyv is:

– Nemcsak annak örülök, hogy Romhányit, az oktatót, kutatót és gyakorló patológust úgy írtad le, ahogyan mi láttuk, ezzel könyvvel örök emléket állítottál neki. Külön jól esett, hogy részletes leírást adtál iskolájáról is. Mindenkit felsoroltál és összeszedted az összes közleményét. Rólam is mindent megírtál.

Majd rátért az ORFI Morfológiai Osztályán töltött éveimre:

– Jóska, most elmondom neked – szolt – hogy Lapis professzornál többször érdeklődtem rólad. Benyomása mindig pozitív volt, a bonctermi munkáddal nagyon meg volt elégedve. Beszélt arról, hogy a klinikopatológiai konferenciák, amelyeket te készítettél elő, milyen jól és rendszerben zajlottak. Ezt Szabó Zoli és Kerpel-Fronius Ödön elmondták nekem. Lapis elismeréssel szolt az általam irányított pályamunkákról is.

Ekkor mondtam el Jobst professzornak azt is, hogy mennyi kompromisszumot és időnként mennyi fejtörést okoztak a klinikopatológiai konferenciák.

– Lapis professzornak fájt, hogy elmentél tőle, ezt utólag mondom neked, Jóska barátom.

– Ez Romhányi bölcs tanácsa volt – válaszoltam – s Romhányi

még azt is mondta:

– Az egyetemre visszajárhatsz majd oktadni. – Így is történt – tettem hozzá.

Amit nem tudtam, Jobst professzor figyelemmel kísérte a vörsvértestekkel, a limfocitákkal és a trombocitákkal kapcsolatos munkáimat is.

– Nagyon nagyra értékeltem és értékelem, hogy 1,9-dimethyl-methylénkéssel a vörsvértestest és a limfocita membrán felépítése között különbségeket tudtál kimutatni.

Nagyon örültem, hogy a toluidinkék topo-optikai reakciót elvitte Jénába. Romhányi és én is nagyon örültünk, hogy 1980-ban a Journal of Microscopy ünnepi füzetében szerepeltél Günther Geyerrel együtt, mert ez a Mestert is meggyőzte arról, hogy az általa leírt toluidinkék topo-optikai reakció a vörsvértest membrán legérzékenyebb reakciója, ahogyan ezt ti a kísérletek alapján prezentáltátok.

Ezután beszélt arról, hogy 1995-ben Méhes Károssal együtt véletlenül fedeztük fel azt az irodalmi tényt, hogy az anti-9-0acyl-sziálsav a gyermekkori B típusú leukémiák ún. „monitoring markere”.

– Nagy örömmel olvastuk a rád való hivatkozást – mondta. No én ezt elhárítottam magamtól, hiszen ez először egy polarizációs-optikai hisztokémiai lelet volt 1979-ben, amelyet egy holland és német munkacsoporttal dolgoztunk ki részletesen, 1980-ban. Elmeséltem, hogy ez a felfedezés egy igazi serendipity volt!

Majd rátért az akadémiai ajánlásomra, amelyet Méhes Károly

és Sótónyi Péter készítettek elő.

— De mint tudod, Lapis és én is javasoltalak. Örültem, hogy javaslatunkat az Akadémia elfogadta – mondta. – Nagyon örültem jó akadémiai székfoglaló előadásodnak és annak a ténynek, hogy Pécsről is sokan voltak.

Ezután én beszéltem az Alzheimer-kórral kapcsolatos kutatásaimról, szinte az egész anyagot bemutatva. Felhívta a figyelmet a káliumpermanganát szerinte veszélyes, szinte kiszámíthatatlan reakciójára.

A két órás beszélgetés végén – amikor laptopról mutattam még a további főliákat megölelt, s azzal bocsátott el:

– Jóska barátom, köszönöm, hogy megtiszteltél látogatásoddal, vigyázz magadra, légy türelmes, légy pontos, vidd magaddal az elvet: nem hinni kell, hanem megcsinálni! Ragaszkodj a Romhányitól kapott elvekhez és az Albert schweizeri mércéhez.

Akkor nem tudtam, hogy ez volt utolsó találkozásunk, amit utólag is köszönök a sorsnak és neked, Kazi!

Lábjegyzet:

¹ A „Munkásságom értékelése” c. összeállítást köszönöm Lázár Györgynének, Jobst professzor titkárnőjének, aki a hagyatékából ezt a nem publikált írást a rendelkezésemre bocsátotta.

Makovitzky József

josef.makovitzky @med.uni-heidelberg

Emlékek Méhes Károly professzorról

Dolgozatom tárgya nem *Méhes Károly professzor*, hanem *Méhes Karcsi*, akit 1956 és 1966 között ismertem és akinek tíz éven keresztül a PEAC vívószakosztályában a sporttársa lehettem. Két évfolyammal járt fölöttem a Pécsi Orvostudományi Egyetemen. A tudományos munkába, mint TDK-tag, nagyon hamar bekapcsolódott Romhányi György intézetében. 1960-ban végzett, 1987–97 között a Gyermekklinika igazgató professzora, s talán az utóbbi 50 évben az egyetlen magyar orvos, akiről szindrómát is elneveztek.

Kiváló sportoló, egyetemi évei alatt a PEAC vívószakosztályának vezetője, majd elnöke volt. Tagja lett az országos főiskolai párbajtőr válogatott keretnek is, amit nem sok vidéki vívó mondhatott el magáról. Vívását fölüeny technikai tudás, szemet gyönyörködtető stílus és az ellenfél hibáinak mérlegelése jellemezte. Soha nem reklamált, nem élt a vívást ma már annyira jellemző csatakiáltásokkal sem, sportszerűsége példamutató volt. Életem egyik nagy élménye az ő barátsága, amit – azt hiszem – nagyon sokan elmondhattak magukról, hisz mindenkihez egyenrangúként, természetes egyszerűséggel szólt, mégis volt a modorában kisugárzás és kedvesség. Nem tartozott a szuggesztív egyéniségek közé, minden felűnést került, mégis: egyéniségének varázsa arra készítette környezetét, hogy összeszedetten, a legjobb formáját hozza előtte. Ha belépett valahová, nem lehetett nem észrevenni, ha megszólalt, mindenki rá figyelt. Vonzó személyisége alól még a funkcionáriusok sem vonhatták ki magukat. S ő élt is ezzel, amikor különböző bizottságok tagjaként – mint később *rájöttünk* – nehéz helyzetű kollégáit támogatta: politikailag szorongató családi háttér kivédésében, kedvezményes étkeztetés, vagy ösztöndíj odaítélésénél, és még elhelyezkedésükénél is. Voltunk ilyenek néhányan akkor a PEAC vívószakosztályában is!

A fővárosban megrendezett párbajtőrversenyek előtti estére Karcsi a csapattagoknak (Méhes, Karakán, Keserű, Kovács) színház- és operalátogatásokat szervezett, persze a diákhelyekre, a karzaton, vagy akár a sorok szélére betett pótshékeken. A Nemzeti Színházban *A nők iskolája* és a *Háry János*, az Operában a *Szöktetés a szerájból*, a *Lammermoori Lucia*, a *Don Pasquale*, a *Szerelmi bájtal* és Aubertől a *Fra Diabolo* jutnak az eszembe. Donizetti operáit Karcsi nagyon szerette. Alkalmuk volt hallani és látni többek között Házy Erzsébetet, Ilosfalvy Róbertet, Palló Imrét, Palcsó Sándort, Szabó Miklóst, Maleczky Oszkárt és Mindszenti Ödönt is. Várad Hédi és Házy Erzsébet mindannyiunkra nagy benyomást tett, s Karcsi meglepő intimitásokat tudott róluk.

Számomra különösen emlékezetesek azok a rövid esti séták, amikor az edzést befejezve, kettesben hazafelé mentünk – én a Koller utca 2-be, ahol albrletben laktam, ő pedig a buszmegállóhoz. Gyakran mi hagytuk el utolsónak a sportsarnokot. Útközben érdekes dolgokról beszélgettünk. Úgy az ötvenes évek végén, egy ilyen alkalommal, a közös öltözőnkben, a zuhany alatt megkérdeztem a PEAC egyik kiváló atlétáját – aki később tudós professzor lett a Pécsi Egyetemen –, hogy mivel foglalkozik éppen a TDK-ban? – azt felelte, hogy elektronmikroszkópiával, aminek szerinte igen nagy a jövője. Karcsi erről így töprengett:

– Majd hamar rájön, hogy még mélyebben kéne látnunk, mint az elektronmikroszkóp felbontása, mert a dolgok a molekulák szintjén zajlanak: amiket csak éppen most kezdenek szondázni, méreteikhez képest igen goromba technikákkal. Az elektronsugár hullámhossza is durva a molekulák vizsgálatához. Arról nem is beszélve, hogy elektronmikroszkóppal teljesen hamis, denaturált anyagot tesz láthatóvá, hiszen a beágyazás életidegen, és maga az

elektronnyaláb sem éppen biológiai közeg. Az élő molekulákat kéne kutatni. A DNS szerkezetét ugyan már egész jól tisztázták, de a működését is meg kéne értenünk.

– Ha így vélekedsz a morfológiáról, szerinted mivel kéne ma foglalkoznia a kutatóknak? Hol várható a “nagy áttörés”? – kérdeztem. Karcsi válasza, az ötvenes évek vége felé:

– Genetikában és immunológiában!

Karcsi, mint a TDK tagja, a Kórbonctani Intézetben már nagyon korán elkötelezte magát a genetikával. Hazánkban akkor még a genetikát nem tartották izgalmas kutatási területnek, s ráadásul komoly laboratóriumi háttérrel feltételezett. Ez időben egy szemtelenül fiatal és tehetséges kolléga szerepelt színvonalas, remekül szerkesztett felvilágosító előadásai a fekete-fehér televízióban, akit orvos-genetikusnak mutattak be, de aki tudományos körökben nem volt szalonképes, miközben országosan a TV-nézők kedvence lett. Erről faggattam Karcsit, aki személyesen is jól ismerte ezt a vonzó, szimpatikus személyiséget.

– Ő kétségtelenül nagyon okos, jól képzett, nagy tudású szakember, de nagy hibája, hogy *nem igyekszik, és nem is akar kicsinek látszani*. Ezt a szakma nagyon rosszul tolerálja. – mondta Karcsi. Megjegyeztem magamnak ezt a – Karcsira oly jellemző – mondatot.

A műkorcsolya bajnokságok döntője és a fővárosban megrendezett téli országos vívóbajnokságok időpontja gyakran esett ugyanarra a napra. Karcsi elintézte, hogy a vívóterem egyik sarkában a televízió figyelhesse két asszója szünetében a korcsolyázókat. Lassan az egész vívóterem ott kucorgott, kivéve az éppen csörtézőket és a versenybírókat, élvezve Karcsi szellemes és szakszerű megjegyzéseit.

A női bájak iránt igen fogékony volt, vonzotta magához a fiatal lányokat. Gyakran láttuk női társaságban, néha randevúzni is, de elkötelezett kapcsolatára nem emlékszem. Kéz a kézben egyetlen nővel láttam őt, s az Hédike volt, a későbbi felesége. Karcsit a városban többnyire édesapjával, a gyógyszeratan közkedvelt professzorával, Méhes Gyulával lehetett látni, amint sétálgatva, derűsen beszélgetnek. Egyszer a PEAC vívóteremben a huncut vívóleányzókat megkérdezték Karcsit:

– Mondd! Hogy van az, Karcsi, hogy te a városban mindig édesapádat kísérgeted? Egymagatokban sem őt sem téged, soha nem láttunk!

Karcsi válasza: – Az én apukám már kicsit idős ahhoz, hogy a magatok fajta kis fruskák tolakodásának ellent tudna állni. Így aztán én – vigyázok rá!

Jellemző az a történet, amelyet a női tőrscapat tagja, Karcsinak évfolyamtársa mondott el nekem: “Gyusza bácsi” előadásain a terem mindig zsúfolva volt, mert kultúrtörténeti betoldásokkal tette érdekessé a sokszor száraz és unalmas gyógyszeratan. Kedvenc témái a szedatívumok, a helyi érzéstelenítők, kábítószeres és a trankvillánsok voltak. Ilyenkor szabadjára engedte kultúrtörténeti műveltségét és tudásának mélységeit. Egy ilyen alkalommal nagyon is messze elkalandozott a tárgytól, és – elakadt. A koffein volt a téma, s a kávé kultúrája egyébként is anekdotázásra készítette. S amikor a végére ért, nem jutott eszébe, hol szakította meg az eredeti gondolatmenetet. Odafordult tanársegédeihez:

– *Hol is hagytam abba? Tanársegéd urak! Mondjátok csak!*

Egyikük sem emlékezett rá, zavartan rázták fejüket. Feszült csönd a teremben. Gyusza bácsi rákvörösen, bosszankodva szétnézett a pad sorokon. Egyszerre megpillantotta a hallgatóság soraiban negyedéves fiát. Arca felderült és hozzá fordulva megkérdezte:

– *Fiam, Károly! Hol is hagytam abba? Te biztosan tudod!*

Méhes Karcsi felállt, bal kezével megigazította a szemüvegét, kisé meghajtva magát, zavartan így szólt:

– *Nem tudom, professzor úr!*

Gyusza bácsi mérgesen, méltatlankodva, mély dörmögő hangján:

– *Édes fiam, Károly! Legalább te hallgass apádra!*

Kitörő taps és felszabadult nevetés a teremben, Méhes prof szemében huncut mosoly.

Később, pályája csúcán, a rendszerváltozás lázas éveiben, amikor már a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karában a professzori kar tagja volt, működését kollégái a “vasököl, bársonykesztyűben” hasonlattal jellemezték amit meg nem alkuvó, hiteles személyiségével, bonyolult helyzetekben is a legjobb kompromisszumok iránti érzékével érdemelt ki.

1966-ban, elkerültem Pécsről, s utána már alig találkoztunk. Pályája fontos állomásainál váltottunk még néhányszor pár soros üzenetet. Utolsó személyes találkozásunk alkalmával, 2005-ben, a tudományos rendezvény szünetében, megkerestem a VIP szobában. Mosolyogva fogadott. Megpróbáltam elmondani neki, hogy mennyire fontos volt ő nekünk, akiket a vívás összehozott vele.

Hogy mit jelent számunkra a pusztán tény, hogy ő köztünk van, és hogy sikeres, nagy hírű tudós, egyetemi tanár lett, ahogy azt tőle elvártuk. Zavartan mosolygott, másra terelte a szót. Nekem úgy tűnt, ifjúságunk világa számára egy rég elsüllyedt Atlantisz, amely talán igaz sem volt.

Nem szalasztotta el az életet, teljesítette küldetését. Halála megviselet. „Illés szekerén” ment el, mint a kiválasztottak, „kiket az Úr nagyon sújt és szeret”. Karcsi fiának, *ifjabb Méhes Károlynak* – akinek rendkívül rosszul indult az élete azzal az újszülött kori fertőzéssel, ami kis híján elvitte – édesapját búcsúztató versét meghatottan olvasom újra és újra. *Az Apahalál* gyönyörű, és ami a legnagyobb költőknek is csak ritkán sikerül: a versben, azon a tömörszerű, januári tavaszi napon – megáll az idő!

Apahalál

**Egy januári nap
tizenöt fok tavaszi
mégis télbe ágyazott
végtelen és tömörszerű**

**és örökre dermesztő hideg
mint a tányéron maradt krumpliszem**

**olyan egyszerű pedig
a mese hol nem volt-ja
szombati ebéd mindenki segít
iszunk egy korty édeskés vodka**

**egészség csak az legyen
és az egész olyan**

**egy kis mustárt kinyomtam
látom lassan feláll
ujja a szíve felé száll
és a szobába bemegy**

minden a halállal elegy

**öt perc múlva nincsen apám
ismerős test az ágy matracán
szirénát hallok
szívem vijjogását**

**bizony ez itt a másvilág
érzem amint valami ráng
mozdul lassan a kezem
igenis én temetkezem**

Dr. Kovács Antal

Írók, költők betegségről, orvoslásról, halálról

O'Henry

Az utolsó levél

A Washington tértől nyugatra van egy kis városrész, ahol az utcák bolondul összegabalyodnak s apró darabkákra töredeznek. Ezeket az utcákat elnevezték „tereknek”. A „terek” furcsa szegleteket s kanyarokat alkotnak. Az egyik utca például kétszer is visszatér önmagába. Egyszer egy festőművész rájön, hogy ebben az utcában roppant értékes lehetőségek rejlenek. Képzeli el, hogy jön a festékes inkasszánsa, s hozza a festékről, a rajzpapírról meg a vászonról a számlát, végigmegy az utcán, és visszafordul anélkül, hogy akár csak egy cent a contót kapott volna a számlára.

E felfedezés után a művésznép hamarosan portyára indult a furcsa, ódon Greenwich Village-be: északra néző ablakokra, XVII. századbeli oromtökökre, holland padlásszobákra s olcsó házbérre vadászott, majd a Hatodik utcából importáltak néhány cinkorsót meg egy-két gyorsforralót, és ezzel megalakult a „művésztelep”.

Jancsinak és Zsuzsinak egy háromemeletes, zömök, vörös téglából épült ház tetején volt a műterme. Jancsi egyébként a Johanna beceneve. Az egyik lány Maine-ből jött, a másik Kaliforniából. A Nyolcadik utcában ismerkedtek össze, egy menürendszerű kisvendéglőben. Kiderült, hogy művészeti kérdésekben bámulatosan egyezik az ízlésük, s hogy mindketten szeretik a cikórialátát és a tölcséruijas ruhát. A rokonlelkek e találkozásából született aztán a közös műterem.

Ez májusban történt. Novemberben azonban belopózott a telepre egy fagyos leheletű, láthatatlan idegen; a doktorok Tüdőgyulladásnak nevezik. Jéghideg ujjai meg-megérintették az emberek homlokát. A gyilkos könnyűszerrel végignyargalt a keleti városrészekben, és tucatszám szedte áldozatait, de a keskeny, mohával benőtt „terek” útvesztőjében már csak lassan, botladozón.

Tüdőgyulladás uraságról igazán nem állítható, hogy túlon túl lovagias úriember volna. Egy aprócska nőszemély aligha tekinthető e vörös öklű, lihegő vén méltó ellenfelének. És mégis, a Tüdőgyulladás leteperte Jancsit. A lány mozdulatlanul feküdt a festett vaságyon, s a holland ablak apró, ólomkeretes üvegekocáin át nézte a szomszédos vörös téglaház tűzfalát.

Egy reggel a mindig siető orvos összeráncolta bozontos szemöldökét, s intett Zsuzsinak, kísérelje ki az előszobába.

— A kislány állapota válságos. Csupán egy esetben úszhatja meg — közölte, miközben lerázta a lázmérőt. — Ha ragaszkodik az élethez. Sajnos azonban némelyek a Koporsógyárosokat pártolják; az ilyeneknek aztán írott malaszt az egész gyógyszerkönyv. A kis barátnője a fejébe vette, hogy nem gyógyul meg. Valami bánata van talán?

— Nagyon szeretné... lefesteni a Nápolyi-öblöt — mondta Zsuzsi.

— Festeni?... Szamárság! Nincs valami komolyabb dolog a háttérben? ... Például egy fiatalember?

— Fiatalember? — dohogott Zsuzsi. — Hát érdemes egy férfi miatt... nem, doktor úr, ilyesmiről szó sem lehet.

— Akkor a nagy gyengeség az oka — mondta az orvos. — Én mindent megteszek, amire a tudomány az én csekély személyem közvetítésével képes, de ha egy betegem számolgatni kezdi, hogy a temetésén hány kocsit vesz majd részt a gyászmenetben, akkor levonok ötven százalékot az orvosságok gyógyhatásából. Mármint, ha kegyed el tudja érni, hogy a beteg egyszer megkérdezze, milyen kabátujj lesz idén télen a divat, akkor biztosíthatom, hogy felgyógyulásának a valószínűsége már egy az öthöz, és nem a tízhez.

Az orvos elment, Zsuzsi pedig a műterem sarkában telesírt japán zsebkendőt. Aztán, mintha mi sem történt volna, füttyörészni kezdett egy sláger, fogta a rajzabláját, és átsétált Jancsi szobájába.

Jancsi az ablak felé fordított arccal, mozdulatlanul feküdt; szinte egy ránc sem látszott a takaróján. Zsuzsi abbahagyta a füttyörészést, azt hitte, hogy barátnője alszik. Felerősítette rajzablájára a papírt, s munkához látott. Tollrajzokat csinált egy képes újságnak, valami folytatásos történethez. Fiatal festők gyakran kénytelenek úgy egyengetni a művészet berkeibe vezető utat, hogy a képes újságokban megjelenő folytatásos történeteket illusztrálják, amelyeket fiatal írók írnak, hogy az irodalom berkeibe vezető útjukat egyengessék.

Zsuzsi éppen felvázolta a hőst, amikor valamiféle halk hangot hallott többször egymás után. Odasietett az ágyhoz.

Jancsi ébren volt. Tágra nyílt szemmel nézett ki az ablakon, és számolt, — de visszafelé.

— Tizenkettő — mondta. Majd kiszáratva: — Tizenegy. — Aztán: — Tíz. — Meg: — Kilenc. — Majd: — Nyolc, hét.

Zsuzsi nyugtalanul nézett ki az ablakon. Ugyan mit számol? Csak a csupasz, sivár udvar látszik s húsz lábbal odább a vörös téglából épült ház tűzfala. Vénséges vén, görcsös, rothadó gyökerű repkény kapaszkodik fel a téglafal fele magasságáig. Az ős hideg lehelete elsodorta a leveleit, már csak a csupasz, kopár ágak tapadnak a málladozó téglákhoz.

— Mi az, drágám? — kérdezte Zsuzsi.

— Hat — suttogta Jancsi alig hallhatóan. — Most már gyorsabban hullanak. Három napja még majdnem száz volt. Beféjűlt a fejem, míg összeszámoltam őket. De most már könnyebb. Egy megint lehullt. Már csak öt maradt.

— Öt micsoda, drágám? Mondd meg szépen Zsuzsinak.

— Öt levél. Öt levele van csak a repkénynek. Ha lehull az utolsó levél, nekem is mennem kell. Három napja tudom már. Nem mondta a doktor?

— Ki hallott már ilyen butaságot?! — kiáltotta Zsuzsi mélységes megvetéssel. — Mi köze a vén repkény levelének a te gyógyulásodhoz? Pedig hogy szeretted ezt a repkényt, te csúnya, rossz gyerek. Te kis buta liba, te. Hiszen az orvos is megmondta ma reggel, hogy alighanem rövidesen meggyógyulsz... hogy is mondta pontosan? — Hogy kilencven százalék valószínűséggel megúszod. Drágám, az embernek akkor sincs sokkal több esélye az életben maradáshoz, ha villamosra ül, vagy elmegy egy épülő ház előtt. Most szépen megesszed ezt a kis leveskét, aztán Zsuzsi megint a rajzablához ül, mert sürgősen rá akarja sózni a szerkesztőre ezt a rajzot, utána pedig vesz egy kis vörösbort a beteg kislányának, magának meg egy darab disznókarajt, mert már kopog a szeme az éhségtől!

— Ne hozz bort, nem kell már — mondta Jancsi, s közben egyre csak az ablakot nézte. — Megint lehullott egy. Ne, nem kérek levest.

Most már csak négy maradt. Szeretném, ha még sötétedés előtt lehullana az utolsó levél. Akkor én is elmegyek.

— Jancsikám — mondta Zsuzsi, a lány fölé hajolva — ígérd meg, hogy lehunyod a szemed, és nem nézel ki az ablakon, míg be nem fejezem a munkám. Holnapra le kell adnom a rajzokat. Világosságra van szükségem, különben lehúznám a redőnyt.

— Nem rajzolhatnál a másik szobában? — kérdezte Jancsi hűvösen.

— Jobb szeretnék itt maradni melletted — mondta Zsuzsi. — És nem akarom, hogy folyton azokat a buta leveleket nézd.

— Szólj rögtön, mihelyt elkészülsz — mondta Jancsi, s lehunyta a szemét. Ahogy így feküdt, sápadtan, mozdulatlanul, olyan volt, mint egy ledőlт szobor. — Látni akarom, amikor az utolsó levél is lehull. Fáradt vagyok, nem akarok már várni, nem akarok gondolkodni. Ki akarok szakadni mindenből, hadd szálljak én is alá, mint az a szegény, fáradt falevél.

— Próbálg aludni — mondta Zsuzsi. — Szólok Behrmann-nak, álljon modellet az öreg aranyásóhoz. Pár perc múlva itt vagyok. Feküdj szép nyugodtan, míg vissza nem jövök.

Behrmann, az öreg festő, a lányok műterme alatt lakott a földszinten. Túl volt a hatvanon, szatírféjéről Michelangelo Mózesének göndör szakála omlott alá Hüvelyk Matyi termetére. Behrmann kudarcot vallott a művészi pályán. Negyven éve forgatta az ecsetet, de még a múzsa köntösének szegélyét sem érintette meg. Egy remekmű megfestésére készült szüntelen, de még hozzá sem fogott a képhez. Már évek óta nem festett, eltekintve egy-egy kereskedelmi vagy hirdetési célt szolgáló mázsolmánytól. Úgy jutott némi sovány keresethez, hogy a művésztelepen modellet állt fiatal festőknek, akik nem tudták megfizetni a hivatásos modelleket. Védelte a gint, és a megalkotandó remekműről beszélt. Karakán kis öreg volt különben, s ha valakiben valami gyengeséget fedezett fel, kegyetlenül kigúnyolta. A fölötté lakó két fiatal festőnőre úgy vigyázott, mint valami véreb: önként vállalta a lányok mellett e különös szolgálatot.

Behrmannból csak úgy dőlt a ginszag, amikor Zsuzsi belépett gyéren világított odújába. Az egyik sarokban festőállvány áll, rajta üres vászon: huszonöt éve várta a születendő remekmű első ecsetvonását. Zsuzsi elmondta az öregnek Jancsi lázálmaid és azt is, hogy mennyire aggódik miatta, hiszen a kislány valóban oly könnyű és törékeny, mint egy gyenge levél, s tovaszáll, ha már semmi sem köti a világhoz.

Az öreg Behrmann vörös szeméből leplezetlenül potyogtak a könnyek, de azért harsányan elítélte az efféle nevetséges, hülye képzelődést.

— *Was?* — kiáltott. — Van olyan polond a világon, aki meghal, mert arról asz átkozott porostyánról lehullanak a levelek? Ki hallotta már ilyet? Nem, én nem vagyok hajlandó magának motelt ülni ahhoz a pártu remetéhez! Miért hatyta, hogy ez a putaság a fejébe fészkelje magát? *Ach*, szegény kis Jantschi kisasszony!

— Jancsi nagyon beteg és nagyon gyenge — mondta Zsuzsi. — A láztól támadnak ilyen beteges gondolatai, azért képzel mindenféle furcsa dolgot. Hát, ha nem akar nekem modellet ülni, Behrmann úr, úgy is jó, de tudja meg, hogy maga egy... egy undok vén majom.

— Maga ety igazi nő! — üvöltötte Behrmann. — Ki mondta, hogy nem ülök motelt? Tyerünk; magával metyek. Már ety félórája akarom mondani magának, hogy hajlandó vagyok motelt ülni. *Gott!* Micsoda szörnyű hely ez, és annak a drága kis Jantschi kisasszonynak itt kell betegen feküdni! Én festek majd etyszer egy remekművet, és akkor mind a hárman kiköltözünk innen. *Ach Gott!* Bizony. . .

Jancsi aludt, amikor felmentek a műterembe. Zsuzsi lehúzta a redőnyt egészen az ablakpárkányig, majd intett Behrmann-nak, kövesse őt a másik szobába. Félve néztek ki az ablakon: mi van a repkénnyel?... Aztán szótlanul egymásra meredtek egy pillanatig. Csöndes, hideg eső esett, s hópolyhek szállingóztak. Behrmann ócska sötétkék ingében leült aranyásónak a sziklát helyettesítő, felfördított mosófazéokra.

Másnap reggel Zsuzsi egyórai alvás után felébredt, és látta, hogy Jancsi tágra nyílt, borús szemmel bámul a lehúzott zöld redőnyre.

— Húzd fel, látni akarom — rendelkezett alig hallhatóan. Zsuzsi fáradtan engedelmeskedett.

S íme! Egész éjjel zuhogott az eső, kergették egymást a vad szélrohamok, de a vörös téglafalon még mindig ott csüngött egy borostyánlevél. Az utolsó. A szára körül még sötétzöld, de csipkézett szélét már kikezdte a bomlás, a rothadás. Mégis ott lóg dacosan az ágon, vagy húszlábnyira a föld felett.

— Az utolsó levél — mondta Jancsi. — Azt hittem, az éjjel lehull. Hallottam, hogy *fúj* a szél. Ma biztosan le fog hullani, s akkor én is meghalok.

— Jaj, fiam! — mondta Zsuzsi, s fáradt arcát a vánkosra hajtotta. — Ha magaddal nem törődsz, legalább engem kímélhetnél. Mondd meg hát, mit tegyek?

De Jancsi nem felelt. A lélek rettenetesen magányos, mikor a titokzatos, hosszú útra készülődik. Egymás után szakadtak el a barátság, a földi valóság kötelékei, s a lány gondolatait mindinkább hatalmába kerítette a képzelgés.

Lassan elmúlt a nap, s a két lány a sűrűsödő alkonyatban is látta, hogy a magányos borostyánlevél szárával még mindig a falhoz tapad. Az éj beálltával megint északi szél kerekedett, eső verte az ablakot, csorogtak az alacsony ereszek.

Virradatkor a könyörtelen Jancsi ráparancsolt Zsuzsira, hogy húzza fel a redőnyt.

Még mindig ott volt a falon a borostyánlevél.

Jancsi sokáig némán nézte az ágyból. Aztán odaszólt Zsuzsinak; az éppen becsináltlevest kavargatott a gázon:

— Komisz voltam, Zsuzsi — mondta. — Az utolsó borostyánlevél biztosan csak azért nem hullt le, hogy rájőjjen, milyen gonosz voltam. Bűnös vagyok: meg akartam halni. Kérek most egy kis levest meg egy kis tejet, önts bele egy kis vörösbort is, és... nem, hozd ide előbb a kék-zitükrömet, aztán rakj a hátam mögé valami pámat, felülök, hogy lássam, hogyan csinálod a reggelit.

Egy óra múlva újra megszólalt:

— Te Zsuzsi. Szeretném egyszer lefesteni a Nápolyi-öblöt. Délután eljött az orvos, és távozásakor Zsuzsi valami ürüggyel kikísérte az előszobába.

— Egy az egyhez, hogy megmarad — mondta az orvos, és megszorította a lány sovány, remegő kezét. — Gondos ápolással megmenthet. Most pedig sietek le a földszintre egy másik betegemhez. Behrmann-nak hívják, gondolom, valami művészféle. Szintén tüdőgyulladás. Gyenge, idős ember, és a betegség hirtelen támadta meg. Az öregúr menthetetlen, de azért még ma kórházba vitetem, ott megfelelő ellátásban részesül.

Másnap a doktor azt mondta Zsuzsinak:

— A barátnője túl van a veszélyen. Győzött, kislány. Most már csak tápláló kosztra és gondos ápolásra lesz szüksége.

Délután Zsuzsi odalépett az ágyhoz. Jancsi jókedvűen kötögetett valami riktókék s teljesen felesleges gypjúkendőt. Zsuzsi a fél karjával átölelte a barátnőjét, vánkossostul.

— El kell hogy mondjak neked valamit, kiséger — kezdte. — Behrmann bácsi ma tüdőgyulladásban meghalt a kórházban. Két napig volt csak beteg. Tegnapelőtt reggel a házmester talált rá: eszméletlenül hevert a szobájában. Nagy fájdalmi voltak, csuromvíz volt a cipője meg a ruhája. El nem tudták képzelni, hol járt azon a rettenetes éjszakán.

Aztán találtak egy égő lámpást meg egy létrát; valaki kihurcolta őket a helyükről: a földön esetek heverték és egy paletta a rányomott, összekevert zöld meg sárga festékkel, és... Nézz csak ki az ablakon, drágám, a falon ott az utolsó borostyánlevél... Nem vetted észre, hogy meg sem mozdult, meg sem rezzent a szélben? Ó, édesem, ez a levél a Behrmann bácsi remekműve — akkor éjjel festette a falra, amikor már az utolsó levél is lehullt.

Kilényi Mária fordítása

INTÉZETI, KLINIKAI HÍREK, INFORMÁCIÓK

Az Anatómiai Intézetből

■ Október 7-én rendezték a *The Association of Medical Schools in Europe (AMSE)* szervezet *Challenges of Doctor Mobility in a Changing Europe Standards and Recognition for Patient Safety* című konferenciáját Prágában, ahol *Tamás Andrea* képviselte egyetemünket „Extracurricular activity of students at the University of Pécs Medical School” című poszter bemutatásával.

■ *Horváth Gábor* részt vett a *Pannon Tudományos Napon (október 13-án, Nagykanizsa)*. Előadásának címe: „A zenei ingergazdagság hatása újszülött patkányokban normál és kóros fejlődés során”.

■ A *X. Nemzetközi és XVI. Országos Interdiszciplináris Grastyán PhD- és TDK-Konferencián* az Anatómiai Intézetből részt vett *Antal Veronika, Ábel József, Nagy Ákos, Ujvári Balázs, Vicena Viktória, Vass Réka Anna és Sparks Jason*. A konferencián *Tamás Andrea* és *Kiss Péter* zsűritagként képviselte intézetünket.

■ November 10-én rendezték az *Új Nemzeti Kiválóság Program* díjazottjainak oklevélátadó ünnepségét. Intézetünk díjazottjai *Vass Réka Anna, Ábel József, Werling Dóra, Atlasz Tamás, Tamás Andrea*, akik *Bódis József* rektortól vehették át kitüntetésüket.

Az I. sz. Belgyógyászati Klinikáról

Endokrinológiai és Anyagcsere Tanszék:

■ A XXIII. Pannon Endocrin Club Hétvégeinek Zalaegerszeg adott otthont, szeptember 30. és október 1. között. A tanszék részéről a következő előadások hangzottak el: *Mezősi Emese*: „Új irányelvek a differenciált pajzsmirigy carcinomás betegek ellátásában”; *Bajnok László*: „PCOS kezelési lehetősége endokrinológus szemmel”;

Rucz Károly: „Pajzsmirigy benignus göbök és pajzsmirigydaganatok nyirokcsomó metasztázisainak alkoholos infiltrációja”. *Bajnok László* kapta idén a Csillag József díjat.

■ A Magyar Atherosclerosis Társaság október 13-15. között Velencén rendezte XXI. Kongresszusát. A tanszék részéről a következő előadások hangzottak el: *Bajnok László*: „Mérőföldkövizsgálatok és a klinikai gyakorlat – Mit üzen a PRECISE IVUS?”; „Az obezitás pathomechanizmusa”; „Mikor javasoljunk statint a nem nagy kockázatúaknak?”; *Bódis Beáta*: „Az epicardiális zsírvolumen, a májdenzitás és a Ca score összefüggésének vizsgálata coronaria CT-vizsgálaton átesett betegeken”.

Pulmonológiai Munkacsoport:

■ A 2016. szeptember 24-én megrendezett VI. Pulmonológiai Fórumon (Herczeghalom, Novartis) *Balikó Zoltán* megnyitó beszédet, valamint „Exacerbáció-prevenció napjainkban, FLAME-evidenciák, COPD-register update” címmel előadást tartott. Az „Exacerbáció-prevenció-múlt, jelen, jövő” tárgyú kerekasztal megbeszélés során moderátorként szerepelt *Sárosi Veronika*.

■ A 2016. október 13-15. között Szombathelyen rendezett Magyar Tüdőgyógyász Társaság Magyar Bronchológus Egyesülete és Onkopulmonológiai Szekciójának Konferenciáján a következő előadásokkal szerepeltünk: *Sárosi Veronika*: „Hová tartunk az immunterápiák megjelenésével a tüdőrák kezelésében?”, valamint „Evidenciák a sikeres kezelés mögött – a bronchoscópiát végző orvos szerepe”; *Balikó Zoltán*: „Új TNM beosztás a klinikus szemszögéből”; *Papp Emőke, Sárosi Veronika*: „A szokványos és az extrém ritka-

avagy a 84 éves férfi mellúri folyadék, és ami benne van”. Utóbbi előadással *Papp Emőke* közönségdíjat nyert. Üléselnöki funkciót láttak el: *Sárosi Veronika, Balikó Zoltán*. Poszterrel szerepelt *Simon Ildikó*: „Tüdő laphám carcinoma ritka metasztázisa”.

A II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrumból

■ 2016. október 20-22. között Siófokon tartották a Magyar Nephrológiai Társaság (MANET) XXXIII. Nagygyűlését.

A kongresszuson *Wittmann István* „Az év legkiemelkedőbb nephrológiai könyvfejezete és egyetemi jegyzete díj”-ban részesült. A díjazott könyvfejezet címe: *A vese és a húgyutak betegségei*. (Szerk.: Tulassay Zsolt, Medicina Könyvkiadó Zrt., 1287–1382 o.) A díjazott elektronikus jegyzet: *Nefrológia és hipertónia jegyzet orvostanhallgatók számára* (magyar, angol és német nyelven).

Nagy Judit „Az év legkiemelkedőbb nephrológiai monográfiája díj”-at kapta *A klinikai nephrologia alapjai* című könyvéért (Medicina Könyvkiadó Zrt).

Molnár Gergő Attila a MANET Ifjúsági Bizottsága által megítélt „Legjobb előadás különdíj”-ban részesült a 2015 évi konferencián tartott „Hiperfiltráció előfordulása intenzív osztályon kezelt égett, szeptikus és politraumatizált, nem-oligúriásbetegek körében” című előadásáért.

Wittmann István „Az EMPA-REG-vizsgálat veseadatai: Új lehetőség a diabeteses nephropathia megelőzésére?” címmel előadást tartott, valamint a „Diabetológia” szekció üléselnöke volt, és ugyanitt „A LEADER vizsgálat eredményei – Hogyan változtatják meg a kardiovaszkuláris vizs-

gálatok a 2-es típusú cukorbetegség kezelésének szemléletét?” címmel előadást is tartott.

Mohás Márton a Poszterséta során bemutatta „A máj elzsírosodását és a májfibrozist jelző képletek összefüggése a rutin klinikai laborparaméterekkel krónikus ve-seelégletességben” témájú kutatását.

Nagy Judit a „Klinikopathológiai szekció – Vese amyloidosis” című szekció üléselnöke volt, valamint előadást tartott „Vese amyloidosis klinikai és morfológiai jellegzetességei” címmel.

A Poláris nézetek című szekció üléselnöke *Kovács Tibor* volt. A szekcióban intézetünkben elhangzott előadások: *Nagy Judit*: „IgA nephropathia terápiája: 1. Komplex vesevédő kezelés”; *Kovács Tibor*: „IgA nephropathia kezelése: 2. Immunmoduláns kezelés”.

A konferencia során rendezett Továbbképző napon *Wittmann István* „A diabeteses nephropathia megelőzése, kezelése” címmel, *Nagy Judit* „Komplex vesevédő kezelés idült vesebetegségben” címmel tartott előadást.

A Bőrgyógyászati Klinikáról

■ *Kinyó Ágnes* Münchenben, a Pathogenesis of pemphigus and pemphigoid c. rendezvényen (2016. szeptember 6-7.) posztert mutatott be „Life-threatening course of pemphigus vulgaris complicated by sepsis” címmel.

■ Ugyanő 2016. szeptember 8-10. között részt vett Münchenben a European Society for Dermatological Research (ESDR) éves kongresszusán.

■ 2016. szeptember 28. és október 2. között rendezték Bécsben a European Academy of Dermatology and Venereology (EADV) éves kongresszusát, ahol *Kinyó Ágnes* „Hidradenitis suppurativa associated with erythema elevatum diutinum during adalimumab therapy” címmel posztert mutatott be.

■ A „16th World Congress on Cancers of the Skin® 12th Congress of the European Association of Dermato-Oncology” elnevezésű rendezvényen Bécsben, (2016. augusztus 31-szeptember 3.) klinikánk munkatársai az alábbi posztereket mutatták be: *Lengyel Zs. és mtsai*: „Successful treatment of locally advanced Merkel cell carcinoma with somatostatin analogue-lanreotide”; *Lengyel Zs. és mtsai*: „Significance of CT scans in melanoma surveillance – 10 year retrospective, single center experience”. 2016. október 20-21. között zajlott a Ma-

gyar Sebkezelő Társaság XIX. kongresszusa Budapesten, ahol *Kinyó Ágnes, Kádár Zolt*: „Hydradenitis suppurativa - a kórkép új megközelítése” és *Kovács L. András*: „Hypoxia és fekély – oxigénterápia a sebkezelésben” című előadásokkal szerepeltek.

A Fogászati és Szájsebészeti Klinikáról

Előadások:

■ European Prosthodontic Association 40. kongresszus, Halle (2016. szeptember 15-17.): *Rajnic Zolt és mtsai*: „Push-out study of the retention of Rebuilda glass fiber-reinforced posts”; *Pammer Dávid és mtsai*: „The effect of Periogen solution on dental calculus in vitro”.

■ European Association of Dental Public Health 21. konferencia, Budapest (2016. szeptember 29. - október 1.): *Zolt Rajnic*: „Etiology and incidence of maxillofacial trauma at the University of Pécs between 2011 and 2015”; *Szántó Ildikó és mtsai*: „Preventive education for intellectually challenged children and their caregivers”.

■ A Magyar Arc-, Állcsont-, és Szájsebészeti Társaság XX. Jubileumi Nemzeti Kongresszusa, Siófok (2016. szeptember 29 - október 1.):

■ *Tordai Bálint és mtsai*: „Nagyméretű submandibuláris nyálkövek sebészi eltávolítása”; *Stáczter Nóra és mtsai*: „A gyógyszer indukálta vérzékeny betegek fogorvosi, szájsebészeti ellátása: a 2015-ös hazai szakmai ajánlás alkalmazása és értékelése”; *Szalma József*: „A nervus alveolaris inferior hőterhelése canalis közeli csontpreparációkor: vídiáfűrés vs. gyémántfűrés vs. piezosebészet”.

■ *Lempel Edina* „Bulk-fill tömőanyagok - elvárások és realitás” címmel felkért előadást tartott Szegeden, 2016. november 11-én a XXIII. Szent-Györgyi Napok rendezvénysorozat keretein belül.

A Fül-, Orr-, Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinikáról

■ 2016. október 6-9. között Szegeden a Konferencia Központban került megrendezésre a Magyar Fül-orr- gége és Fejnyaksebész Orvosok Társasága 44. és a Magyar Audiológus Társaság 53. össze-vont kongresszusa.

A rendezvényeken a pécsi klinikáról az alábbi előadások hangzottak el: *Gerlinger Imre és mtsai*: „Szimultán végzett labirinthectomia és cochlearis implantáció előre-

haladott Ménière betegségben”; *Gerlinger Imre és mtsai*: „DACS – direkt akusztikus cochlearis stimuláció. Új lehetőség az előrehaladott otoscleroticus stapes fixatio sebészi rehabilitációjában”; *Gerlinger Imre*: „Bilaterális cochleáris implantáció: a hazai implantáció helyzetéről” (kerekasztal); *Tóth Tamás és mtsai*: „A Direkt Akusztikus Cochleáris Stimulátor (DACS) illesztéséről, finomhangolásáról szerzett első tapasztalataink”; *Németh Adrienne és mtsai*: „Bonebridge csontvezetési implantátummal szerzett újabb tapasztalataink”; *Szanyi István és mtsai*: „A HPV fertőzés aktuális epidemiológiai sajátosságai és klinikai vonatkozásai”; *Gerlinger Imre*: „Subtotalis petrosectomia” Laterális agy-alapi sebészeti kerekasztal előadása; *Nepp Nelli és mtsai*: „Hypophysis funkció vizsgálata epiphy-rinx és sinonasalis tumor miatt sugárkezelt betegek körében”; *Somogyvári Krisztina és mtsai*: „Lézeres és rádiófrekvenciás alsó orrkagyló megkisebbités szövettani következményei állat modellen – Összehasonlító, tájékoztató vizsgálat”; *Burián András és mtsai*: „Patológiai biomarkerek tömegspektrometriás vizsgálata fej-nyaki tumoros betegeken”; *Gerlinger Imre*: „Érdekes fülészeti esetek interaktív elemzése, hogy még jobb fülsebész legyél” (instrukciós kurzus); *Piski Zoltán és mtsai*: „A hypophysis endoszkópos sebészete”; *Lujber László és mtsai*: „Malignus melléküreg daganatok endoszkopos transcribiform rezekciója: a pécsi kezdetek.”; *Révész Péter és mtsai*: „Stapedotomiás technikánk, ha elromlik a lézer és a mikrofűrés, a hőmemóriás pisztonból pedig kifogytunk”; *Barcsi Beatrix és mtsai*: „A szexuális aktivitás és a hangulati élet vizsgálata total laryngectomián átesett pácienseknél”; *Tóth István és mtsai*: „A méz hatása a tonsillectomiát követő fájdalomra”; *Lujber László*: „A rhinophyma bosszúja” (Albatrosz kerekasztal előadása); *Gerlinger Imre*: „Nehézségek egy tympano-jugularis paraganglioma ellátása körül” (Albatrosz kerekasztal előadása); *Pytel József és Csiákiné Bea Ildikó*: „Egyéni hallókészülék illesztékek gyakorlati kérdései”; *Háromi István és mtsai*: „Tracheomalacia megoldásának rekonstrukciós lehetőségei – 3D tervezés, kísérletes állatmodell”; *Tóth Tamás és Gerlinger Imre*: „Az intraoperatív idegmonitorizálás fül-orr-gégészeti alkalmazása. Kezdeti tapasztalatok a Medtronic NIM 3.0 idegmonitorával.”; *Járai Tamás és mtsai*: „Facialis paresist követő statikus arc-rekonstrukció autolog fascia latával”; *Háromi István és mtsai*:

„Tonsillát érintő extranodalis follicularis dendriticus sejtes sarcoma – esetismertetés”; *Orosz Éva és mtsai*: „Magas kockázatú HPV összefüggései meso-, hypopharynx és szájüregi daganatok megjelenésével és micro-RNS mintázatával.

■ Ugyanitt az egyesület elnöksége *Gerlinger Imréné*k adományozta a Cseresnyés Sándor Emlékéremet, a hazai fülészeti fejlesztésében elért eredményeier.

■ 2016 október 13-16. között *Gerlinger Imre* részt vett a Bernben megrendezett endoszkópos fülbészeti kurzuson, ahol egy szárnyait bontogató, teljesen új műtéti technika részleteit tanulmányozta.

A Gyermekgyógyászati Klinikáról

Általános Gyermekgyógyászati Tanszék

■ 2016. szeptember 21-24. között Barcelonában tartották az Európai Immundeficiencia Társaság (ESID) 17., kétévenként megrendezésre kerülő kongresszusát, amelyen Magyarországról a különböző centrumokból mintegy húsz fő vett részt. A PTE-t *Nyul Zoltán* képviselte, társszerzőként *Mosdósi Bernadett*l együtt két absztraktban is szerepeltek: „Efficacy, pharmacokinetics and safety of a novel 10% intravenous immunoglobulin (IVIg), in patients with PID (primary immunodeficiency): a prospective multicentre study”; „Relationship among specific Ig-G levels and total Ig-G and Ig-G subclass levels in sera”.

■ 2016. október 6-8. között került megrendezésre a Magyar Gyermekorvosok Társasága és a Magyar Diabetes Társaság Gyermekdiabetes Szekciójának XXXIII. Tudományos Ülése Herceghalmon. Az eseményen a következő előadások hangzottak el:

■ *Soltész Gyula*, *Kozári Adrienne* és a Magyar Gyermekdiabetes Epidemiológiai Munkacsoport: „A súlyos diabeteses ketoacidosis (K_DA) prevalenciája újonnan diagnosztizált gyermekekben Magyarországon (2010-2015)””; *Kozári Adrienne*: „Vércukorérték- vajon kik, mikor és hogyan mérték?”. A rendezvényen üléselnöki feladatokat látott el *Kozári Adrienne* és *Soltész Gyula*.

■ 2016. október 7-én *Békési Bernadett* tartott esetbemutatót a Cystás Fibrosis Munkacsoport ülésén, a SOTE I. sz. Gyermekklinikán.

■ 2016. október 13-15. között Thessalonikában rendezték meg a European Childhood Obesity Group éves kongresszusát, melyen *Molnár Dénes*, mint a nemzetközi tudományos bizottság tagja, meghívott előadó és szekcióelnök vett részt.

Előadásának címe: „Advances in pharmacological treatment of childhood obesity”. A rendezvényen *Erhardt Éva* üléselnöki feladatokat látott el.

■ 2016. október 19-én rendezték meg a Pécsi PEDIATER Érdekvédelmi Egyesület és a PTE Gyermekklinika által tartott továbbképző délutánt, melyen kollégáink részéről a következő előadások voltak hallhatóak: *Adonyi Mária*: Alarmírózó tünetek, mikor kell cisztás fibrózisra gondolni?; *Péterfia Csaba*: Cisztás fibrózis: terápiás lehetőségek napjainkban.

■ 2016. november 3-5. között tartották a Magyar Gyermekgyógyász Társaság és a Magyar Tüdőgyógyász Társaság Gyermektüdőgyógyász Szekciójának 52. Konferenciáját, Budaörsön. Előadások: *Békési Bernadett és mtsai*: „Huss el is illant már – cystas fibrosis ritka szövődménye”; *Péterfia Csaba*: „Hörgőtágítók: egy régi ismerős?”.

Gyermek Manuális Tanszék

■ 2016. október 12-15. között rendezték az IPEG endorsed Central & Eastern European Meeting on Neonatal and Paediatric MIS elnevezésű rendezvényt Grazban, ahol klinikánkat *Vajda Péter* és *Bíró Ede* képviselte.

■ 2016. október 19-21. között rendezték meg az „Urogenitális sebészet újszülött-, csecsemő- és gyermekkorban” kreditpontos kurzust Pécsen, ahol a következő előadások hangzottak el: *Józsa Gergő*: „Az urogenitális rendszer fejlődéstana”; *Mohay Gabriella*: „Képpalkotó eljárások a gyermekurologiában (Uh, Rtg, CT, MRU)””; *Pintér András*: „Férfi és női genitáliák látható fejlődési rendellenességei”; *Vástyán Attila*: „Vese dystopia, dysplasia, kettős vese, cystás vesebetegségek, hypospadiasis”; *Oberritter Zsolt*: „Vesico-ureteralis reflux és kutatásának aktuális kérdései”; *Lakatos Orsolya*: „Urogenitális traktus infekciói (UTI), a vesebeteg gondozása”; *Juhász Zsolt*: „Organikus és funkcionális hólyagműködési zavarok”; *Farkas András*: „Hólyag extrophia, epispadiasis, cloaca, sinus urogenitalis”; „Kontinencia javító műtétek”; „Uroendoscopy, hátsó húgycsőbilentyű”; *Vajda Péter*: „Diversiók”; „A húgyhólyag-megnagyobbítása és pótlása”; „Kryptorchismus, here- és ovariumtorsio”; „Laparoscopos és retroperitoneoscopos gyermekurologiai műtétek”; *Ottóffy Gábor*: „Urogenitalis daganatok”; *Erhardt Éva*: „DSD (interszexualitás)”.

■ 2016. október 27-29. között rendezték meg a Magyar Műtőszasszisztensi Társulás XXIV. Kongresszusát Hajdúszoboszlón.

Az eseményen hallható volt *Harasztia Gyöngyi* kollégánk „Veszületett hasfali defektusok korszerű műtéti kezelése” című előadása. A kongresszus további résztvevői voltak: *Vajda Péter*; *Tóváriné Teczely Marianna*; *Harasztia Gyöngyi*; *Radó Márk*; *Mihály Gyula*.

■ 2016. november 12-én ünnepi tudományos ülést tartottak a B.A.Z. Megyei Kórház és Egyetemi Oktatókórház Gyermeksebészeti, Traumatológiai és Égési Osztálya 60. évfordulója alkalmából. Az eseményen *Pintér András*, *Farkas András* és *Vajda Péter* kollégáink vettek részt.

A Neurológiai Klinikáról

■ *Janszky József* „Agyunkra ment az internet? Internetfüggőség és agyszerkezeti változások” címmel tartott előadást a budapesti MTA Székházban, a Magyar Tudomány Ünnepe keretében, november 11-én.

■ *Ács Péter* „Neuroimmunológiai betegségek: milyen karakterisztikus tünetek segíthetik a háziorvost felismerésükben” címmel tartott előadást a Magyar Orvostudományi Napok 2016 — Félidőben a Nemzeti Agykutatási Program elnevezésű rendezvényen, november 11-én Budapesten a Klinikai kutatások tanulságai a gyakorlati családorvos számára szekcióban.

■ *Kovács Norbert* ugyanitt „Lendületben maradni: a mély agyi stimuláció szerepe a munkaképesség megőrzésében” címmel tartott előadást a Klinikai kutatások legfrissebb eredményei az idegsebészetben szekcióban.

■ A Magyar Neurológiai Társaság 2016. október 20-22. között megrendezett konferenciáján felkért előadást tartott többek között *Aschermann Zsuzsanna*, „A Parkinson-kór korszerű szemlélete. A betegség új diagnosztikus rendszere: nem motoros tünetek”; *Pál Endre*, „Neuropatológiai vizsgálatok izomdisztrófiákban” címmel, a poszterszekcióban *Lovadi Emese* a „Thalamus ischaemia ritka klinikai megnyilvánulása”; „Összetett rehabilitáció dystrophia myotonicában”; „Izomatrophia kvantitatív MRI-vizsgálata dystrophia myotonica DM1 betegekben” című posztereket mutatta be.

Az Orvosi Népegésztani Intézetből

■ Október 5-7. között a Magyar Higiénikusok Társasága Győrben tartott LXIV. Vándorgyűlésén az alábbi előadások hangzottak el: *Budán Ferenc és mtsai*: „Akut kadmium és UV sugárzás interakciójának

kimutatása kerti giliszta (*Eisenia hortensis*) fajban, fejlesztett „üstökös vizsgálat” (comet assay) módszerrel”.

■ Intézetünket képviselve *Kiss István* vett részt az október 27-30. között Olaszországban, Carpi városában a Collegium Ramazzini által megrendezett Ramazzini napokon.

■ A 2016. november 9-12. között Bécsben megrendezett 9. European Public Health Conference keretében az alábbi előadásokkal vettek részt kollégáink: *Nagy-Borsy Emese*: „Health problems and health related behavior of homeless people in Hungary”; *Rákossy Zsuzsa*: „The hunger-obesity paradox associated with homelessness in Hungary”.

A Patológiai Intézetből

■ A két évente megrendezésre kerülő Fiala Patológusok Találkozója idén október 14-15. között került sor Budapesten. Intézetünkben négy kollégánk tartott előadást, melyek címeit és rövid összegzésüket alább közöljük:

Makk Evelin: „Eltérő immunfenotípusok primer, ill. recidív granulosa-sejtes ovarium daganatokban”. **Konklúzió:** Ritkasága, rendkívül változatos cito- és hisztomorfológiája és heterogen immunfenotípusa miatt a felnőtt típusú granulosa-sejtes ovariumtumor elkülönítése egyéb petefészkek daganatoktól komoly kihívást jelent.

Kaszás Bálint: „Az aerodigestív rendszert érintő lokális amyloidosis klinikopathológiai vizsgálata”. **Konklúzió:** Vizsgálati eredményeink alapján, az irodalmi adatokkal ellentétben poliklonális eredetű betegségnek bizonyult.

Pap Anita: „Dendriticus sejtes sarcomával kapcsolatos tapasztalatok három eset alapján”. **Konklúzió:** A dendriticus sejtes sarcomák rendkívül ritka tumorok, melyek számos más, jóval gyakoribb daganatot utánozhatnak.

Smuk Gábor a „Visszatérő mellüregi folyadékgyülemet okozó malignus lágyrésztumor diagnosztizálásának nehézségei” címmel tartott előadást.

A találkozó előadásorozatában *Tornóczki Tamás* levezető elnöki tisztséget, ill. bírálóbizottsági tag funkciót töltött be.

A Radiológiai Klinikáról

■ Ötödik alkalommal rendezték meg Budapesten a Central European Conference on Non-Invasive Cardiovascular Imaging elnevezésű konferenciát *Battyáni István*

szervezésében. Az előadók egy része USA-beli szakember, de számos magyar radiológus és kardiológus is tartott prezentációt. A rendezvényen ülélnöki tisztet töltött be *Battyáni István*. A klinika munkatársai a következő előadásokat tartották: *Battyáni István*: „Novel Insights: Pulmonary Embolism”; *Tóth Levente*: „Calcified Masses in the Heart”; *Szukits Sándor és mtsai*: „3D printing in preoperative planning”.

■ A European School of Radiology keretében Abdominal Imaging elnevezésű továbbképzésén részt vett *Faluhelyi Nándor*; *Müller Éva*, *Tóth Péter* 2016. szeptember 22-23. között, Budapesten.

■ 2016. október 7-én a Pécsi Diagnosztikai Központ szervezésében MR diagnosztikával kapcsolatos továbbképzésre került sor „Értsük meg az MR képalkotást – tanfolyam orvosoknak” címmel. E rendezvényen *Bogner Péter* „Az MRI szerepe a klinikumban” valamint *Tóth Arnold* „Metaszteti neuroanatómia” címmel tartott előadást.

■ 2016. október 5-7. között rendezték meg az Érsebészeti Aktualitások (kötelező szinten tartó továbbképző kurzus) elnevezésű rendezvényt, melyen *Farkas Péter* UH-diagnosztika az érsebészetben, endovascularis technikák, klinikai esetek című gyakorlati témákkal szerepelt.

■ Az Európai Neuroradiológiai Társaság (ESNR) továbbképző kurzusán vett részt Dubrovnikban *Daróczy Dóra* és *Giyab Omar*, 2016. október 16-20. között.

■ 2016. október 27-29. között rendezték meg a Magyar Kardiológiai Társaság Kardiovaszkuláris Képző Munkacsoport II. Kongresszusát, Szegeden, melyen részt vett *Tóth Levente* és az alábbi előadásokat tartotta: „Meszes terime a szívben” valamint „Spektrális és duál energiás CT a kardiológiában”.

■ 2016. október 27-28. között az Akadémiai Székházban rendezte meg a klinika 17. alkalommal *Horváth László* által kezdeményezett Pécsi Intervenciós Radiológiai Szimpóziumot, aktuálisan PIRS Embolizációs szimpóziumként.

A rendezvényen elhangzott előadások: *Battyáni I.*: „Nem szokványos embolizációs helyzetek és azok tanulságai”; *Harmat Zoltán*: „Myoma embolizáció – aktuális helyzet”; *Rostás Tamás és mtsai*: „Minimál invazív urológiai beavatkozások szövődésének ellátása”; *Lugosi Dávid*: „A dual bolus polytrauma protokoll gyakorlati alkalmazása, kontrasztanyag adagolás típusai, előnyei, hátrányai”; *Kaczur Dávid*: „ALARA elv alkalmazása a polytrauma-

tizált betegek CT vizsgálatánál – az elmúlt három év fejleményei klinikánkon”; *Andrics Dóra*: „A polytraumatizált sérültek ellátása”; *Lugosi Dávid*: „Polytraumatizált betegek CT vizsgálatai – esetbemutató”. Ülélnöki feladatot láttak el: *Battyáni István*, *Harmat Zoltán*, *Horváth László*, *Pataki Beatrix*, *Rostás Tamás*.

■ A Magyar Urológus Társaság XXI. Kongresszusát Debrecenben rendezték meg október 27-29. között. Ezen a következő felkért előadás hangzott el: *Farkas Péter*: „Kismencedei térfoglaló folyamatok diagnosztikája a legkorszerűbb képalkotó vizsgálatok (CT, MR, PET) tükrében”.

■ A Magyar Neuroradiológiai Társaság 2016. november 3-5. között tartotta XXIV. kongresszusát, a hagyományoknak megfelelően egy tematikus továbbképzéssel összekötve. A rendezvényen a klinika munkatársai a következő előadásokat tartották: *Molnár Krisztián*: „A VII-VIII. agyidegek neuroradiológiai vizsgálata”; *Rostás Tamás*: „Vérzéses stroke – tényleg egyszerű?”; *Tóth Arnold és mtsai*: „A mikrovérzések és nem vérzéses MRI-léziók is összefügghetnek az egészségesnek tűnő fehérállomány károsodásával koponyasérülésben”.

A rendezvényen részt vett: *Botz Bálint*, *Daróczy Nóra*, *Giyab Omar*; *Molnár Krisztián*, *Rostás Tamás*, *Tóth Arnold* valamint *Környei Bálint* (TDK-hallgató). *Várady Edit* 2016. november 7-én PhD szigorlatot tett le.

■ Musculoskeletal továbbképzésen vett részt Debrecenben *Giyab Omar*; 2016. november 11-én.

■ *Weninger Csaba*, a Radiológiai Klinika korábbi munkatársa a klinika igazgatójának meghívására 2016. október és november hónapban egy-egy héten keresztül részt vett a radiológia magyar nyelvű gyakorlati oktatásában.

A Sebészeti Klinikáról

■ 2016. szeptember 28-29. között a Fókuszban a sztóma ellátás szakdolgozói továbbképzésen *Papp András* tartott előadást „Colorectalis sebészet - sebész és a sztóma képzés” és *Tóth Marianna* ápolás szakmai igazgató helyettes „Enterosztoma képzéssel járó műtétek ellátási-gondozási stratégiái” címmel.

■ 2016. október 21-én az Uzsoki utcai tudományos fórumon, sürgősségi sebészet témakörben *Vereczkei András* „A sebészet tárházából az LC-től a pancreas necrec-

tomiaig” címmel tartott előadást, valamint *Papp András* is fontos témáról számolt be „Szabad levegő. Műtét laparoscoppal vagy nyitva?” címmel.

■ A Szegedi onkológiai kötelező továbbképző tanfolyamon *Vereczkei András* „A gyomor onkológiai sebészete”, *Kalmár Nagy Károly* pedig a „Colorectalis rákok májmetasztázisainak sebészi kezelése” címmel tartott előadást.

■ A XVIII. Egyetemi Orvos- és Fogorvos Napok tudományos rendezvényén *Vereczkei András* „Pécsi fejezetek a laparoszkópos sebészet hazai történetéből” címmel tartott előadást.

■ A VTE profilaxis helyzete Magyarországon 2016-os kerekasztal megbeszélésen *Vereczkei András* az Endorse 2 vizsgálat eredményeiről számolt be.

■ *Szalai Gábor* egy hónapos szakmai gyakorlatot töltött a Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága és PTE Alapítvány támogatásával a Japán *Saitama Medical University Mellkassebészeti Osztályán Hironori Ishida* professzor mellett.

■ *Kelemen Dezső* 2016. októberben három hetet töltött a Heidelbergi Egyetem Sebészeti Klinikáján a modern pancreas-sebészeti eljárások tanulmányozása céljából.

■ 2016. november 9-én, *Markus W. Büchler* hasnyálmirigysebész, a Heidelbergi Egyetem Sebészeti Klinikájának vezetője, a Pécsi Tudományegyetem újonnan felavatott díszdoktora tartott kitűnő előadást „Modern pancreatic surgery” címmel.

■ 2016. november 14-én *Papp András* tartott sikeres habilitációs előadást „Újdonságok a nyelőcső sebészetben” címmel.

A Szemészeti Klinikáról

■ Pécsen, június 30. és július 2. között rendezték meg a Magyar Szemorvos Társaság Kongresszusát. A kongresszus megnyitáskor ünnepélyes keretek között különdíjakat adtak át. Klinikánkról a Pámer Zsuzsanna Emlékéremet *Vékási Judit*, az Arató István Magánalapítványi Díjat pedig *Szijasztó Zsuzsanna* vehette át.

A kongresszus tudományos programján több kollégánk is tartott előadást: *Biró Zsolt*: „A lencsetok szerepe a modern szürkehályog sebészetben”; *Kovács Dóra*: „A gyermekkori traumás katarakta kezelési lehetőségei”; *Kölkedi Zsófia*: „Intravitreális bevacizumab injekcióval elért eredmények szemfenéki vénás occlusiot köve-

tő macula ödémában”. A plenáris előadásokon és a 9. Harvo Szimpóziumon *Biró Zsolt* elnökségi tag volt.

■ A Premed Pharma Szimpóziumon *Kovács Judit* egy új diagnosztikus eszközt mutatott be a következő előadásban: „Polaris – új eszköz a száraz szem diagnosztikájában”.

■ *Varsányi Balázs* és *Szabó Viktoria* (SOTE) genetikai témában továbbképző kurzust tartott: „Milyen szemészeti vizsgálatokra van szükség genetikai vizsgálat előtt?”; „Milyen felvilágosítást adjak/adhatok a betegnek és családjának az őket érintő genetikai kockázatról?”; „Hová fordulhatok, ha genetikai vizsgálatot szeretnék kérni?”.

Vékási Judit és *Szijasztó Zsuzsanna* „Spontán záródó maculalyuk műlencsés szemén” című poszterükkel szerepeltek a kongresszuson.

■ Szeptember 1-jén négy rezidens kollégánk kezdte meg munkáját klinikánkon: *Werling Dóra* ezt megelőzően PhD-hallgatóként dolgozott szemészet témakörben. Most végzett kollégánaink: *Bede Brigitta*, *Husszeim Diána* és *Pintér Zsófia*.

■ Koppenhágában rendezték meg idén az ECSRC (Congress of the European Society of Cataract and Refractive Surgeons) XXXIV. kongresszusát, szeptember 10-14. között, melyen klinikánkról *Biró Zsolt*, *Szabó Ilona* és *Kölkedi Zsófia* vett részt. *Biró Zsolt* videobemutatóval és poszterrel szerepelt és kurzust vezetett cataracta témában.

■ A Magyar Kontaktológiai Társaság IX. Továbbképző Tanfolyama és Kongresszusa a Magyar Szemorvostársaság Cornea Társasága részvételével szeptember 16–17. közt került megrendezésre Balatonfüreden. A rendezvényen több kollégánk is részt vett, *Biró Zsolt* előadást tartott „Írisz hurkok használata szűk pupilla esetén” címmel.

■ Berlinben rendezték meg a DOG (Deutsche Ophthalmologische Gesellschaft) 2016 elnevezésű rendezvényt szeptember 29-30. között, melyen *Biró Zsolt* „Zero Phaco FLACS” és „Cataract surgery combined with PCC and anterior vitrectomy for asteroid hyalosis” címmel tartott előadást.

■ A romániai Sinaian-ban, október 5-8. között került megrendezésre a Romanian Society of Ophthalmology kongresszus, melyen *Biró Zsolt* az alábbi témákban tartott előadást: gyermekkori cataracta műtétek, kombinált cataracta műtét asteroid hyalosisban, zero-phaco femtolaser

aszisztált cataracta műtét. Ugyanezen a kongresszuson a Román Szemorvos Társaság tiszteletbeli tagjává választották.

■ Az OCT Tudományos napok – 2016 elnevezésű rendezvényt október 7-9. között Mátraházán tartották a Szegedi Tudományegyetem Szemészeti Klinikája és a Premed Pharma Kft szervezésében. Klinikánkról *Varsányi Balázs* és *Kölkedi Zsófia* vettek részt a továbbképzésen.

■ A Magyar Humán genetikai Társaság XI. Kongresszusa és Méhes Károly Genetikai Továbbképző Napok Pécsen 2016. október 12-15. között zajlott, melyen *Varsányi Balázs* kollégánk vett részt.

■ Október 20-22. között került megrendezésre Pécsen a „szemészeti kötelező szinttartó tanfolyam, melyen minden szakorvos kollégánk tartott továbbképző előadást. A tanfolyamon meghívott előadóként szerepelt még *Sebestyén Andor*, *Bogár Lajos* és *Kovács Illés* (SOTE).

■ A XLVIII. Egyetemi Orvosnapok keretében *Vékási Judit* dékáni dicséretben részesült.

A Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikáról

■ *Bódis József* 2016. szeptember 30-án a Podgoricában megrendezett Szerbia-Montenegrói Köztársaság Nőorvos Társaság Kongresszusán „Platelet associated regulatory system (PARS)” című, és A Fiala Nőorvosok Társasága Szakmai Továbbképző Kongresszusán, Kecskeméten (2016. október 7-9.) felkért előadóként a „A trombocitákhoz kötődő szabályozási rendszer Platelet associated regulatory system (PARS)” című előadással szerepelt és üdvözölte a kongresszus résztvevőit.

■ *Ugyanó* 2016. október 14-én Nagykanizsán megrendezett Magyar Nőorvos Társaság Délnyugat-Magyarországi Szekció tudományos ülésén tartott előadást „A szülészet-nőgyógyászat aktuális kérdései a régióban 2015. évben” címmel.

■ 2016. október 15-én Győrben rendezte a Magyar Nőorvos Társaság az Észak-nyugat Magyarországi Szekciójának Kongresszusát, melyen *Bódis József* a „Koraszülés helyzete” címmel tartott felkért előadást.

■ Az Európai Endometriosis Társaság éves kongresszusának rendezési jogát a Magyar Nőorvos Társaság nyerte el, a kongresszus elnöke és szervezője *Bódis József*. A kongresszus 2016. november 17-19. között Budapesten volt, melyen „Endometriosis and platelet” címmel tar-

tott előadást.

■ Az UPDATE 2016. Szakmai Továbbképző Konferencia 2016. december 2-3. között kerül megrendezésre Visegrádon, ahol „A trombocitákhoz kötődő szabályozási rendszer Platelet associated regulatory system (PARS)” címmel tart referátumot.

■ A Fiatal Nőorvosok Társasága és Szakmai továbbképző Kongresszusa Kecskeméten került megrendezésre, ahol *Mátrai Gábor* üléselnöki pozíciót töltött be valamint „Mélyen infiltráló endometriosis és vesedaganat terhességben” címmel előadást tartott. *Häfner Hajnalka* ugyanezen a kongresszuson „A kromoszóma szerkezeti rendellenességek jelentősége a prenatális diagnosztikában” című előadását mutatta be.

■ *Szabó István* Nagykanizsán a Dél-nyugatmagyarországi Szekció tudományos konferencián, mint a Magyar Nőorvos Társaság és a Szekció örökös tiszteleti elnöke köszöntötte a résztvevőket és üléselnöki teendőket látott el.

A Transzlációs Medicina Intézetből

■ Portóban, 2016. szeptember 15-18. között került megrendezésre a „11th Young European Scientist Meeting” konferencia, amelyen Intézetünkben négy TDK-hallgató poszterbemutatóval vett részt: *Serényi Dóra*: „Acute thermoregulatory effects of central corticotropin releasing factor (CRF) in rats of different nutritional states”, *Sohonyay Fanni Mirella*, *Pajor Viktória*: „The effects of perinatal undernutrition on the regulation of body weight: alterations in responsiveness to cholecystokinin”, *Pajor Viktória*, *Sohonyay Fanni Mirella*: „The effects of perinatal high-fat overnutrition on body weight regulation: alterations in responsiveness to cholecystokinin”, *Szakács Zsolt*: „Aging and obesity affect acute central leptin effects on energy balance”.

■ A Grastyán Endre Szakkollégium által 2016 október 27-28. között megrendezett IX. Nemzetközi és XVI. Országos Inter-

diszciplináris Grastyán PhD- és TDK-Konferencián Intézetünk három előadóval képviseltette magát: *Sohonyay Fanni Mirella*: „Perinatális alultáplálás hatásai a testtömeg-szabályozásban: a cholecystokinin válaszkészség-eltérései”, *Kéringer Patrik*, *Khidhir Nóra*: „Centrálisan adott cholecystokinin termoregulációs hatásának vizsgálata patkányban”, *Khidhir Nóra*, *Kéringer Patrik*: „A szacharin energetikai hatásainak vizsgálata patkányokban”.

■ A Magyar Gerontológiai és Geriátriai Társaság XXXIX. Kongresszusán, 2016. szeptember 29. és október 1. között Budapesten intézetünket *Székely Miklós*, *Balaskó Márta* és *Pétevári Erika* képviselte. *Balaskó Márta* „Táplálkozási tényezők és a fizikai aktivitás szerepe az időskori kardiometabolikus eltérések megelőzésében” címmel, *Pétevári Erika* „Az elhízás hatása az időskori sarcopénia kialakulásában” címmel felkért előadást tartott.

Forrás: www.pte.hu

Doktori Oklevéltadó Ünnepség a Magyar Tudomány Ünnepe

A Pécsi Tudományegyetem a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából doktori oklevéltadó ünnepséget rendezett, ahol 47 új PhD és 5 új DLA doktor vehette át diplomáját. Az ünnepség keretében számos kitüntetés és díj átadására is sor került.

Az eseményen dr. *Bódis József*, egyetemünk rektora köszöntötte a megjelenteket, majd megosztotta gondolatait a Magyar Tudomány Ünnepehez, a nemzetköziesítés eredményeihez és célkitűzéseikhez, valamint egyetemünk alapításának 650 éves jubileumához kapcsolódóan.

A Pécsi Tudományegyetem Szenátusa sikeres védésük alapján PhD fokozatot ítél oda az alábbi hallgatónak:

Az orvostudományok területén:

Avar Péter Ágoston, a PTE Szentágotthai Kutatóközpont tudományos munkatársa;

Bakó Péter, a PTE Klinikai Központ egyetemi tanársegédje;

Gombos Katalin, a PTE Klinikai Központ egyetemi tanársegédje;

Kiss Tamás, a PTE Klinikai Központ egyetemi tanársegédje;

Ollmann Tamás, a PTE Általános Orvostudományi Kar egyetemi tanársegédje;

Sárosi Veronika, a PTE Klinikai Központ osztályvezető orvosa;

Szalai Renáta, a PTE Általános Orvostudományi Kar egyetemi tanársegédje;

Szalai Zsuzsanna, a győri Petz Aladár Kórház osztályvezető főorvosa;

Tibold Antal, a PTE Foglalkozás-egészségügyi és Munkahigiénés Központ főorvosa;

Turcsi Erika, a PTE Általános Orvostudományi Kar egyetemi tanársegédje;

Horváth Andrea, a PTE Klinikai Központ rezidens orvosa;

Légnér András, a strasbourgi IRCAD-IHU Intézet ösztöndíjas kutatója;

Mintál Tibor, a PTE Klinikai Központ részlegvezetője;

Németh Zoltán, a Szent Lukács Magánklinika kutatója;

Simon Higin, az egri Markhot Ferenc Kórház osztályvezető főorvosa;

Török Katalin, a PTE Klinikai Központ klinikai tanársegédje.

A gyógyszer tudományok területén:

Farkas Sándor gyógyszerkutató szakértő;

Kuzma Mónika, a PTE Általános Orvostudományi Kar egyetemi tanársegédje;

Sághy Éva, a PTE Gyógyszerésztudományi Kar egyetemi tanársegédje.

Az egészségtudományok területén:

Császárné Gombos Gabriella, a PTE Egészségtudományi Kar szakoktatója;

Szentpéteri Imre, a szikszói Clinical Reserch Units Hungary orvos-igazgatója;

Zemplényi Antal, a PTE Kancellária egészségügyi gazdálkodási igazgatója;

Vandulek Csaba, a Generel Electric Healthcare specialistája.

Emlékezzünk.

Van úgy, hogy emlékeznünk kell, akkor is, ha azt szeretnénk, hogy ne legyen mire. Akkor is, ha legszívesebben úgy tennénk, hogy nem történt meg, mert ilyesmi egyszerűen nem történhet meg. November végén mindig elfog minket ez az érzés 2009 óta, amikor Dékány Miklós gyógyszerészhallgatónkra emlékezzünk. És már nem csak akkor, mert 2009. november 26-án az Egyetemen megváltozott minden. Elveszett valami és azóta egy sötétebb, hidegebb, ártatlanságát veszített helyen kell járnunk minden nap. Nemcsak egy fiatal ember életét vették el tőlünk, hanem azt a ki nem mondott meggyőződésünket, hogy nálunk ilyen sohasem fordulhat elő. Az veszett el, hogy mi nem vagyunk „olyan hely”, hiszen ilyen dolog csak mindig másoknál, tőlünk messze, „azoknál” szokott történni, csak a képernyő túloldalán. Ez már nincs nekünk, csak az emlékezés, és vannak még a megválaszolatlan kérdések és a félbemaradt mondatok. Másként nézünk egymásra, mert annak a napnak az emléke benne van mindenki tekintetében, aki ide tartozik. Talán jobban figyelünk egymásra,

ebben azonban benne van a tapasztalat keserű fájdalma és a veszteség. Emlékezzünk és nem felejthetünk soha.

Szabó Gábor

Gyöke Jánosné, Schneider Mária

Kolléganónk Gyöke Jánosné, Schneider Mária 2016. szeptember 2-án halt meg. Temetése szeptember 23-án 14:30-kor volt a Pécsi Köztemetőben.

Marika 1975. január 1.–1988. június 30. között volt az akkor még Pécsi Orvostudományi Egyetem Központi Könyvtárának munkatársa. Az Ő feladata volt, hogy rendet és tisztaságot varázsoljon a könyvtár több mint 1000 négyzetméterén. Munkáját mindvégig vidáman és nagy odaadással végezte.

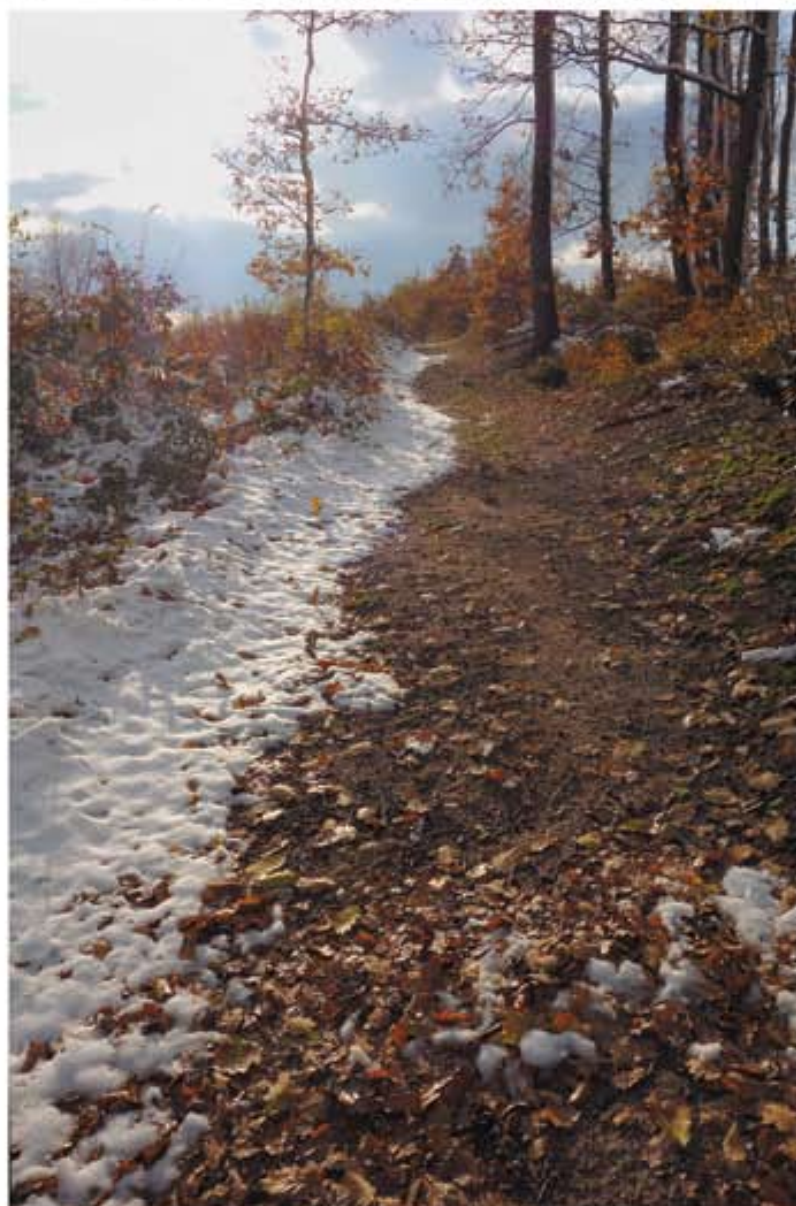

Könyvtárunkban mindig családias légkör uralkodott, amihez Ő is hozzájárult, hiszen szívesen hallgatta meg kisebb-nagyobb problémáinkat, adott azokkal kapcsolatos tanácsot. Ő főzött számunkra friss feketekávét, aminek illata belengte a könyvtár negyedik emeletét. Így mindjárt könnyebb volt a reggeli munkakezdés. A kávéhoz sokszor mesélt nekünk vidám történeteket a könyvtár múltjából. Olyan eseményeknek is tudója volt Ő, amelyeket senki más nem tudhatott csak az, aki ilyen „bizalmas munkakört” tölt be éveken át...

Nyugdíjazása után sem szakadt meg a Vele való kapcsolatunk. Ő is vissza-visszajárt a KÖNYVTÁRI KARÁCSONYOKRA, amit minden munkatársunk igényel és várva vár.

Kedves Marikánk! Karácsonykor Rád is gondolunk, nyugodj békében!

A PTE Pekár Mihály Orvosi és Élettudományi Szakkönyvtár munkatársai

Barthó Loránd fényképei